

ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อคุณภาพผู้เรียน ตามมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน

TRANSFORMATIONAL LEADERSHIP OF SCHOOL ADMINISTRATOR AFFECTING STUDENTS' QUALITY AS BASIC EDUCATIONAL STANDARD

วิทยานิพนธ์

ของ

ยุวดี แก้วสอน

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

กันยายน 2558

ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อคุณภาพผู้เรียน ตามมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน

TRANSFORMATIONAL LEADERSHIP OF SCHOOL ADMINISTRATOR AFFECTING STUDENTS' QUALITY AS BASIC EDUCATIONAL STANDARD

วิทยานิพนธ์

ของ

ยุวดี แก้วสอน

เสนอต่อมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร

ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

กันยายน 2558

ใบรับรองวิทยานิพนธ์

เรื่อง

ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อคุณภาพผู้เรียน
ตามมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน

Transformational Leadership of School Administrator Affecting Students'
Quality as Basic Educational Standard

ยุวดี แก้วสอน

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

.....ประธานสอบวิทยานิพนธ์
(ดร.ดำรงค์ ศรีอร่าม)

.....ประธานที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วีระวัฒน์ พัฒนกุลชัย)

.....กรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์
(รองศาสตราจารย์ธีรศักดิ์ อินทรมาตย์)

.....กรรมการสอบวิทยานิพนธ์
(ดร.ธนิก คุณเมธีกุล)

ได้รับอนุมัติจากมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณีให้นับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา

.....คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
(รองศาสตราจารย์พอพันธ์ สุทธิวัฒนะ)
วันที่ 1 เดือน กันยายน พ.ศ. 2558

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

ยุวดี แก้วสอน. (2558). **ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อคุณภาพผู้เรียนตามมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน.** วิทยานิพนธ์ ค.ม. (การบริหารการศึกษา). จันทบุรี : มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี.

คณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

ผู้ช่วยศาสตราจารย์วีระวัฒน์ พัฒนกุลชัย ค.ด. (บริหารการศึกษา) ประธานกรรมการ

รองศาสตราจารย์ธีรศักดิ์ อินทรมาตย์ กศ.ม. (การวัดผลการศึกษา) กรรมการ

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา 1) ระดับภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษาและคุณภาพผู้เรียนตามมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน 2) ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษากับคุณภาพผู้เรียนตามมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน และ 3) สมการพยากรณ์แสดงภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษา ที่ส่งผลต่อคุณภาพผู้เรียนตามมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 17 ประจำปีการศึกษา 2556 จำนวน 39 โรงเรียน และสุ่มอย่างง่ายโดยกำหนดตามสัดส่วนของผู้บริหารสถานศึกษาได้จำนวน 74 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษา มีลักษณะเป็น มาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ ได้ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.97 ส่วนคุณภาพผู้เรียนตามมาตรฐาน การศึกษาขั้นพื้นฐานเก็บจากผลการประเมินคุณภาพภายในสถานศึกษา การหาคุณภาพของแบบสอบถามโดยหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา(Alpha Coefficient) ของครอนบาค สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน และการวิเคราะห์ การถดถอยอย่างง่าย

ผลการวิจัยพบว่า 1) ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 17 โดยรวมอยู่ในระดับสูง 2) คุณภาพผู้เรียนตามมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับดีมาก 3) ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษากับคุณภาพผู้เรียนตามมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยรวมอยู่ในระดับสูง 4) การพยากรณ์ระหว่างภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษากับคุณภาพผู้เรียนตามมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน มีความถดถอยไปในทิศทางเดียวกัน ได้สมการพยากรณ์ $Y = 0.163 + 0.968X$ เมื่อ X คือ ค่าคะแนนของภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษา Y คือ คุณภาพผู้เรียนตามมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

Yuwadee Kaewson. (2015). **Transformational Leadership of School Administrator Affecting Students' Quality as Basic Educational Standard.** Thesis. M.Ed. (Educational Administration). Chanthaburi : Rambhai Barni Rajabhat University.

Thesis Advisors

Assistant Professor Weerawat Pattanakulchai
Ph.D. (Educational Administration) Chairman

Associate Professor Theerasak Intharamat
M.Ed. (Educational Measurement) Member

Abstract

The objectives of this research were to study 1) the level of transformational leadership of school administrator and students' quality as basic educational standard 2) the relationship between transformational leadership of school administrator with students' quality as basic educational standard and 3) the forecast between transformational leadership of school administrator with students' quality as basic educational standard. The samples were administrators under the secondary educational service area office 17 education annual 2556. The research were simple random sampling of school were 74 administrators. The research instruments of transformational leadership of school administrator were 5 rating scale questionnaires get reliability was 0.97. The students' quality as basic educational standard gather data from assessment of quality internal school. The quality of questionnaire was Cronbach's alpha-coefficient. The statistics used for data analysis were mean, standard deviation, Pearson's Product Moment Correlation Coefficient and simple regression.

The findings were as follows : 1) transformational leadership of school administrator under the secondary educational service area office 17 were at the high levels. 2) students' quality as basic educational standard were at the excellent levels. 3) the relationship between transformational leadership of school administrator with students' quality as basic educational standard belong was high product moment correlation coefficient. and 4) the forecast between transformational leadership of school administrator with students' quality as basic educational standard belong was same way at the simple regression was $Y = 0.163 + 0.968X$ when X was

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

mark of transformational leadership of school administrator and Y was mark of students' quality as basic educational standard.

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์เล่มนี้ได้รับความอนุเคราะห์และช่วยเหลือเป็นอย่างดียิ่งจาก ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วีระวัฒน์ พัฒนกุลชัย ประธานที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และรองศาสตราจารย์ ธีรศักดิ์ อินทรมาตย์ กรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ที่ได้ให้คำปรึกษาแนะนำและตรวจแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ ผู้วิจัยมีความรู้สึกซาบซึ้งในความกรุณาอย่างมาก จึงขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงไว้ ณ โอกาสนี้

ขอขอบพระคุณผู้ทรงคุณวุฒิทุกท่านที่ได้ให้ความอนุเคราะห์ตรวจแบบสอบถาม ให้ข้อเสนอแนะที่เป็นประโยชน์ในการจัดทำเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล และขอขอบพระคุณผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 17 ที่กรุณาให้ความร่วมมือตอบแบบสอบถามเป็นอย่างดี และขอขอบพระคุณสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 17 ที่ได้ให้ข้อมูลเกี่ยวกับคุณภาพผู้เรียน รวมทั้งบุคคลอื่น ๆ ที่ได้ให้การสนับสนุนและช่วยเหลือให้วิทยานิพนธ์ฉบับนี้ สำเร็จได้ด้วยดี

ยุวดี แก้วสอน

RAMBHAI BARNI RAJABHAT UNIVERSITY

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

สารบัญ

บทที่		หน้า
1	**บทนำ**	1
	ความเป็นมา	1
	วัตถุประสงค์ของการวิจัย	3
	ประโยชน์ของการวิจัย	3
	ขอบเขตของการวิจัย	4
	นิยามศัพท์เฉพาะ	5
	กรอบแนวคิดในการวิจัย	7
	สมมุติฐานในการวิจัย	8
2	**แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง**	9
	ภาวะผู้นำ	9
	ความหมายของภาวะผู้นำ	9
	แนวคิดและทฤษฎีภาวะผู้นำ	10
	ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลง	17
	ความหมายของภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลง	17
	แนวคิดและทฤษฎีภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลง	18
	ทฤษฎีภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของบาสและอโวลิโอ (Bass and Avolio)	23
	มาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน	28
	อุดมการณ์ของการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน	28
	หลักการสำคัญของการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน	29
	มาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน	30
	คุณภาพผู้เรียนตามมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน	35
	การประเมินคุณภาพผู้เรียนตามมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน	36
	งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	72
	งานวิจัยต่างประเทศ	72
	งานวิจัยในประเทศ	73

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

สารบัญ (ต่อ)

บทที่		หน้า
3	**วิธีดำเนินการวิจัย**	76
	การกำหนดประชากรและการเลือกกลุ่มตัวอย่าง	76
	เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	76
	การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	77
	การเก็บรวบรวมข้อมูล	78
	การวิเคราะห์ข้อมูล	78
	สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	81
4	**การวิเคราะห์ข้อมูล**	83
	สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	83
	การเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล	84
	ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	84
5	**สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ**	103
	วัตถุประสงค์ของการวิจัย	103
	วิธีดำเนินการวิจัย	103
	สรุปผลการวิจัย	105
	อภิปรายผล	106
	ข้อเสนอแนะ	108
บรรณานุกรม		109
ภาคผนวก		116
ภาคผนวก ก	รายนามผู้ทรงคุณวุฒิ	117
ภาคผนวก ข	หนังสือขอความร่วมมือในการวิจัย	119
ภาคผนวก ค	แบบสอบถามเพื่อการวิจัย	127

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

สารบัญ (ต่อ)

หน้า

ภาคผนวก ง ค่าดัชนีความสอดคล้องของแบบสอบถาม..... 134
ภาคผนวก จ ค่าอำนาจจำแนกและค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม..... 140

ประวัติย่อผู้วิจัย..... 143

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

สารบัญตาราง

ตาราง		หน้า
1	ภาวะผู้นำที่ต่อเนื่องเต็มรูปแบบ (Full Range Leadership Continuum Model).....	25
2	ค่าเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับ และอันดับภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษา โดยรวมและเป็นรายด้าน.....	84
3	ค่าเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับ และอันดับภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษา ด้านการสร้างบารมีอย่างมีอุดมการณ์ โดยรวมและเป็นรายข้อ.....	85
4	ค่าเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับ และอันดับภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษา ด้านการสร้างแรงบันดาลใจ โดยรวมและเป็นรายข้อ...	86
5	ค่าเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับ และอันดับภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษา ด้านการกระตุ้นการใช้ปัญญา โดยรวมและเป็นรายข้อ...	87
6	ค่าเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับ และอันดับภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษา ด้านการคำนึงถึงความเป็นปัจเจกบุคคล โดยรวมและเป็นรายข้อ.....	88
7	ค่าเฉลี่ย คะแนน ระดับ แปล และอันดับคุณภาพผู้เรียนตามมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยรวมและเป็นรายด้าน.....	89
8	ค่าเฉลี่ย คะแนน ระดับ แปล และอันดับ คุณภาพผู้เรียนตามมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน มาตรฐานที่ 1 ผู้เรียนมีสุขภาวะที่ดีและมีสุนทรียภาพ โดยรวมและเป็นรายข้อ.....	91
9	ค่าเฉลี่ย คะแนน ระดับ แปล และอันดับคุณภาพผู้เรียนตามมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน มาตรฐานที่ 2 ผู้เรียนมีคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยมที่พึงประสงค์ โดยรวมและเป็นรายข้อ.....	92
10	ค่าเฉลี่ย คะแนน ระดับ แปล และอันดับคุณภาพผู้เรียนตามมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน มาตรฐานที่ 3 ผู้เรียนมีทักษะในการแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง รักเรียนรู้ และพัฒนาตนเอง อย่างต่อเนื่อง โดยรวมและเป็นรายข้อ..	93
11	ค่าเฉลี่ย คะแนน ระดับ แปล และอันดับ คุณภาพผู้เรียนตามมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน มาตรฐานที่ 4 ผู้เรียนมีความสามารถในการคิดอย่างเป็นระบบ คิดสร้างสรรค์ ตัดสินใจแก้ปัญหาได้อย่างมีสติสมเหตุผล โดยรวมและเป็นรายข้อ.	94

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตาราง หน้า

12 ค่าเฉลี่ย คะแนน ระดับ แปล และอันดับ คุณภาพผู้เรียนตามมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน มาตรฐานที่ 5 ผู้เรียนมีความรู้และทักษะที่จำเป็นตามหลักสูตร โดยรวมและเป็นรายข้อ..... 95

13 ค่าเฉลี่ยคะแนน ระดับ แปล และอันดับ คุณภาพผู้เรียนตามมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน มาตรฐานที่ 6 ผู้เรียนมีทักษะในการทำงาน รักการทำงาน สามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นได้และมีเจตคติที่ดีต่ออาชีพสุจริต โดยรวมและเป็นรายข้อ... 96

14 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษากับคุณภาพผู้เรียนตามมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐานโดยรวม..... 97

15 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษากับคุณภาพผู้เรียนตามมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน ด้านที่ 1 การสร้างบารมีอย่างมีอุดมการณ์..... 98

16 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษากับคุณภาพผู้เรียนตามมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน ด้านที่ 2 การสร้างแรงบันดาลใจ..... 99

17 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษากับคุณภาพผู้เรียนตามมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน ด้านที่ 3 การกระตุ้นการใช้ปัญญา..... 100

18 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษากับคุณภาพผู้เรียนตามมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน ด้านที่ 4 การคำนึงถึงความเป็นปัจเจกบุคคล..... 101

19 ผลการวิเคราะห์การถดถอยอย่างง่ายเพื่อพยากรณ์ระหว่างภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษากับคุณภาพผู้เรียนตามมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน..... 102

20 แสดงค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ของแบบสอบถามเกี่ยวกับภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษา..... 135

21 ค่าความเชื่อมั่นและค่าอำนาจจำแนกของแบบสอบถามภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 17. 141

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

บทที่ 1
บทนำ

ความเป็นมา

นับตั้งแต่แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 8 (พ.ศ. 2540 - 2544) ที่มุ่งให้คนเป็นศูนย์กลางการพัฒนา นับเนื่องมาถึงแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 9 (พ.ศ. 2545 - 2549) ที่ได้อัญเชิญแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ภูมิพลอดุลยเดชฯ มาเป็นที่ยึดเหนี่ยวนำทางการพัฒนาประเทศ ต่อมาจนถึงแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 10 (พ.ศ. 2550 - 2554) ที่ประเทศไทยต้องเผชิญกับการเปลี่ยนแปลงที่สำคัญในหลายบริบท จนกระทั่งแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 11 (พ.ศ. 2555 - 2559) ในปัจจุบันที่ต้องอยู่ท่ามกลางความเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว ทั้งจากภายในและภายนอกประเทศ ดังนั้นเพื่อให้สังคมไทยสามารถดำรงอยู่ได้อย่างมั่นคงยั่งยืน มีสันติสุข และสามารถเอาชนะวิกฤติการณ์ทางด้านต่าง ๆ ได้ การศึกษาจึงเป็นเครื่องมือที่สำคัญอย่างยิ่งในการดำเนินการดังกล่าวข้างต้นเพื่อการพัฒนาประเทศ ทั้งทางด้านเศรษฐกิจ สังคม การเมือง และทุก ๆ ด้านให้เจริญก้าวหน้าทันกับสังคมโลกปัจจุบัน รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 มาตรา 80 ได้กำหนดให้รัฐมีการพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการจัดการศึกษาในทุกระดับและทุกรูปแบบให้สอดคล้องกับความเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจและสังคม จัดให้มีแผนการศึกษาแห่งชาติ กฎหมายเพื่อพัฒนาการศึกษาของชาติ จัดให้มีการพัฒนาคุณภาพครูและบุคลากรทางการศึกษาให้ก้าวหน้าทันการเปลี่ยนแปลงของสังคมโลก รวมทั้งปลูกฝังให้ผู้เรียนมีจิตสำนึกของความเป็นไทย มีระเบียบวินัย คำนึงถึงประโยชน์ส่วนรวม และยึดมั่นในการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข ส่งเสริมและสนับสนุนการกระจายอำนาจเพื่อให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ชุมชน องค์การทางศาสนา และเอกชน จัดและมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา เพื่อพัฒนามาตรฐานคุณภาพการศึกษาให้เท่าเทียมและสอดคล้องกับแนวนโยบายพื้นฐานแห่งรัฐ ส่งเสริมและสนับสนุนการศึกษาวิจัยในศิลปะวิทยาการแขนงต่าง ๆ และเผยแพร่ข้อมูลผลการศึกษาวิจัยที่ได้รับทุนสนับสนุนการศึกษาวิจัยจากรัฐ (ราชกิจจานุเบกษา. 2550 : 23)

การพัฒนาคุณภาพมาตรฐานด้านคุณภาพผู้เรียนถูกคาดหวังอย่างมากหลังจากได้มีการปฏิรูประบบการศึกษา ภายหลังจากที่ได้มีการประกาศใช้พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 มีการควบคุมคุณภาพของสถานศึกษาด้วยระบบการประกันคุณภาพการศึกษาตามที่บัญญัติไว้ในหมวดที่ 6 ของพระราชบัญญัตินี้ ทำให้เกิดกระแสการพัฒนาคุณภาพการศึกษา ซึ่งก็เป็นผลอีกประการหนึ่งของการพัฒนาคุณภาพของสถานศึกษา

ลิขสิทธิ์กระทรวงมหาดไทย มหาวิทยาลัยราชภัฏราชนครินทร์

ที่ทำให้เกิดการพัฒนาคุณภาพของสถานศึกษา และตามพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ. 2546 ได้กำหนดให้กระทรวงศึกษาธิการกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษา ทั้งด้านวิชาการ งบประมาณ การบริหารงานบุคคล และการบริหารงานทั่วไปไปยังคณะกรรมการเขตพื้นที่การศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา และสถานศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษา เพื่อให้สถานศึกษามีความคล่องตัว สามารถบริหารจัดการศึกษาในสถานศึกษาได้สะดวกและมีประสิทธิภาพ สถานศึกษาจึงต้องปรับเปลี่ยนบทบาทหน้าที่และนำแนวคิดการบริหารจัดการศึกษาโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน (School Based Management - SBM) มาใช้บริหารจัดการ ซึ่งมีการมุ่งเน้นการกระจายอำนาจจากส่วนกลางและเขตพื้นที่การศึกษาไปยังสถานศึกษา และเน้นการบริหารแบบมีส่วนร่วมของทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง ในการร่วมกันกำหนดนโยบายและแผนการตัดสินใจเพื่อให้การบริหารจัดการศึกษาเป็นไปตามมาตรฐานการศึกษาของชาติ และมาตรฐานที่สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (สมศ.) กำหนดไว้

อุดมการณ์และหลักการในการจัดการศึกษาของชาติที่มีอยู่ในมาตรฐานการศึกษาของชาติ คือ การจัดให้มีการศึกษาตลอดชีวิตและการสร้างสังคมไทยให้เป็นสังคมแห่งการเรียนรู้ เป็นการศึกษาที่สร้างคุณภาพชีวิตและสังคมบูรณาการอย่างสมดุลระหว่างปัญญาธรรม คุณธรรม และวัฒนธรรม เป็นการศึกษาตลอดชีวิตเพื่อคนไทยทั้งปวง มุ่งสร้างพื้นฐานที่ดีในวัยเด็ก ปลูกฝังความเป็นสมาชิกที่ดีของสังคมตั้งแต่วัยการศึกษาขั้นพื้นฐานและพัฒนาความรู้ความสามารถเพื่อการทำงานที่มีคุณภาพ โดยให้สังคมทุกภาคส่วนมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาได้ตรงตามความต้องการของผู้เรียน และสามารถตรวจสอบได้อย่างมั่นใจว่าการศึกษาเป็นกระบวนการของการพัฒนาชีวิตและสังคม เป็นปัจจัยสำคัญในการพัฒนาประเทศอย่างยั่งยืน สามารถพึ่งพาตนเองและพึ่งกันเองได้และสามารถแข่งขันได้ในระดับนานาชาติ จึงมีการกำหนดมาตรฐานด้านคุณภาพผู้เรียนของการศึกษาไว้ดังนี้ มาตรฐานที่ 1 ผู้เรียนมีสุขภาวะที่ดีและมีสุนทรียภาพ มาตรฐานที่ 2 ผู้เรียนมีคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยมที่พึงประสงค์ มาตรฐานที่ 3 ผู้เรียนมีทักษะในการแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง รักเรียนรู้ และพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง มาตรฐานที่ 4 ผู้เรียนมีความสามารถในการคิดอย่างเป็นระบบ คิดสร้างสรรค์ ตัดสินใจแก้ปัญหาได้อย่างมีสติสมเหตุผล มาตรฐานที่ 5 ผู้เรียนมีความรู้และทักษะที่จำเป็นตามหลักสูตร และมาตรฐานที่ 6 ผู้เรียนมีทักษะในการทำงาน รักการทำงาน สามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นได้และมีเจตคติที่ดีต่ออาชีพสุจริต (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. 2554 : 11)

การบริหารสถานศึกษาให้เป็นไปตามมาตรฐานการศึกษาดังกล่าวข้างต้นภายใต้สถานการณ์ที่มีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วในปัจจุบันจึงจำเป็นที่ผู้บริหารสถานศึกษาจะต้องมีภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลง ดังที่ดับบริน (Dubrin. 2010 : 2) ได้กล่าวไว้ว่า ภาวะผู้นำเป็นความสามารถ

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

ในการสร้างความเชื่อมั่นและให้การสนับสนุนต่อบุคคลเพื่อดำเนินงานให้บรรลุเป้าหมายขององค์การ ดังนั้นผู้บริหารสถานศึกษาจึงจำเป็นต้องมีภาวะผู้นำเพื่อให้สามารถบริหารงานสถานศึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพ ภาวะผู้นำเป็นเรื่องสำคัญที่จะต้องได้รับการพิจารณาควบคู่กับ มนุษยสัมพันธ์ในหน่วยงานต่าง ๆ ไม่ว่าจะเป็นหน่วยงานรัฐหรือเอกชนย่อมต้องการการบริหารที่มีประสิทธิภาพและเหมาะสม เพื่อให้งานดำเนินไปอย่างถูกต้อง มีระเบียบแบบแผนที่ดี ซึ่งการบริหารที่ดีจำเป็นต้องมีหัวหน้างานที่ดีหรือผู้นำที่ดี ฉะนั้นการศึกษาภาวะผู้นำจึงเป็นความจำเป็น และสำคัญต่อการพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างมากในยุคที่เน้นเรื่องการปฏิรูปการศึกษา โดยเฉพาะอย่างยิ่งในยุคที่โลกเปลี่ยนแปลงเร็วมาก ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงจึงเป็นเรื่องสำคัญมากยิ่งขึ้นต่อการปฏิรูปการศึกษา

จากความสำคัญของภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารในโรงเรียนที่จะนำองค์การไปสู่ความสำเร็จ เพื่อหวังผลว่าคุณภาพผู้เรียนและมาตรฐานการศึกษาจะสูงขึ้น ดังที่กล่าวแล้วข้างต้น ผู้วิจัยจึงต้องการศึกษาภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อคุณภาพผู้เรียนตามมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์ดังต่อไปนี้

1. เพื่อศึกษาระดับภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษาและคุณภาพผู้เรียนตามมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน
2. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษากับคุณภาพผู้เรียนตามมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน
3. เพื่อสร้างสมการพยากรณ์แสดงภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อคุณภาพผู้เรียนตามมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน

ประโยชน์ของการวิจัย

จากการวิจัยในครั้งนี้จะเป็นข้อมูลสารสนเทศเกี่ยวกับระดับภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 17 ที่สัมพันธ์กับคุณภาพผู้เรียนตามมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 17 และนำผลการวิจัยไปใช้ในการพัฒนาภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษาและคุณภาพผู้เรียนตามมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 17

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

ขอบเขตของการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย

1. ประชากรที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้คือ ผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 17 ประจำปีการศึกษา 2556 จำนวน 39 โรงเรียน มีประชากรรวมทั้งหมด 92 คน

2. กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้คือ ผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 17 ประจำปีการศึกษา 2556 จำนวน 39 โรงเรียน กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตารางของเครจซี่และมอร์แกน (Krejcie and Morgan) ได้กลุ่มตัวอย่าง 74 คน แล้วสุ่มอย่างง่ายจากผู้บริหารสถานศึกษาทั้ง 39 โรงเรียน ตามสัดส่วนของผู้บริหารแต่ละโรงเรียน ได้กลุ่มตัวอย่างรวมทั้งหมด 74 คน

ตัวแปรที่ศึกษา

การวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปร ดังนี้

1. ตัวแปรพยากรณ์ ได้แก่ ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษา ประกอบด้วยคุณลักษณะ 4 ประการ คือ

1.1 การสร้างบารมีอย่างมีอุดมการณ์

1.2 การสร้างแรงบันดาลใจ

1.3 การกระตุ้นการใช้ปัญญา

1.4 การคำนึงถึงความเป็นปัจเจกบุคคล

2. ตัวแปรเกณฑ์ ได้แก่ คุณภาพผู้เรียนตามมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐานของคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน เป็นแนวทางการศึกษาในมาตรฐานด้านคุณภาพผู้เรียนมีทั้งหมด 6 มาตรฐาน ดังนี้

2.1 ผู้เรียนมีสุขภาวะที่ดีและมีสุนทรียภาพ

2.2 ผู้เรียนมีคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยมที่พึงประสงค์

2.3 ผู้เรียนมีทักษะในการแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง รักเรียนรู้ และพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง

2.4 ผู้เรียนมีความสามารถในการคิดอย่างเป็นระบบ คิดสร้างสรรค์ ตัดสินใจแก้ปัญหาได้อย่างมีสติสมเหตุผล

2.5 ผู้เรียนมีความรู้และทักษะที่จำเป็นตามหลักสูตร

2.6 ผู้เรียนมีทักษะในการทำงาน รักการทำงาน สามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นได้และมีเจตคติที่ดีต่ออาชีพสุจริต

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

นิยามศัพท์เฉพาะ

ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลง หมายถึง พฤติกรรมที่ผู้บริหารสามารถกระตุ้นให้เกิดความสนใจระหว่างครูและผู้ร่วมงาน โดยผู้นำจะยกระดับวุฒิภาวะและอุดมการณ์ของครูและผู้ร่วมงานให้เกิดการตระหนักรู้ในเรื่องภารกิจและวิสัยทัศน์ของทีมและองค์การ ตลอดจนพัฒนาความสามารถของครูและผู้ร่วมงานไปสู่ระดับความสามารถและศักยภาพที่สูงขึ้น ประกอบด้วย 4 ประการ คือ

1. การสร้างบารมีอย่างมีอุดมการณ์ หมายถึง การที่ผู้บริหารประพฤติตัวเป็นแบบอย่างเป็นที่ยกย่อง เคารพนับถือ ศรัทธา ไว้วางใจ และทำให้ผู้ตามเกิดความภาคภูมิใจเมื่อร่วมงานกัน ผู้บริหารจะพยายามทำให้ผู้ตามประพฤติปฏิบัติเหมือนกับผู้บริหารและเลียนแบบผู้บริหารของเขา สิ่งที่ผู้บริหารต้องปฏิบัติเพื่อบรรลุถึงคุณลักษณะนี้ คือ ผู้บริหารจะต้องมีวิสัยทัศน์และสามารถถ่ายทอดไปยังผู้ตาม ผู้บริหารจะมีความสม่ำเสมอสามารถควบคุมอารมณ์ได้ในสถานการณ์วิกฤต เป็นผู้ที่ไว้ใจได้ว่าจะทำในสิ่งที่ถูกต้อง เป็นผู้ที่มีศีลธรรมและมีจริยธรรมสูง หลีกเลี่ยงที่จะใช้อำนาจเพื่อผลประโยชน์ส่วนตน แต่จะประพฤติตนเพื่อให้เกิดประโยชน์แก่ผู้อื่นและเพื่อประโยชน์ของกลุ่ม ผู้บริหารจะแสดงให้เห็นถึงความเฉลียวฉลาด ความมีสมรรถภาพ ความตั้งใจ การเชื่อมั่นในตนเอง ความแน่วแน่ในอุดมการณ์ ความเชื่อและค่านิยมของเขา ผู้บริหารจะเสริมความภาคภูมิใจ ความจงรักภักดี และความมั่นใจของผู้ตาม และทำให้ผู้ตามมีความเป็นพวกเดียวกันกับผู้บริหาร โดยอาศัย วิสัยทัศน์และการมีจุดประสงค์ร่วมกัน ผู้บริหารแสดงความมั่นใจช่วยสร้างความรู้สึกเป็นหนึ่งเดียวกัน เพื่อการบรรลุเป้าหมายที่ต้องการ ผู้ตามจะเลียนแบบผู้บริหารและพฤติกรรมของผู้บริหารจากการสร้างความมั่นใจในตนเอง ประสิทธิภาพและความเคารพในตนเอง ผู้บริหารจึงรักษาอิทธิพลของตนในการบรรลุเป้าหมายและปฏิบัติภาระหน้าที่ขององค์การ

2. การสร้างแรงบันดาลใจ หมายถึง การที่ผู้บริหารประพฤติในทางที่จูงใจให้เกิดแรงบันดาลใจกับผู้ตาม โดยการสร้างแรงจูงใจภายใน การให้ความหมายและท้าทายในเรื่องงานของผู้ตาม ผู้นำสามารถกระตุ้นจิตวิญญาณของทีมให้มีชีวิตชีวา มีการแสดงออกซึ่งความกระตือรือร้น โดยการสร้างเจตคติที่ดีและการคิดในแง่บวก ผู้บริหารจะทำให้ผู้ตามสัมผัสกับภาพที่งดงามของอนาคต สร้างและสื่อความหวังที่ผู้บริหารต้องการอย่างชัดเจน แสดงการอุทิศตัวหรือความผูกพันต่อเป้าหมายและวิสัยทัศน์ร่วมกัน แสดงความเชื่อมั่นและแสดงให้เห็นความตั้งใจอย่างแน่วแน่ว่าจะสามารถบรรลุเป้าหมายได้ ช่วยให้ผู้ตามมองข้ามผลประโยชน์ของตนเพื่อวิสัยทัศน์และภารกิจขององค์การ ช่วยให้ผู้ตามพัฒนาความผูกพันของตนต่อเป้าหมายระยะยาว

3. การกระตุ้นทางปัญญา หมายถึง การที่ผู้บริหารมีการกระตุ้นผู้ตามให้ตระหนักถึงปัญหาต่าง ๆที่เกิดขึ้นในหน่วยงาน ทำให้ผู้ตามมีความต้องการหาแนวทางใหม่ ๆ มาแก้ปัญหาในหน่วยงาน เพื่อหาข้อสรุปใหม่ที่ดีกว่าเดิม เพื่อทำให้เกิดสิ่งใหม่และสร้างสรรค์ โดยผู้บริหารมีการคิดและการแก้ปัญหาอย่างเป็นระบบ มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ มีการตั้งสมมุติฐาน

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร

การเปลี่ยนกรอบการมองปัญหา และการเผชิญกับสถานการณ์เก่าๆด้วยวิถีทางใหม่แบบใหม่ ๆ มีการจูงใจและสนับสนุนความคิดริเริ่มใหม่ ๆในการพิจารณาปัญหาและการหาคำตอบของปัญหา มีการให้กำลังใจผู้ตามให้พยายามหาทางแก้ปัญหาด้วยวิธีใหม่ ๆ ผู้บริหารมีการกระตุ้นให้ผู้ตามแสดงความคิดและเหตุผล และไม่วิจารณ์ความคิดของผู้ตาม แม้ว่ามันจะแตกต่างไปจากความคิดของผู้บริหาร ผู้บริหารทำให้ผู้ตามรู้สึกว่าปัญหาที่เกิดขึ้นเป็นสิ่งที่ท้าทายและเป็นโอกาสที่ดีที่จะแก้ปัญหาร่วมกัน โดยจะสร้างความเชื่อมั่นให้ผู้ตามว่าปัญหาทุกอย่างต้องมีวิธีแก้ไข แม้บางปัญหาจะมีอุปสรรคมากมาย ผู้บริหารจะพิสูจน์ให้เห็นว่าสามารถเอาชนะอุปสรรคทุกอย่างได้จากความร่วมมือร่วมใจในการแก้ปัญหาของผู้ร่วมงานทุกคน ผู้ตามจะได้รับการกระตุ้นให้ตั้งคำถามต่อค่านิยมของตนเอง ความเชื่อและประเพณี การกระตุ้นทางปัญญา เป็นส่วนที่สำคัญของการพัฒนาความสามารถของผู้ตามในการที่จะตระหนัก เข้าใจ และแก้ไขปัญหาด้วยตนเอง

4. การคำนึงถึงปัจเจกบุคคล หมายถึง ผู้บริหารมีความสัมพันธ์เกี่ยวข้องกับบุคคลในฐานะเป็นผู้บริหารให้การดูแลเอาใจใส่ผู้ตามเป็นรายบุคคลและทำให้ผู้ตามรู้สึกมีคุณค่าและมีความสำคัญ ผู้นำสามารถเป็นโค้ชและเป็นที่ปรึกษาของผู้ตามแต่ละคน เพื่อการพัฒนาผู้ตาม ผู้บริหารจะเอาใจใส่เป็นพิเศษในความต้องการของปัจเจกบุคคล เพื่อความสัมฤทธิ์ผลและเติบโตของแต่ละคน พัฒนาศักยภาพของผู้ตามและเพื่อนร่วมงานให้สูงขึ้น นอกจากนี้ผู้นำยังมีการปฏิบัติต่อผู้ตามโดยการให้โอกาสในการเรียนรู้สิ่งใหม่ ๆ สร้างบรรยากาศของการให้การสนับสนุน คำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคลในด้านความจำเป็นและความต้องการ การประพฤติของผู้บริหารแสดงให้เห็นว่าเข้าใจและยอมรับความแตกต่างระหว่างบุคคล ผู้นำมีการส่งเสริมการสื่อสารสองทางและมีการจัดการด้วยการเดินดูรอบ ๆ มีปฏิสัมพันธ์กับผู้ตามเป็นการส่วนตัว ผู้บริหารสนใจในความกังวลของแต่ละบุคคล ผู้บริหารจะมีการฟังอย่างมีประสิทธิภาพ มีการเอาใจเขามาใส่ใจเรา ผู้บริหารจะมีการมอบหมายงานเพื่อเป็นเครื่องมือในการพัฒนาผู้ตาม เปิดโอกาสให้ผู้ตามได้ใช้ความสามารถพิเศษอย่างเต็มที่และเรียนรู้สิ่งใหม่ ๆ ที่ท้าทายความสามารถ ผู้บริหารจะดูแลผู้ตามว่าต้องการคำแนะนำ การสนับสนุนและการช่วยให้ก้าวหน้าในการทำงานที่รับผิดชอบอยู่หรือไม่ โดยผู้ตามจะไม่รู้สึกว่าเขากำลังถูกตรวจสอบ

คุณภาพผู้เรียน หมายถึง ความสามารถ คุณธรรม จริยธรรม และค่านิยมที่ต้องการให้เกิดกับผู้เรียนเมื่อเรียนจบหลักสูตร คุณภาพผู้เรียนตามมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐานของคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ มีจำนวน 6 มาตรฐาน คือ

1. ผู้เรียนมีสุขภาวะที่ดีและมีสุนทรียภาพ
2. ผู้เรียนมีคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยมที่พึงประสงค์
3. ผู้เรียนมีทักษะในการแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง รักเรียนรู้ และพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

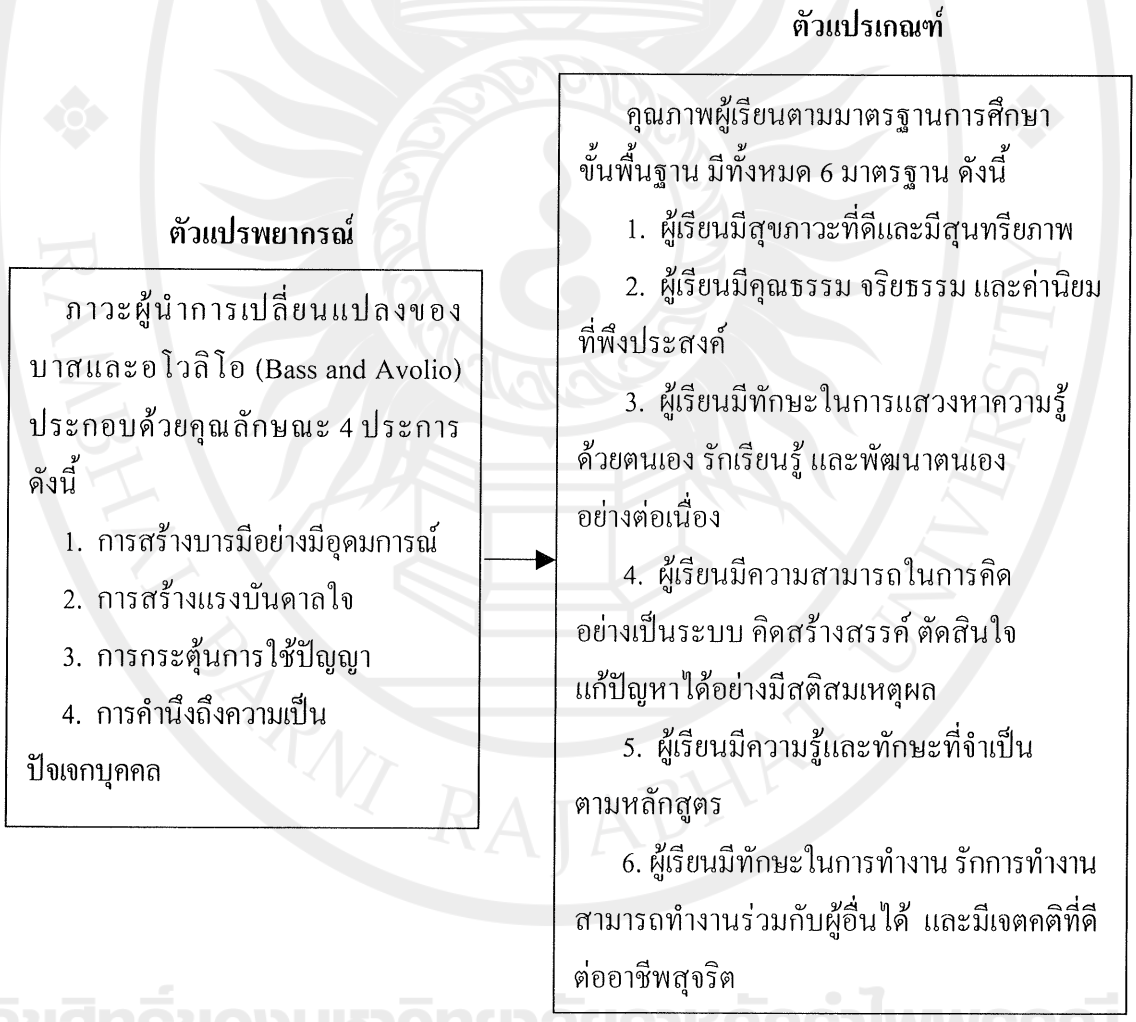
4. ผู้เรียนมีความสามารถในการคิดอย่างเป็นระบบ คิดสร้างสรรค์ ตัดสินใจ แก้ปัญหาได้อย่างมีสติสมเหตุผล

5. ผู้เรียนมีความรู้และทักษะที่จำเป็นตามหลักสูตร

6. ผู้เรียนมีทักษะในการทำงาน รักการทำงาน สามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นได้และมีเจตคติที่ดีต่ออาชีพสุจริต

ผู้บริหารสถานศึกษา หมายถึง ผู้อำนวยการและรองผู้อำนวยการโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 17 จำนวน 39 โรงเรียน

กรอบแนวคิดในการวิจัย

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

ภาพประกอบ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

สมมุติฐานในการวิจัย

1. ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษามีความสัมพันธ์กับคุณภาพผู้เรียนตามมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐานในเชิงบวก

2. ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษาสามารถพยากรณ์คุณภาพผู้เรียนตามมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

บทที่ 2
แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อคุณภาพผู้เรียนตามมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องและได้นำเสนอตามหัวข้อต่อไปนี้

1. ภาวะผู้นำ
   1.1 ความหมายของภาวะผู้นำ
   1.2 แนวคิดและทฤษฎีภาวะผู้นำ
2. ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลง
   2.1 ความหมายของภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลง
   2.2 แนวคิดและทฤษฎีภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลง
   2.3 ทฤษฎีภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของบาสและอโวลิโอ (Bass and Avolio)
3. มาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน
   3.1 อุดมการณ์ของการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน
   3.2 หลักการสำคัญของการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน
   3.3 มาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน
4. คุณภาพผู้เรียนตามมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน
5. การประเมินคุณภาพผู้เรียนตามมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน
6. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
   6.1 งานวิจัยต่างประเทศ
   6.2 งานวิจัยในประเทศ

ภาวะผู้นำ

ความหมายของภาวะผู้นำ

ภาวะผู้นำหรือความเป็นผู้นำเป็นความสามารถในการนำ ซึ่งเป็นความสำเร็จอย่างยิ่งสำหรับความสำเร็จของผู้นำ ภาวะผู้นำได้รับความสนใจและศึกษามานานแล้ว เพื่อให้รู้ว่าอะไรเป็นองค์ประกอบที่จะช่วยให้ผู้นำมีความสามารถในการนำหรือเป็นผู้นำที่มีประสิทธิภาพ การศึกษาเรื่องของภาวะผู้นำนั้นจะศึกษาตั้งแต่คุณลักษณะของผู้นำ อำนาจของผู้นำ พฤติกรรมของผู้นำแบบต่าง ๆ ซึ่งได้มีผู้ให้ความหมายของภาวะผู้นำไว้หลากหลายและแตกต่างกันดังนี้

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

ปรีชา ทัศน์ละไม (2549 : 21) กล่าวว่า ภาวะผู้นำ คือ การสร้างสรรค์หรือปลูกฝังศรัทธา ความกลมเกลียว ความร่วมมือร่วมใจให้เกิดขึ้นในระหว่างผู้ร่วมงาน ผู้ตาม ทั้งนี้ เพื่อให้การปฏิบัติงานเป็นไปในทิศทางที่ผู้นำหรือผู้บริหารต้องการ อันเป็นไปตามวัตถุประสงค์และเป้าหมายขององค์การ

รัตติกรณ์ จงวิศาล (2550 : 45) กล่าวว่า ภาวะผู้นำ หมายถึง ความสามารถหรือกระบวนการที่บุคคลมีอิทธิพลต่อบุคคลอื่นหรือกลุ่มคน สามารถกระตุ้นจูงใจให้บุคคลอื่นเชื่อถือยอมรับและทำให้เกิดความพยายาม และความสามารถที่สูงขึ้นในการที่จะทำให้บรรลุเป้าหมายร่วมกัน

สัมฤทธิ์ กางเพ็ง และประยุทธ ชูสอน (2557 : 6) กล่าวว่า ภาวะผู้นำเป็นความสามารถในการนำ ซึ่งเป็นสิ่งสำคัญยิ่งสำหรับความสำเร็จของผู้นำ ภาวะผู้นำได้รับความสนใจและมีการศึกษามาเป็นเวลานานแล้วเพื่อให้รู้ว่าอะไรเป็นองค์ประกอบที่จะช่วยให้ผู้นำมีความสามารถในการนำ หรือมีภาวะผู้นำที่มีประสิทธิผล ซึ่งได้ศึกษาตั้งแต่คุณลักษณะของผู้นำ อำนาจของผู้นำ พฤติกรรมของผู้นำแบบต่าง ๆ

ยุคล์ (Yukl. 2000 : 89) กล่าวว่า ภาวะผู้นำ เป็นกระบวนการอิทธิพลของบุคคลคนหนึ่งที่มีต่อคนอื่นในองค์กรในด้านต่าง ๆ ทั้งการเป็นคนชี้แนะการจัดโครงสร้าง การอำนวยการและการสร้างความสัมพันธ์กับกลุ่มบุคคล

รุสเซีย และอาคฮัว (Lussier and Achua. 2001 : 78) ให้ความหมายของภาวะผู้นำไว้ว่า คือ กระบวนการที่มีอิทธิพลโน้มน้าวระหว่างผู้นำและผู้ตามเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ขององค์การโดยการเปลี่ยนแปลง

จากความหมายดังกล่าว สรุปได้ว่า ภาวะผู้นำ คือ ความสามารถในการใช้กระบวนการในการบริหารงาน ใช้อำนาจที่มีอยู่ในตนเอง เพื่อก่อให้เกิดความร่วมมือ มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ รับผิดชอบในหน้าที่ ช่วยเหลือ ส่งเสริมผู้ร่วมงาน มีความอดทน กล้าตัดสินใจ ภาวะผู้นำเป็นพฤติกรรมที่สังเกตได้ และสามารถวัดได้จากการแสดงออกในการกระทำของผู้นำ และสามารถดำเนินงานให้บรรลุเป้าหมายตามที่วางไว้

แนวคิดและทฤษฎีภาวะผู้นำ

สัมฤทธิ์ กางเพ็ง และประยุทธ ชูสอน (2557 : 54) ได้กล่าวถึงแนวคิดและทฤษฎีภาวะผู้นำว่า มีงานเขียนอย่างกว้างขวาง และมีงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเป็นจำนวนมาก ซึ่งในที่นี้จะนำเสนอเป็น 5 กลุ่มโดยสรุป ดังนี้

1. ทฤษฎีภาวะผู้นำเชิงคุณลักษณะ (Trait Leadership Theory)

ทฤษฎีภาวะผู้นำเชิงคุณลักษณะมีความเชื่อว่าคนบางคนเกิดมาเพื่อเป็นผู้นำ และมีลักษณะที่สำคัญที่ทำให้ผู้นำแต่ละคนมีความแตกต่างจากบุคคลอื่น จนกล่าวได้ว่าคุณลักษณะ

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

ของผู้นำเป็นสิ่งที่ชี้ให้เห็นความดีหรือลักษณะประจำตัวที่แสดงออกมาเป็นพฤติกรรม อุปนิสัย ให้ผู้อื่นเห็น โดยแบ่งคุณลักษณะของภาวะผู้นำได้ดังนี้ (Dubrin. 2010 a : 35 - 47)

1.1 คุณลักษณะด้านบุคลิกภาพทั่วไป (General Personality Traits) เป็นคุณลักษณะซึ่งสามารถสังเกตได้ทั้งภายในและภายนอกงาน คุณลักษณะทั่วไปจะสัมพันธ์กับความสำเร็จและความพึงพอใจทั้งชีวิตการทำงานและชีวิตส่วนตัว ประกอบด้วย ความเชื่อมั่นในตนเอง ความอ่อนน้อมถ่อมตัว ความไว้วางใจได้ ความซื่อสัตย์และมีจริยธรรม การเป็นบุคคลที่เปิดเผย การแสดงออกที่เหมาะสม ความอบอุ่นและเอื้ออาทร และมีอารมณ์ขัน

1.2 คุณลักษณะด้านบุคลิกภาพ (Task-related Personality Traits) เป็นคุณลักษณะด้านบุคลิกภาพที่ก่อให้เกิดความสำเร็จในงานมีดังนี้ ความตั้งใจในการทำงาน ความมั่นคงทางอารมณ์ ความยืดหยุ่นและการปรับตัว การควบคุมภายในตนเอง และความกล้าหาญ

กล่าวโดยสรุป ทฤษฎีภาวะผู้นำเชิงคุณลักษณะมีแนวคิดมาจากทฤษฎีมหาบุรุษ (Great Man Theory of Leadership) ของกรีกและโรมันโบราณ มีความเชื่อว่า ภาวะผู้นำเกิดขึ้นเองตามธรรมชาติหรือโดยกำเนิด (Born Leader) ไม่สามารถเปลี่ยนแปลงได้แต่สามารถพัฒนาขึ้นได้ ลักษณะผู้นำที่ดีและมีประสิทธิภาพสูงทั้งด้านบุคลิกภาพ ด้านสังคม และด้านสติปัญญา

2. ทฤษฎีภาวะผู้นำเชิงพฤติกรรม (Behavioral Leadership Theory)

ประมาณปลาย ค.ศ. 1940 นักทฤษฎีภาวะผู้นำหลายท่านได้แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับทฤษฎีคุณลักษณะภาวะผู้นำว่ายังมีข้อบกพร่องอยู่และไม่ครอบคลุมประเด็นในการศึกษาเกี่ยวกับภาวะผู้นำ ดังนั้นจึงทำให้นักวิจัยกลุ่มพฤติกรรมศาสตร์หันมาสนใจศึกษาพฤติกรรมของภาวะผู้นำอย่างจริงจัง โดยมีกรอบของแนวคิดที่ว่าพฤติกรรมของภาวะผู้นำที่มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลนั้นควรเป็นอย่างไร และสมมติฐานว่า "ภาวะผู้นำถูกสร้างขึ้นได้ เพราะพฤติกรรมการนำที่ไม่ได้มีมาโดยกำเนิด" โดยศึกษาว่ารูปแบบพฤติกรรมใดที่ดีที่สุดในการเป็นผู้นำ และในปัจจุบันนักวิจัยก็ยังคงทำวิจัยเกี่ยวกับพฤติกรรมของภาวะผู้นำอย่างต่อเนื่อง โดยเฉพาะพฤติกรรมของภาวะผู้นำในองค์การที่ประสบความสำเร็จ ดังนั้นจึงทำให้มีนักวิจัยได้ศึกษาเกี่ยวกับพฤติกรรมของภาวะผู้นำอยู่หลายกลุ่ม โดยมีรายละเอียดของแต่ละทฤษฎีดังต่อไปนี้ (Achua and Lussier. 2010 : 64)

2.1 การศึกษาวิจัยภาวะผู้นำที่มหาวิทยาลัยไอโอวา (Iowa) (State University of Iowa Studies) ในปี ค.ศ. 1930 ก่อนที่ทฤษฎีพฤติกรรมของภาวะผู้นำจะเป็นที่นิยม เคิร์ท เลวิน และคณะ (Kurt Lewin and et al.) ได้ศึกษารูปแบบพฤติกรรมของภาวะผู้นำของผู้บริหารมหาวิทยาลัยไอโอวา (Iowa) โดยมุ่งความสนใจไปที่พฤติกรรมของผู้นำ 2 แบบ คือ แบบที่ 1 ภาวะผู้นำแบบเผด็จการ (Autocratic Leadership Style) เป็นภาวะผู้นำที่มีพฤติกรรมออกคำสั่งให้ผู้ตามปฏิบัติตาม ผู้นำจะเป็นผู้ตัดสินใจเพียงคนเดียวว่าจะทำอะไร อย่างไร เมื่อไร และให้ผู้ตามเป็นผู้ปฏิบัติ ส่วนผู้นำ

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

จะติดตามใกล้ชิดกับหัวหน้างานกลุ่มต่าง ๆ แบบที่ 2 ภาวะผู้นำแบบประชาธิปไตย (Democratic Leadership Style) เป็นภาวะผู้นำที่ให้ความสำคัญกับผู้ตามมากและจะไม่เน้นการใช้อำนาจหน้าที่ แต่จะเปิดโอกาสให้ผู้ตามได้แสดงความคิดเห็นและมีส่วนร่วมในการตัดสินใจแก้ปัญหาต่าง ๆ หรือมอบหมายให้กลุ่มตัดสินใจเลือกวิธีการทำงานด้วยตนเอง โดยจัดตั้งอยู่ในรูปของคณะกรรมการ ซึ่งบางครั้งเรียกว่าแบบมีส่วนร่วมหรือแบบเสมอภาค ผู้นำจะไม่เข้าไปแนะนำหรือดูแลการทำงานของผู้ตามอย่างใกล้ชิด ซึ่งจากรูปแบบภาวะผู้นำทั้งสองรูปแบบดังกล่าวในข้างต้น พบว่า ผู้นำแบบประชาธิปไตยมีผลทำให้การบริหารจัดการของผู้บริหารประสบความสำเร็จและทำให้องค์การมีการพัฒนามากกว่าภาวะผู้นำแบบเผด็จการ แต่อย่างไรก็ดีจากผลการวิจัยในระยะต่อมาพบว่า ผลลัพธ์ที่ได้มีความไม่แน่นอน เช่น บางครั้งภาวะผู้นำแบบประชาธิปไตยได้ผลลัพธ์ต่ำกว่าภาวะผู้นำแบบเผด็จการ ยกเว้นผลลัพธ์ด้านความพึงพอใจของผู้ตามมีความแน่นอน คือ ผู้ตามที่มีผู้นำแบบประชาธิปไตยจะมีความพึงพอใจต่อผู้นำสูงกว่าผู้นำแบบเผด็จการ

2.2 การศึกษาวิจัยภาวะผู้นำที่มหาวิทยาลัยโอไฮโอ (Ohio) (The Ohio State University Studies) การศึกษาวิจัยภาวะผู้นำที่มหาวิทยาลัยโอไฮโอ (Ohio) เริ่มศึกษาในปี ค.ศ. 1950 โดยการริเริ่มของคาร์รอล แอล ชาร์ทเทิล (Carrol L. Shartle) และต่อมาจอห์น เค เฮมฟิล และแอลวิน อี คูนซ์ (John K. Hemphill and Alvin E. Coons) ได้ศึกษาและพัฒนาแบบวัดพฤติกรรมของผู้นำชื่อว่า แบบสอบถามที่อธิบายพฤติกรรมผู้นำ (Leader Behavior Description Questionnaire : LBDQ) ซึ่งแบบวัดดังกล่าวสามารถจำแนกผู้นำออกได้ 2 ด้าน คือ 1) ด้านกิจสัมพันธ์ (Initiating Structure) เป็นพฤติกรรมที่ผู้นำแสดงออกกับผู้ตามที่มุ่งเน้นความสำเร็จตามเป้าหมายขององค์การ ได้แก่ การจัดโครงสร้างขององค์การ การกำหนดคุณลักษณะของงานที่องค์การต้องการ การกำหนดบทบาทของผู้นำและผู้ตาม การมอบหมายงานและความรับผิดชอบ การกำหนดวิธีการสื่อสาร การกำหนดวิธีการทำงาน และการจัดตารางการทำงาน เป็นต้น ซึ่งเป็นพฤติกรรมของผู้นำที่มุ่งงานสำเร็จ 2) ด้านมิตรสัมพันธ์ (Consideration) เป็นพฤติกรรมที่บ่งบอกถึงความไวในการรับรู้ความรู้สึกของผู้นำที่มีต่อผู้ตามในด้านการยอมรับความคิดเห็น ความไว้วางใจต่อกัน ชื่นชมและรับฟังความคิดเห็นของผู้ตาม มีการสื่อสารสองทาง ยอมรับคำแนะนำของผู้ตามและนำมาเป็นแนวทางในการตัดสินใจ การแสดงความห่วงใยต่อผู้ตาม เป็นต้น ซึ่งเป็นพฤติกรรมที่มุ่งมิตรสัมพันธ์ของผู้นำ (Daft. 2008 : 64, Achua and Lussier. 2010 : 67 - 68)

2.3 การศึกษาวิจัยภาวะผู้นำที่มหาวิทยาลัยมิชิแกน (Michigan) (The University of Michigan) ในปี ค.ศ. 1946 ขณะที่มหาวิทยาลัยโอไฮโอ (Ohio) กำลังศึกษาวิจัยเกี่ยวกับภาวะผู้นำอยู่นั้น นักวิจัยของศูนย์วิจัยแห่งมหาวิทยาลัยมิชิแกน (Michigan) นำโดยเรนซิส ลิเคิร์ท (Rensis Likert) ได้ทำการศึกษาเกี่ยวกับภาวะผู้นำที่มีประสิทธิผล ซึ่งได้พัฒนาแบบสอบถามเกี่ยวกับความสัมพันธ์

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

ของภาวะผู้นำที่มีประสิทธิผล ที่ประกอบด้วย ความพึงพอใจในการทำงาน การเปลี่ยนแปลงของผู้นำ การขาดงาน ผลผลิต และประสิทธิผล โดยเก็บข้อมูลจากแบบวัดและจากการสัมภาษณ์เพื่อแยกแยะความแตกต่างด้านพฤติกรรมระหว่างหน่วยงานที่มีผลผลิตสูงกับผู้นำของหน่วยงานที่มีผลผลิตต่ำขององค์การประเภทต่าง ๆ จำนวนมาก ผลการวิจัยจำแนกพฤติกรรมของผู้นำได้ 2 รูปแบบ คือ พฤติกรรมภาวะผู้นำที่มุ่งคน (Employee-centered Leader Style) และพฤติกรรมภาวะผู้นำที่มุ่งงาน (Production-centered Leader Style) (Achua and Lussier. 2010 : 66 - 67, Daft. 2008 : 48)

2.4 ทฤษฎีตาข่ายภาวะผู้นำ (Leadership Grid) การศึกษาทฤษฎีภาวะผู้นำไม่ได้หยุดลงจากการศึกษาของมหาวิทยาลัยโอไฮโอ (Ohio) และมหาวิทยาลัยมิชิแกน (Michigan) เท่านั้น ใน ค.ศ. 1964 เบลค และมูตัน (Blake and Mouton) นักวิชาการแห่งมหาวิทยาลัยเทกซัส (Texas) ได้นำแนวคิดพื้นฐานของมหาวิทยาลัยโอไฮโอ (Ohio) และมหาวิทยาลัยมิชิแกน (Michigan) มาเป็นแนวคิดพื้นฐานในการศึกษาพฤติกรรมของภาวะผู้นำที่เรียกว่า ตาข่ายภาวะผู้นำที่แบ่งพฤติกรรมของผู้นำเป็น 2 มิติ คือ มิติมุ่งที่คน (Concern for People) หมายถึง สัมพันธภาพที่อบอุ่นระหว่างบุคคล เช่น การยอมรับ ให้เกียรติ และเห็นคุณค่าซึ่งกันและกันให้ความสำคัญในเรื่องสัมพันธภาพ ส่วนมิติมุ่งที่ผลผลิต (Concern for Production) หมายถึง การประสบความสำเร็จในภารกิจที่ได้รับมอบหมายเป็นหลัก ซึ่งจากแนวคิดดังกล่าวได้นำมาสู่การแบ่งพฤติกรรมของผู้นำออกเป็น 5 แบบ (Achua and Lussier. 2010 : 69 - 70, Dubrin. 2010 b : 117 - 118 and Daft. 2008 : 48 - 49)

2.5 ทฤษฎีภาวะผู้นำ 3 มิติ (Three-dimensional Leadership Theory) วิลเลี่ยม (William. 1970 : 230 citing Lunenburg and Ornstein. 2004 : 144 - 150) ได้ศึกษาจากการค้นคว้าจากข้อบกพร่องบางประการของการวิจัยภาวะผู้นำของมหาวิทยาลัย Ohio มาพัฒนาโดยพิจารณาจากประสิทธิผลของงานมาประกอบเพิ่มขึ้น เพราะภาวะผู้นำไม่ว่าจะมุ่งงานหรือมุ่งคนต้องขึ้นอยู่กับสถานการณ์ต่าง ๆ เมื่อนำมิติมุ่งประสิทธิผล (Effectiveness) มาประกอบแล้ว Reddin แบ่งผู้นำได้ 3 แบบใหญ่ ๆ ดังนี้ ผู้นำแบบพื้นฐาน (Basic Style) ผู้นำแบบมีประสิทธิผล (Effective Style) และผู้นำที่ไม่มีประสิทธิผล (Ineffective Style)

2.6 ทฤษฎีภาวะผู้นำแบบ X, Y (X and Y Leadership Theory) แม็คเกรเกอร์ (McGregor) เป็นนักจิตสังคมชาวอเมริกา ซึ่งทฤษฎีนี้เกี่ยวข้องกับทฤษฎีแรงจูงใจและทฤษฎีความต้องการขั้นพื้นฐานของมาสโลว์ ซึ่งแม็คเกรเกอร์ (McGregor) มีความเห็นว่า การทำงานกับคนจะต้องคำนึงถึงธรรมชาติของมนุษย์และพฤติกรรมของมนุษย์ คือ มนุษย์มีความต้องการพื้นฐานและต้องการแรงจูงใจ ผู้บริหารที่มีประสิทธิภาพจะต้องให้สิ่งที่ผู้ตามหรือผู้ใต้บังคับบัญชาต้องการจึงจะทำให้ผู้ใต้บังคับบัญชาเกิดความศรัทธา และกระตือรือร้นช่วยกันปฏิบัติงานให้บรรลุจุดมุ่งหมาย ทฤษฎีเอ็กซ์และวาย (Theory X and Y) เป็นหลักสำคัญของทฤษฎีภาวะผู้นำแบบนี้เป็นสมมติฐานของผู้บริหาร

ต่อพฤติกรรมและธรรมชาติของมนุษย์ ความเชื่อส่วนตัวของผู้บริหารส่งผลต่อรูปแบบ การนำทีม (McGregor. 1960 : 62 ; อ้างถึงใน สัมฤทธิ์ กางเพ็ง และประยุทธ ชูสอน. 2557 : 131)

สรุปได้ว่า ทฤษฎีพฤติกรรมศาสตร์ เช่น ทฤษฎีเอ็กซ์และทฤษฎีวายมีความหลากหลายมากกว่าทฤษฎีทางด้านคุณลักษณะทฤษฎีเหล่านี้ก็ยังไม่ได้ครอบคลุมถึงบริบททางวัฒนธรรมหรือปัจจัยทางสถานการณ์ นักวิจัยจึงได้ยอมรับทั้งการศึกษาในตัวบุคคลและการศึกษาสถานการณ์ของภาวะผู้นำ ซึ่งพัฒนาไปสู่ทฤษฎีภาวะผู้นำเชิงสถานการณ์นั่นเอง

3. ทฤษฎีภาวะผู้นำตามสถานการณ์ (Contingency or Situational Leadership Theories)

การศึกษาภาวะผู้นำตามสถานการณ์เริ่มต้นประมาณ ค.ศ. 1967 โดยมีแนวคิดที่เชื่อว่าประสิทธิผลในการทำงานของผู้นำขึ้นอยู่กับสถานการณ์ ซึ่งนักวิจัยภาวะผู้นำยอมรับกันว่าทฤษฎีต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับภาวะผู้นำมีข้อจำกัดในการที่จะอธิบายว่าภาวะผู้นำแบบไหนจะมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลมากกว่ากัน เพราะบางสถานการณ์พฤติกรรมของผู้นำบางอย่างอาจมีประสิทธิผล แต่ในบางสถานการณ์อาจใช้แล้วไม่เกิดประสิทธิผล ดังนั้น ผู้นำจะต้องปรับเปลี่ยนแบบของผู้นำให้เหมาะสมหรือสอดคล้องกับสถานการณ์นั้นๆ ซึ่งทฤษฎีภาวะผู้นำตามสถานการณ์ที่สำคัญ ได้แก่

3.1 ทฤษฎีผู้นำตามสถานการณ์ของดูบริน (Dubrin. 2010 b : 134 - 139) ได้กล่าวถึงทฤษฎีผู้นำตามสถานการณ์ของดูบรินไว้ดังนี้ ดูบรินและคณะได้ศึกษาแบบของพฤติกรรมของภาวะผู้นำที่สอดคล้องกับสถานการณ์ต่าง ๆ ซึ่งประกอบด้วยหลักสำคัญ ดังนี้ 1) แบบภาวะผู้นำเกิดจากแรงจูงใจของผู้นำ 2) การควบคุมสถานการณ์ขึ้นอยู่กับปัจจัย 3 ประการ ได้แก่ บรรยากาศของกลุ่ม โครงสร้างของงาน และอำนาจในตำแหน่งผู้นำ และ 3) ประสิทธิภาพของกลุ่มขึ้นอยู่กับการจับคู่ที่เหมาะสมระหว่างแบบของภาวะผู้นำกับการควบคุมสถานการณ์ ซึ่งแนวคิดของดูบรินได้มาจากการศึกษาวิจัยแบบของภาวะผู้นำที่มีประสิทธิผลและไม่มีประสิทธิผลจากสถานการณ์ต่าง ๆ จนได้ข้อสรุปว่าประสิทธิผลของผู้นำขึ้นอยู่กับความสอดคล้องที่เหมาะสมระหว่างแบบของผู้นำกับสถานการณ์

3.2 ทฤษฎีภาวะผู้นำตามสถานการณ์ของฮาร์เซย์ และบลานชาร์ด (Harsey and Blanchard) ใน ค.ศ. 1977 พอล เฮอร์เซย์ (Paul Hersey) และเคนเนธ บลันชาร์ด (Kenneth H. Blanchard) นักวิจัยภาวะผู้นำได้พัฒนาทฤษฎีภาวะผู้นำตามสถานการณ์โดยให้ความสำคัญกับความพร้อม (Readiness) หรือวุฒิภาวะ (Maturity) ของผู้ตาม กล่าวคือถ้าการเลือกใช้แบบของภาวะผู้นำมีความสอดคล้องกับความพร้อมหรือวุฒิภาวะของผู้ตามก็จะทำให้งานเกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผล โดยที่พอล เฮอร์เซย์ (Paul Hersey) และเคนเนธ บลันชาร์ด (Kenneth H. Blanchard) ได้นำแนวคิดภาวะผู้นำ 2 มิติของฟิดเลอร์ (Fiedler) คือ พฤติกรรมมุ่งงานกับพฤติกรรมมุ่งความสัมพันธ์มาเป็นแนวทางในการแบ่งพฤติกรรมของผู้นำและวุฒิภาวะของผู้ตาม นอกจากนี้ยังมีแนวคิดของทฤษฎี

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

ที่สำคัญอีกประการหนึ่งคือ สถานการณ์ที่ต่างกันย่อมต้องการผู้นำที่ต่างกัน (Different Situations Demand Different Kinds of Leadership) ดังนั้น ในทฤษฎีนี้จึงประกอบด้วย 3 ส่วน คือ แบบของผู้นำ (Leadership Styles) วุฒิภาวะของผู้ตาม (Follower Maturity) และการปรับแบบผู้นำให้สอดคล้องกับสถานการณ์ (Yukl. 2010 : 173 - 174)

3.3 ทฤษฎีผู้นำแบบเส้นทางสู่เป้าหมาย (Path-goal Theory) ทฤษฎีผู้นำแบบเส้นทางสู่เป้าหมายพัฒนาโดยมาร์ติน จี อีวาน (Martin G. Evan) ใน ค.ศ. 1970 และได้รับการพัฒนาอย่างต่อเนื่องโดยโรเบิร์ต เจ เฮ้าส์ (Robert J. House) ใน ค.ศ. 1971 ซึ่งทฤษฎีนี้มีพื้นฐานมากจากทฤษฎีแรงจูงใจและความคาดหวังและมีเป้าหมาย หลักของทฤษฎีก็คือการส่งเสริมการเพิ่มการปฏิบัติงานของพนักงานพร้อมกับความพึงพอใจของพนักงานให้สูงขึ้น มุ่งเน้นความสัมพันธ์ระหว่างแบบผู้นำกับคุณลักษณะของผู้ใต้บังคับบัญชาและคุณลักษณะของงาน โดยมีความเชื่อว่าผู้ใต้บังคับบัญชาจะเกิดแรงจูงใจก็ต่อเมื่อตนเองเชื่อว่าตนเองมีความสามารถพอที่จะทำงานนั้นได้หรือการใช้ความพยายามของตนเองจะสามารถทำให้งานประสบความสำเร็จได้แน่นอน หรือเชื่อว่าผลตอบแทนที่ได้คุ้มค่ากับการใช้ความพยายามของตนเองในการทำงาน ทฤษฎีนี้เสนอว่า ผู้นำสามารถเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของตนเองได้ เพื่อให้ผู้ใต้บังคับบัญชามีความพึงพอใจและปฏิบัติงานอย่างมีประสิทธิผล โดยผู้นำต้องมีความรับผิดชอบในการเพิ่มแรงจูงใจให้แก่ผู้ใต้บังคับบัญชาให้สามารถบรรลุเป้าหมายส่วนตนและเป้าหมายขององค์การ (Robert. 1971 : 321 ; อ้างถึงใน สัมฤทธิ์ กางเพ็ง และประยุทธ ชูสอน. 2557 : 132)

3.4 ทฤษฎีภาวะผู้นำตามสถานการณ์ของวีรูม เยตตัน และจาร์โก้ (Vroom-Yetton and Jago) ได้นำเสนอเกี่ยวกับแบบการตัดสินใจของผู้นำ 5 ประเภท โดยมีคำถามที่ใช้ในการวิเคราะห์สถานการณ์จำนวน 8 คำถาม เพื่อการเลือกแบบของการตัดสินใจได้อย่างเหมาะสม ซึ่งรูปแบบของการตัดสินใจของผู้นำ (Decision-making Style) แบ่งออกเป็น 5 ระดับ โดยพิจารณาเรียงลำดับการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจของผู้ใต้บังคับบัญชา ตั้งแต่ระดับอัตตาธิปไตยสูงสุดจนถึงประชาธิปไตยสูงสุด โดยมีสัญลักษณ์ระบุว่า A เป็นลักษณะอัตตาธิปไตย C เป็นลักษณะการให้คำปรึกษาแนะนำ และ G เป็นลักษณะการตัดสินใจโดยกลุ่ม และมีเลขโรมันกำกับแสดงน้ำหนักความมากน้อย (Vroom-Yetton and Jago. 1964 : 89 ; อ้างถึงใน สัมฤทธิ์ กางเพ็ง และประยุทธ ชูสอน. 2557 : 132)

4. ทฤษฎีภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลง (Transformational Leadership Theories)

ทฤษฎีภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงมีจุดเริ่มต้นมาจากแนวคิดภาวะผู้นำแบบแลกเปลี่ยนที่มีพื้นฐานมาจากทฤษฎีการแลกเปลี่ยนทางสังคม โดยเน้นการแลกเปลี่ยนผลประโยชน์ระหว่างผู้นำกับผู้ตาม ต่างฝ่ายต่างอำนวยความสะดวกซึ่งกันและกัน และต่างฝ่ายต่างก็ได้ประโยชน์ตอบแทน ผู้นำแบบแลกเปลี่ยนตั้งอยู่บนพื้นฐานที่ว่าจะให้รางวัลหรือสิ่งตอบแทนถ้าผู้ตามยินยอมทำตามข้อเสนอของผู้นำ สภาพเช่นนี้ผู้นำจะมีอิทธิพลมากเพราะผู้ตามมักจะสนใจแต่ในสิ่งที่ผู้นำต้องการ

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏราชนครินทร์

ภาวะผู้นำแบบแลกเปลี่ยน (Transactional Leadership) ประกอบด้วย ลักษณะที่สำคัญ 2 ประการ คือ ประการแรก เป็นการให้รางวัลตามสถานการณ์ (Contingent Reward) คือ การที่ผู้นำให้รางวัลตอบแทนสำหรับความพยายามในการปฏิบัติตนเพื่อบรรลุผลของผู้ใต้บังคับบัญชา อาจจะทำได้โดยการชมเชยเมื่อลูกน้องปฏิบัติงานดี และการสนับสนุนให้ได้เงินเดือนขึ้น ได้โบนัสและการเลื่อนตำแหน่ง การให้บรรยากาศการทำงานที่ดีปลอดภัย เพื่อให้ผู้ใต้บังคับบัญชาทำงานได้ดี หรือการให้รางวัลเป็นเกียรติยศการให้การยอมรับจากสาธารณชนต่อการทำงานที่ดี รวมทั้งให้คำอธิบายอย่างชัดเจนกับลูกน้อง การให้ผู้ใต้บังคับบัญชามีส่วนร่วมในการกำหนดมาตรฐานของงาน การให้การสนับสนุนค้ำจุนในการใช้ความพยายาม การตรวจดูผลงานบ่อยครั้ง และการให้ความมั่นคงแก่ผู้ใต้บังคับบัญชา ผู้นำแบบนี้มักจะจูงใจโดยให้รางวัลเป็นการตอบแทน และมักจูงใจด้วยแรงจูงใจขั้นพื้นฐานหรือแรงจูงใจภายนอก (Extrinsic Motive) ประการที่สอง เป็นการบริหารงานแบบวางเฉย (Management by Exception) คือ การที่ผู้นำจะไม่เข้าไปยุ่งเกี่ยวจนกว่าจะมีความผิดพลาดเกิดขึ้นจึงเข้าไปแก้ไข ซึ่งอาจให้แรงเสริมทางลบหรือการลงโทษ การบริหารงานแบบวางเฉยนี้อาจแบ่งออกได้เป็น 2 ลักษณะ คือ ลักษณะที่ 1 ภาวะผู้นำแบบแลกเปลี่ยนเชิงรุกจะเป็นลักษณะที่ผู้นำสอดส่องดูแลความผิดพลาดหากการปฏิบัติงานบิดเบือนไปจากมาตรฐานก็จะเข้าไปแก้ไขทันที และลักษณะที่ 2 ภาวะผู้นำแบบแลกเปลี่ยนเชิงรับจะเป็นลักษณะที่วางเฉยไม่ปรับปรุงเปลี่ยนแปลงอะไร ถ้าหากงานยังดำเนินไปด้วยดีตามแผนงานเดิม แต่จะเข้าแทรกแซงเมื่องานสำเร็จแล้วแต่ผลงานไม่ได้มาตรฐาน (Bass and Avolio. 1994 : 71 - 73)

5. ทฤษฎีภาวะผู้นำเชิงบูรณาการ (Integrated Leadership Theories)

ในสภาวะการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วในทุก ๆ ด้านที่เกิดขึ้นในปัจจุบัน การบริหารไม่ว่าจะเป็นในภาครัฐ ภาคเอกชน บริษัท ห้างร้าน รวมทั้งการบริหารการศึกษา ผู้บริหารในฐานะผู้นำต่างมีภาระหน้าที่ ๆ สำคัญที่ต้องบริหารจัดการให้องค์การของตนเองดำเนินไปได้อย่างมีประสิทธิภาพ ดังนั้นผู้บริหารต้องมีความเป็นผู้นำหรือภาวะผู้นำ (Leadership) ที่สอดคล้องเหมาะสมกับสถานการณ์ต่าง ๆ และมีความพร้อมด้วยคุณสมบัติหลายอย่าง เช่น ความรับผิดชอบ ความรู้ความสามารถ ทักษะ ความคิดสร้างสรรค์ อดทน รวมทั้งมีคุณลักษณะที่เหมาะสม เพื่อก่อให้เกิดประโยชน์ต่อการบริหารที่มีประสิทธิผล และสร้างความเจริญก้าวหน้าให้แก่หน่วยงานหรือองค์การ (Gibson and et al. 1997 : 272)

กล่าวโดยสรุปในปัจจุบันการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นอย่างต่อเนื่องทำให้หน่วยงานหรือองค์การต้องปรับตัวอย่างรวดเร็ว เกิดการแข่งขันกันตลอดเวลา ไม่ว่าจะเป็นองค์การด้านธุรกิจ ด้านรัฐกิจ ด้านการศึกษา หรือด้านอื่น ๆ จึงจำเป็นอย่างยิ่งที่องค์การจะต้องมีศักยภาพในการแข่งขันสูง มีความสามารถปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงได้อย่างเหมาะสมและรวดเร็ว การทำให้ผลการปฏิบัติงาน

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม

บรรลุตามเป้าหมายนั้น ผู้ที่มีบทบาทในการพัฒนาผลการปฏิบัติงานมากที่สุดก็คือ ผู้นำ ซึ่งถือเป็นปัจจัยที่สำคัญยิ่งต่อความสำเร็จขององค์การ เนื่องจากผู้นำมีภาระหน้าที่และความรับผิดชอบโดยตรงที่จะต้องวางแผนงานสรรหาและพัฒนาบุคลากร ดูแลให้บุคลากรปฏิบัติงานให้ประสบความสำเร็จตามเป้าหมายและวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ ในปัจจุบันนักวิชาการได้ระบุคุณสมบัติที่สำคัญของผู้นำต้องประกอบไปด้วยคุณลักษณะที่เชื่อมโยงไปสู่เป้าหมายและวัตถุประสงค์ขององค์การด้วย ซึ่งแสดงให้เห็นว่ามีความจำเป็นอย่างยิ่งที่ผู้นำจะต้องมีภาวะความเป็นผู้นำเพื่อนำองค์การไปสู่เป้าหมายที่กำหนดไว้

ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลง

ความหมายของภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลง

ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลง (Transformational Leadership) มีชื่อเรียกเป็นภาษาไทยที่พบโดยทั่วไป เช่น ภาวะผู้นำแบบเปลี่ยนสภาพ ภาวะผู้นำการปฏิรูป และภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลง สำหรับงานวิจัยนี้ ผู้วิจัยใช้คำว่า ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลง จากการศึกษาค้นคว้าพบว่า มีผู้ให้ความหมายของ “ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลง” หลายท่าน ดังนี้

ชนะ พงศ์สุวรรณ (2548 : 7) ให้ความหมายของคำว่าภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลง หมายถึง พฤติกรรมที่ผู้บริหารมีอิทธิพลต่อผู้ร่วมงาน โดยการเปลี่ยนแปลงความพยายามของผู้ร่วมงานให้สูงขึ้นกว่าความพยายามที่คาดหวัง พัฒนาความสามารถของผู้ร่วมงานไปสู่ระดับที่สูงขึ้น และมีศักยภาพมากขึ้นทำให้เกิดความตระหนักรู้ในพันธกิจและวิสัยทัศน์ขององค์การ

กระทรวงศึกษาธิการ (2550 : 7) ได้ให้ความหมายของภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงไว้ว่า เป็นการให้ความสำคัญของผู้ร่วมงานและผู้ตาม ให้มองเห็นงานในแง่มุมใหม่โดยมีการสร้างแรงบันดาลใจ การกระตุ้นทางปัญญา หรือการคำนึงถึงความเป็นปัจเจกบุคคล โดยผู้นำจะยกระดับวุฒิภาวะและอุดมการณ์ของผู้ตาม กระตุ้น ชี้นำ และมีส่วนร่วมในการพัฒนาความสามารถของผู้ตามและผู้ร่วมงาน ไปสู่ระดับความสามารถที่สูงขึ้น มีศักยภาพมากขึ้นนำไปสู่การบรรลุถึงผลงานที่สูงขึ้น

บาส และอโวลิโอ (Bass and Avolio. 1994 : 2) กล่าวถึง ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงว่าสามารถเห็นได้จากผู้นำที่มีลักษณะดังนี้ คือ มีการกระตุ้นให้เกิดความสนใจระหว่างผู้ร่วมงานและผู้ตามให้มองงานของพวกเขาในแง่มุมใหม่ ๆ ทำให้เกิดการตระหนักรู้ในเรื่องภารกิจและวิสัยทัศน์ของทีมและขององค์การ มีการพัฒนาความสามารถของผู้ร่วมงานและผู้ตามไปสู่ระดับความสามารถที่สูงขึ้น มีศักยภาพมากขึ้น ชักนำให้ผู้ร่วมงานและผู้ตามมองให้ไกลเกินกว่าความสนใจของพวกเขาเองไปสู่สิ่งที่จะทำให้กลุ่มได้ประโยชน์ ผู้นำการเปลี่ยนแปลงจะชักนำผู้อื่นให้ทำมากกว่า

ที่พวกเขาตั้งใจตั้งแต่ต้น และบ่อยครั้งมากกว่าที่พวกเขาคิดว่ามันจะเป็นไปได้ ผู้นำจะมีการท้าทายความคาดหวังและมักจะนำไปสู่การบรรลุถึงผลงานที่สูงขึ้น

บาส (Bass. 1997 : 130) กล่าวถึง ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงว่าเป็นผู้นำที่ทำให้ผู้ตามอยู่เหนือกว่าความสนใจในตนเอง ผ่านทางการมีอิทธิพลอย่างมีอุดมการณ์ (Idealized Influence or Charisma) การสร้างแรงบันดาลใจ การกระตุ้นทางปัญญา และการคำนึงถึงความเป็นปัจเจกบุคคล ผู้นำจะยกระดับวุฒิภาวะและอุดมการณ์ของผู้ตามที่เกี่ยวกับผลสัมฤทธิ์ การบรรลุสัจจะการแห่งตน ความเจริญรุ่งเรืองของสังคม องค์การ และผู้อื่น นอกจากนั้นภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงมีแนวโน้มที่จะช่วยกระตุ้นความหมายของงานในชีวิตของผู้ตามให้สูงขึ้น อาจจะชี้นำหรือเข้าไปมีส่วนร่วมในการพัฒนาความต้องการทางศีลธรรมให้สูงขึ้นด้วย

ยุคล์ (Yukl. 2006 : 264) ได้กล่าวไว้ว่า ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงทำให้ผู้ตามเกิดความรู้สึกไว้วางใจ ชื่นชม จงรักภักดี และเคารพยกย่องในตัวผู้นำ และผู้นำการเปลี่ยนแปลงยังกระตุ้นให้ผู้ตามปฏิบัติได้อย่างมีประสิทธิภาพมากเกิดความคาดหวัง

สรุปได้ว่า ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลง หมายถึง ระดับพฤติกรรมของผู้บริหารที่แสดงให้เห็นในการจัดการหรือการทำงานที่เป็นกระบวนการเปลี่ยนแปลงความพยายามของผู้ร่วมงานให้สูงขึ้นกว่าความพยายามที่คาดหวังเป็นผลให้การปฏิบัติงานเกินความคาดหวัง พัฒนาความสามารถและศักยภาพไปสู่ระดับที่สูงขึ้น โดยผู้บริหารแสดงบทบาททำให้ผู้ร่วมงานรู้สึกไว้วางใจ ตระหนักรู้ภารกิจ และวิสัยทัศน์ มีความจงรักภักดีและจูงใจให้ผู้ร่วมงานมองไกลเกินกว่าความสนใจของตนเอง ซึ่งนำไปสู่ประโยชน์ขององค์การ

แนวคิดและทฤษฎีภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลง

1. แนวคิดภาวะผู้นำแบบบารมี (Charismatic Leadership)

ก่อนจะมาเป็นแนวคิดทฤษฎีภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลง ทฤษฎีภาวะผู้นำที่เริ่มต้นมาก่อนคือ ทฤษฎีภาวะผู้นำแบบบารมี (Charismatic Leadership) โดยแมกซ์ เวเบอร์ (Max Weber) ในทศวรรษที่ 1920 ได้เสนอทฤษฎีภาวะผู้นำแบบบารมี เมื่อผลงานของเขาได้แปลเป็นภาษาอังกฤษในปี ค.ศ. 1947 ได้กระตุ้นความสนใจของนักสังคมวิทยาและนักรัฐศาสตร์ที่ศึกษาด้านภาวะผู้นำต่อมาในทศวรรษที่ 1980 นักวิจัยทางจิตวิทยาและการจัดการได้แสดงความสนใจอย่างมากต่อภาวะผู้นำแบบบารมีนี้ เนื่องจากในช่วงทศวรรษนั้นเกิดการแปรรูปและมีการฟื้นฟูองค์การต่าง ๆ อย่างมาก และผู้บริหารองค์การต่าง ๆ ในสหรัฐอเมริกามีการยอมรับกันว่ามีความต้องการและจำเป็นต้องมีการเปลี่ยนแปลงในการดำเนินการเรื่องต่าง ๆ เพื่อให้องค์การสามารถอยู่ได้ในสภาวะที่มีการแข่งขันทางเศรษฐกิจสูง (Yukl and Van. 1992 : 173)

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร

บาส (Bass. 1989 : 207) กล่าวว่า ผู้นำบารมีเป็นพวกเชื่อมั่นในตนเองมาก คิดว่าตัวเองเหนือคนอื่นในเรื่องจุดหมายปลายทาง ผู้ตามไม่เพียงแต่เชื่อผู้นำเท่านั้น แต่ศรัทธาในความเก่งกาจของผู้นำ สิ่งเหล่านั้นเป็นตัวเร่งกลไกต่าง ๆ ของผู้ตามทางจิตวิทยา เขายังกล่าวเพิ่มเติมอีกว่าพวกผู้นำบารมี (Charismatic Leadership) แตกต่างจากพวกหัวรั้นดื้อ ยืดหยุ่น ให้โอกาส มีเสน่ห์ แต่เขาใช้อารมณ์ดึงดูด ขณะที่คนอื่นใช้เหตุผล แต่ผู้นำบารมีสมัยใหม่ใช้ความเชี่ยวชาญและทักษะการชักนำที่ยอดเยี่ยมยิ่งไปกว่านั้นการตอบสนองของคนต่อผู้นำบารมีไม่มีรูปแบบ ภาวะผู้นำนี้มักจะปรากฏเมื่อองค์กรอยู่ในสภาวะตึงเครียดและหัวเลี้ยวหัวต่อ ผู้นำบารมีจะมีประโยชน์เมื่ออำนาจบารมีล้มเหลวในการแก้วิกฤตและรักษาองค์กรไว้ได้ บาส (Bass) สรุปตอนท้ายว่าภาวะยุ่งเหยิงในองค์กรยังคงต้องการผู้นำแบบบารมี

โดยสรุป ผู้นำบารมี (Charismatic Leadership) นี้ทำให้ผู้ตามปฏิบัติต่อผู้นำด้วยการเป็นพวกด้วย เลียนแบบหรือเอาอย่าง ยอมรับในเป้าหมาย หรือภารกิจขององค์การ ได้รับการยกย่องจากผู้ตาม มีอำนาจบารมีมีมาตรฐานในการทำงาน ตั้งเป้าหมายที่ท้าทายสำหรับผู้ตาม

หลังจากเกิดทฤษฎีภาวะผู้นำแบบบารมีแล้วได้มีการพัฒนาแนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับภาวะผู้นำแบบใหม่ขึ้นคือ ภาวะผู้นำแบบแลกเปลี่ยน (Transactional Leadership) และภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลง (Transformational Leadership)

2. แนวคิดภาวะผู้นำแบบแลกเปลี่ยน (Transactional Leadership)

แนวคิดเกี่ยวกับภาวะผู้นำแบบแลกเปลี่ยน (Transactional Leadership) มีพื้นฐานมาจากทฤษฎีการเปลี่ยนแปลงทางสังคม (Social Change Theory) โดยเน้นการแลกเปลี่ยนประโยชน์ระหว่างผู้นำกับผู้ตาม ผู้นำและผู้ตามต่างก็มีอิทธิพลซึ่งกันและกันต่างพึ่งพาซึ่งกันและกัน เพื่อแลกเปลี่ยนผลประโยชน์บางอย่างต่างฝ่ายต่างอำนวยประโยชน์ซึ่งกันและกัน และต่างฝ่ายก็ได้รับประโยชน์ตอบแทน ถ้าหากผู้ตามยินยอมทำตามข้อเสนอของผู้นำ ผู้นำแบบแลกเปลี่ยนจะให้บางสิ่งบางอย่างที่ผู้ตามต้องการ นั่นคือ ผู้นำจะให้อะไรบางอย่างเพื่อที่จะได้รับอะไรบางอย่างเป็นการตอบแทน ในสภาพเช่นนี้ผู้นำจะมีอิทธิพลมาก เพราะผู้ตามมักจะสนใจทำแต่ในสิ่งที่ผู้นำต้องการ บาส (Bass. 1994 : 4) กล่าวว่า ผู้นำแลกเปลี่ยนมักจะพัฒนาวิธีการรักษาคุณภาพและปริมาณของการปฏิบัติงาน วิธีปรับเปลี่ยนเป้าหมายขององค์การ วิธีลดแรงต่อต้านการปฏิบัติงาน และวิธีตัดสินใจ ซึ่งเบอร์น (Burns) เคยกล่าวไว้ว่า ภาวะผู้นำแบบแลกเปลี่ยนเกิดขึ้นเมื่อบุคคลหนึ่งเริ่มต้นติดต่อกับอีกบุคคลหนึ่ง โดยมีจุดประสงค์เพื่อการแลกเปลี่ยนบางสิ่งบางอย่างที่มีอย่างคุ้มค่า นั่นคือ ผู้นำจะแลกเปลี่ยนบางสิ่งบางอย่างกับผู้ตามคุณภาพภาวะผู้นำแบบแลกเปลี่ยน (Transactional Leadership) คือ 1) การให้รางวัลตามสถานการณ์ (Contingent Reward) และ 2) การบริหารแบบวางเฉย (Management by Exception) มีรายละเอียด ดังนี้

1. การให้รางวัลตามสถานการณ์ (Contingent Reward) คือ การที่ผู้นำให้รางวัลตอบแทนสำหรับความพยายามในการปฏิบัติตนเพื่อบรรลุผลของผู้ใต้บังคับบัญชาอาจจะได้โดยการชมเชยเมื่อลูกน้องปฏิบัติงานดีและการสนับสนุนให้ได้รับเงินเดือนขึ้น ได้โบนัสและการเลื่อนตำแหน่ง การให้บรรยากาศการทำงานที่ดี ปลอดภัย เพื่อให้ผู้ใต้บังคับบัญชามีส่วนร่วมในการกำหนดมาตรฐานของงาน การให้การสนับสนุนค้ำจุนในการใช้ความพยายาม การตรวจดูผลงานบ่อยครั้งและการให้ความมั่นคงแก่ผู้ใต้บังคับบัญชา

2. การบริหารแบบวางเฉย (Management by Exception) คือ การที่ผู้นำจะไม่เข้าไปยุ่งเกี่ยวจนกว่าจะมีความผิดพลาดเกิดขึ้นจึงเข้าไปแก้ไข ซึ่งอาจจะให้แรงเสริมทางลบหรือการลงโทษ การบริหารงานแบบวางเฉยนี้อาจแบ่งได้ 3 ลักษณะ คือ

2.1 การบริหารแบบวางเฉยเชิงรุก (Active Management by Exception) การบริหารแบบนี้มีข้อยกเว้นโดยตรงหรือเชิงรุก เป็นกระบวนการที่ผู้นำมุ่งรักษาสภาพเดิมขององค์การโดยให้ผู้ตามปฏิบัติงานตามวิธีการที่เคยปฏิบัติมา และผู้นำจะกำกับดูแลการปฏิบัติงานของผู้ตาม และหากผู้ตามปฏิบัติงานผิดไปจากมาตรฐานที่กำหนดผู้นำจะแก้ไขการปฏิบัติงานให้ถูกต้อง โดยผู้นำแสดงความไม่พอใจ ผู้ตามที่ล้มเหลวในการทำงานโดยวิธีตั้งแต่เบาที่สุดจนถึงขั้นรุนแรงที่สุด หากผู้ตามยังไม่เข้าใจหรือไม่มีความสามารถผู้นำจะทบทวนใหม่ให้ชัดเจนและพยายามปรับปรุงความสามารถของผู้ตาม โดยการฝึกอบรมเพื่อให้ผู้ปฏิบัติงานได้สำเร็จ ผู้บริหารแบบนี้เป็นแบบหลีกเลี่ยงความเสี่ยง ทำงานแบบเดิม ๆ และหลีกเลี่ยงนวัตกรรมใหม่ ๆ ที่นำมาซึ่งความเสี่ยงทำให้เกิดความผิดพลาดได้ ผลงานที่ได้ก็พื้น ๆ ไม่สูงมากนัก

2.2 การบริหารแบบวางเฉยเชิงรับ (Passive Management by Exception) ผู้บริหารแบบนี้จะคอยจนกระทั่งมีบางสิ่งบางอย่างผิดพลาด เขาจะไม่หาความผิดพลาดคอยจนกระทั่งสิ่งต่าง ๆ มีปัญหามากเข้าทำนองว่า “ถ้ามันยังไม่พัง ก็ยังไม่ต้องซ่อม”

2.3 ผู้นำแบบตามสบาย (Laissez Faire Leadership) เป็นผู้นำที่มีลักษณะหลีกเลี่ยงการแทรกแซงหรือรับผิดชอบการปฏิบัติงาน ภาวะผู้นำแบบตามสบายเป็นผู้นำที่ไม่มีประสิทธิภาพและผู้ตามไม่มีความพึงพอใจ ซึ่งจะมีลักษณะดังนี้ 1) เขาจะหลีกเลี่ยงที่จะเข้าไปเกี่ยวข้องกับภารกิจสำคัญ 2) เมื่อมีความต้องการเขาจะไม่อยู่ 3) ไม่ตอบสนองต่อสิ่งจำเป็นเร่งด่วน 4) ไม่เกี่ยวข้องกับปัญหาเฉียบพลัน และ 5) ไม่นำพาต่อการขอร้องของผู้ใต้บังคับบัญชา (Bass and Avolio. 1994 : 4)

สรุปได้ว่า แนวคิดเกี่ยวกับภาวะผู้นำแบบแลกเปลี่ยนมีพื้นฐานมาจากทฤษฎีการเปลี่ยนแปลงทางสังคม โดยเน้นการแลกเปลี่ยนประโยชน์ระหว่างผู้นำกับผู้ตามภาวะผู้นำแลกเปลี่ยน ผู้นำและผู้ตามต่างก็มีอิทธิพลซึ่งกันและกันต่างพึ่งพาซึ่งกันและกัน เพื่อแลกเปลี่ยนผลประโยชน์บางอย่างต่างฝ่ายต่างอำนวยประโยชน์ซึ่งกันและกัน และต่างฝ่ายก็ได้รับประโยชน์ตอบแทน

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี

3. แนวคิดภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลง (Transformational Leadership)

ทฤษฎีและแนวคิดของภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลง (Transformational Leadership) มีแนวคิดทางการศึกษาของผู้นำแนวใหม่ที่มุ่งยกระดับความต้องการ ความเชื่อ ทัศนคติ คุณธรรม ของผู้ตามให้สูงขึ้นเพื่อให้มีผลต่อการพัฒนาเปลี่ยนแปลงกลุ่มองค์การให้มีประสิทธิผล โดยมีแนวคิดว่าการศึกษาภาวะผู้นำในระยะที่ผ่านมายังไม่สามารถอธิบายภาวะผู้นำอย่างชัดเจน และยังไม่รู้ว่าอะไรเป็นแก่นแท้ของภาวะผู้นำที่สอดคล้องกับชีวิตในยุคปัจจุบัน (Burns. 1987 : 20) (Mott. 1972 : 132) ยุคล์ (Yukl. 1989 : 21) กล่าวว่า ผู้นำการเปลี่ยนแปลงจะเสริมความคิดที่ดี ค่านิยมที่มีคุณค่าแก่ลูกน้อง เช่น ความเสมอภาค ความยุติธรรม ความเป็นมนุษย์ แทนที่จะให้เกิดความรู้สึกอิจฉาแก่งแย่งรังเกียจกัน ซึ่งบาส (Bass. 1989 : 57) กล่าวว่า ผู้นำการเปลี่ยนแปลงจะเป็นมากกว่าผู้นำบารมี (Charisma) เช่น นักร้อง ดารา ไม่มีการเปลี่ยนผู้ตามอย่างเป็นระบบ แม้บารมีจะเป็นองค์ประกอบที่สำคัญแต่ไม่เพียงพอ

ทิชชี่ และเดวาน่า (Tichy and Devanna. 1986 : 17) ได้อธิบายว่า คุณลักษณะของผู้นำการเปลี่ยนแปลงจะเป็นดังนี้

1. เป็นผู้นำการเปลี่ยนแปลง (Change Agent) จะเปลี่ยนแปลงองค์การที่ตนเองรับผิดชอบไปสู่เป้าหมายที่ดีกว่าคล้ายกับผู้ฝึกสอนหรือโค้ชกีฬาที่ต้องมารับผิดชอบเล่นให้ดีที่สุดเพื่อชัยชนะให้ได้

2. เป็นคนกล้าและเปิดเผย เป็นคนที่ต้องเสี่ยงแต่มีความสุขุม และมีจุดยืนของตนเอง กล้าเผชิญกับความจริง แม้จะพบกับความปวดร้าว กล้าเปิดเผยความจริงแม้ว่าเขาจะไม่อยากฟัง

3. เชื่อมั่นในคนอื่น ผู้นำประเภทนี้ไม่ใช่เผด็จการแต่มีอำนาจ แต่ถึงกระนั้นก็ยังสนใจคนอื่น ๆ ทำงาน โดยมอบอำนาจให้คนอื่นทำโดยเชื่อว่าคนอื่นก็มีความสามารถ

4. ใช้คุณค่าเป็นแรงผลักดัน ผู้นำประเภทนี้จะชี้ให้ผู้ตามตระหนักถึงคุณค่าของเป้าหมายและสร้างแรงผลักดันในการปฏิบัติงานเพื่อบรรลุเป้าหมายที่มีคุณค่า

5. เป็นผู้เรียนรู้ตลอดชีวิต (Life-long Learner) เป็นผู้นำประเภทนี้จะนึกถึงสิ่งผิดพลาดที่ตนเคยทำแม้มิได้นึกถึงในฐานะที่เป็นความล้มเหลว แต่นึกถึงในฐานะที่เป็นบทเรียน ผู้นำประเภทนี้จะพยายามเรียนรู้สิ่งใหม่ ๆ เพื่อพัฒนาตนเองตลอดเวลา

6. มีความสามารถที่จะเผชิญกับความสลับซับซ้อน ความคลุมเครือ และความไม่แน่นอน ผู้นำการเปลี่ยนแปลงนี้จะมีความสามารถในการเผชิญปัญหาที่เปลี่ยนแปลงอยู่เสมอ

7. เป็นผู้มองการณ์ไกล ผู้นำประเภทนี้มีความสามารถในการมองการณ์ไกล สามารถที่จะนำความหวังความฝันมาเป็นความจริง

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

แฮรีส (Harris. 1989 : 10) ได้กล่าวว่า พฤติกรรมผู้นำการเปลี่ยนแปลงจะมีดังนี้

1. ให้ผู้ตามมีอิสระในการทำงานและส่งเสริมให้ผู้ตามได้พัฒนาตนเอง

2. มีความเป็นมิตรกับผู้ตาม ใช้วิธีแบบไม่เป็นทางการกับผู้ตามเหมือนกับบิดาที่บุตรจะไปหาเมื่อไรก็ได้

3. เป็นแบบอย่างของความซื่อสัตย์ ความยุติธรรม และมีมาตรฐานสูงในการปฏิบัติงาน ขณะเดียวกันก็มีความสามารถในการแก้ปัญหาต่าง ๆ

4. ยั่วยุผู้ใต้บังคับบัญชาด้วยการให้คำแนะนำ ช่วยเหลือ สนับสนุน ยกย่อง ยอมรับ และเปิดใจกว้าง ขณะเดียวกันก็แลกเปลี่ยนความรู้ความชำนาญกับผู้ใต้บังคับบัญชา

5. แสดงให้เห็นว่ามีความเชื่อมั่น กระตือรือร้น ตระหนักในศักดิ์ศรีของบุคคล และมีความภักดี

บาส (Bass. 1985 : 5) ได้อธิบายถึงคุณลักษณะผู้นำทั้งสองประเภท คือ ผู้นำแลกเปลี่ยนจะมีลักษณะความสัมพันธ์ระหว่างผู้นำกับผู้ตาม ดังนี้

1. ผู้นำจะพิจารณาว่าอะไรคือสิ่งที่ผู้ใต้บังคับบัญชาต้องการจากการทำงาน และพยายามให้เขารับมันตราบที่ผลการปฏิบัติงานบรรลุความต้องการ

2. มีการแลกเปลี่ยนผลตอบแทนและสัญญาว่าจะให้ผลตอบแทนสำหรับความพยายามที่เหมาะสม

3. ตอบสนองต่อความจำเป็นและความต้องการของผู้ใต้บังคับบัญชานานเท่าที่เขาจะทำงานให้ลุล่วง

บาส และอโวลิโอ (Bass and Avolio. 1990 : 2) ผู้นำการเปลี่ยนแปลงจะมีอิทธิพลต่อผู้ใต้บังคับบัญชาและพบได้เมื่อผู้นำ

1. ยั่วยุความสนใจของผู้ร่วมงานหรือผู้ใต้บังคับบัญชาให้มอบงานของตนเองด้วยการมุ่งผลสัมฤทธิ์ที่สูงขึ้น

2. ทำให้ผู้ตามตระหนักถึงความสำคัญของคุณค่าของผลการปฏิบัติงานหรือวิสัยทัศน์ของทีมและองค์กร

3. พัฒนาศักยภาพและความสามารถของผู้ใต้บังคับบัญชาในระดับที่สูงขึ้น

4. ยั่วยุให้ผู้ตามลดความสนใจในตนเองลง และทำงานเพื่อประโยชน์ของหมู่คณะ

สรุปได้ว่า ทฤษฎีและแนวคิดของภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงมีแนวคิดทางการศึกษาของผู้นำแนวใหม่ที่มุ่งยกระดับความต้องการ ความเชื่อ ทัศนคติ คุณธรรมของผู้ตามให้สูงขึ้น เพื่อให้มีผลต่อการพัฒนาเปลี่ยนแปลงกลุ่มองค์การให้มีประสิทธิผล

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี

ทฤษฎีภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของบาสและอโวลิโอ (Bass and Avolio)

จากทฤษฎีของเบอร์น (Burns) นั้น บาส (Bass) ได้เสนอทฤษฎีภาวะผู้นำที่มีรายละเอียดมากขึ้น เพื่ออธิบายกระบวนการเปลี่ยนสภาพในองค์การ และได้ชี้ให้เห็นความแตกต่างระหว่างภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงแบบบารมี (Charismatic) และแบบแลกเปลี่ยน (Transaction) บาส (Bass) นิยามภาวะผู้นำในแง่ของผลกระทบของผู้นำที่มีต่อผู้ตาม ผู้นำเปลี่ยนสภาพผู้ตามโดยการทำให้พวกเขาตระหนักในความสำคัญและคุณค่าในผลลัพธ์ของงานมากขึ้น หรือโดยยกระดับความต้องการของผู้ตาม หรือโดยชักจูงให้พวกเขาเห็นแก่องค์การมากกว่าการสนใจของตนเอง (Self-interest) ผลจากอิทธิพลเหล่านี้ทำให้ผู้ตามมีความเชื่อมั่นและเคารพในตัวผู้นำและได้รับการจูงใจให้ทำสิ่งต่าง ๆ ได้มากกว่าที่คาดหวังในตอนแรก บาส (Bass) เห็นว่าภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงเป็นมากกว่าคำเพียงคำเดียวที่เรียกว่า บารมี (Charisma) บารมีได้รับการนิยามว่าเป็นกระบวนการซึ่งผู้นำส่งอิทธิพลต่อผู้ตามโดยการปลุกเร้าอารมณ์ที่เข้มแข็ง และความเป็นเอกลักษณ์ของผู้นำ บาส (Bass) เห็นว่าความมีบารมีมีความจำเป็นแต่ไม่เพียงพอสำหรับภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลง ยังมีส่วนประกอบที่สำคัญอีกสามส่วนของภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงที่มีนอกเหนือจากความมีบารมี คือ การกระตุ้นทางปัญญา (Intellectual Stimulation) การคำนึงถึงความเป็นปัจเจกบุคคล (Individualized Consideration) และการสร้างแรงบันดาลใจ (Inspirational Motivation) ทั้งสามองค์ประกอบรวมกับการสร้างบารมีเป็นองค์ประกอบที่มีปฏิสัมพันธ์กันเพื่อสร้างความเปลี่ยนแปลงให้แก่ผู้ตาม ผลที่ผสมผสานนี้ทำให้ผู้นำการเปลี่ยนแปลงแตกต่างกับผู้นำแบบมีบารมี นอกจากนี้ผู้นำการเปลี่ยนแปลงพยายามที่จะเพิ่มพลัง (Empower) และยกระดับผู้ตามในขณะที่ผู้นำแบบมีบารมีมีหลายคนพยายามที่จะทำให้ผู้ตามอ่อนแอและต้องคอยพึ่งพาผู้นำและสร้างความจงรักภักดีมากกว่าความผูกพันในด้านแนวคิดบาส (Bass) ให้นิยามภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงในทางที่กว้างกว่าเบอร์น โดยไม่ใช่เพียงแค่การใช้สิ่งจูงใจ (Incentive) เพื่อให้มีความพยายามมากขึ้น แต่จะรวมการทำงานที่ต้องการมีความชัดเจนขึ้น เพื่อการให้รางวัลตอบแทน และบาส (Bass) ยังมองภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงมีความแตกต่างจากภาวะผู้นำแบบแลกเปลี่ยนแต่ไม่ใช้กระบวนการที่เกิดขึ้นแยกจากกัน บาส (Bass) ยอมรับว่าในผู้นำคนเดียวอาจใช้ภาวะผู้นำทั้งสองแบบ แต่ในสถานการณ์หรือเวลาที่แตกต่างกัน (Bass. 1999 : 11)

คุณลักษณะของผู้นำการเปลี่ยนแปลงโดยทั่ว ๆ ไปจะเป็นดังนี้

1. เป็นผู้นำการเปลี่ยนแปลง (Change Agent) จะเปลี่ยนองค์การที่ตนเองรับผิดชอบไปสู่เป้าหมายที่ดีกว่าคล้ายกับผู้ฝึกสอนหรือโค้ชนักกีฬาที่ต้องรับผิดชอบทีมที่ไม่เคยชนะใครเลยต้องมีการเปลี่ยนเป้าหมาย เพื่อความเป็นผู้ชนะและต้องสร้างแรงบันดาลใจให้ลูกทีมเล่นเพื่อชัยชนะ

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี

2. เป็นคนกล้าและเปิดเผย เป็นคนที่ต้องเสี่ยงแต่มีความสุขุมและมีจุดยืนของตนเอง กล้าเผชิญกับความจริง กล้าเปิดเผยความจริง

3. เชื่อมั่นในคนอื่น ผู้นำการเปลี่ยนแปลงไม่ใช่เผด็จการแต่มีอำนาจและสนใจคนอื่น ๆ มีการทำงานโดยมอบอำนาจให้คนอื่นทำโดยเชื่อว่าคนอื่นก็มีความสามารถ

4. ใช้คุณค่าเป็นแรงผลักดัน ผู้นำการเปลี่ยนแปลงนี้จะชี้นำให้ผู้ตามตระหนักถึงคุณค่าของเป้าหมาย และสร้างแรงผลักดันในการปฏิบัติงานเพื่อบรรลุเป้าหมายที่มีคุณค่า

5. เป็นผู้เรียนตลอดชีวิต ผู้นำการเปลี่ยนแปลงนี้จะนึกถึงสิ่งที่ตนเคยทำผิดพลาดในฐานะที่เป็นบทเรียน และจะพยายามเรียนรู้สิ่งใหม่ ๆ เพื่อพัฒนาตนเองตลอดเวลา

6. มีความสามารถที่จะเผชิญกับความสลับซับซ้อน ความคลุมเครือ และความไม่แน่นอน ผู้นำการเปลี่ยนแปลงจะมีความสามารถในการเผชิญปัญหาที่เปลี่ยนแปลงอยู่เสมอ

7. เป็นผู้มองการณ์ไกล ผู้นำการเปลี่ยนแปลงจะมีความสามารถในการมองการณ์ไกล สามารถที่จะนำความหวังความฝันมาทำให้เป็นจริงได้

ในตอนเริ่มต้นของทฤษฎีภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของบาส (Bass) ในปี ค.ศ. 1985 บาส (Bass) ได้เสนอภาวะผู้นำ 2 แบบ คือ ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลง (Transformational Leadership) และภาวะผู้นำแบบแลกเปลี่ยน (Transactional Leadership) ซึ่งมีลักษณะเป็นพลวัตร (Dynamic) ที่มีความต่อเนื่องกันตามรูปแบบภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงเพื่อพัฒนาความต้องการของผู้ตามให้สูงขึ้นต่อเนื่องจากภาวะผู้นำแบบแลกเปลี่ยน ซึ่งเป็นการแลกเปลี่ยนสิ่งที่ต้องการระหว่างกันเพื่อให้ผู้ตามปฏิบัติตาม ภาวะผู้นำทั้งสองประเภทนี้ผู้นำคนเดียวกันอาจใช้ประสบการณ์ที่แตกต่างกันในเวลาที่แตกต่างกัน อย่างไรก็ตาม บาส (Bass) วินิจฉัยว่าความเป็นภาวะผู้นำแบบแลกเปลี่ยนสามารถส่งผลในการปรับปรุงประสิทธิภาพขั้นต่ำกว่า ส่วนภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงซึ่งช่วยเพิ่มและปรับปรุงประสิทธิภาพในขั้นที่สูงกว่าลักษณะเด่นของภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลง (Transformational Leadership) คือ การนำแบบเสริมสร้าง (Leadership as Building) เป็นการปลุกเร้าศักยภาพของความเป็นมนุษย์ที่จะทำงานเพื่อสถาบัน จริยธรรมและความประพฤติของผู้ตามเป็นการแลกเปลี่ยนสภาพทั้งผู้นำและผู้ตาม ภาวะผู้นำที่ต่อเนื่องเต็มรูปแบบ (Full Range Leadership Continuum Model) สรุปได้ตามตาราง 1

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

ตาราง 1 ภาวะผู้นำที่ต่อเนื่องเต็มรูปแบบ (Full Range Leadership Continuum Model)

ภาวะผู้นำที่ต่อเนื่องเต็มรูปแบบ		
ภาวะผู้นำแบบตามสบาย (Laissez-faire Leadership)	ภาวะผู้นำแบบแลกเปลี่ยน (Transactional Leadership)	ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลง (Transformational Leadership)
1. ไม่มีการจัดการ (Non-transactional or Passive)	2. ผู้นำแบบให้รางวัลตามสถานการณ์ (Contingent Reward Leadership) 3. การบริหารแบบวางเฉยเชิงรุก (Active Management-by-exception) 4. การบริหารแบบวางเฉยเชิงรับ (Passive Management-by-exception)	5. การใช้อิทธิผลจากคุณลักษณะผู้นำ (Idealized Influence Attributed or Charisma) 6. การใช้อิทธิพลจากพฤติกรรมผู้นำ (Idealized Influence Behavior or Charisma) 7. การดลใจ (Inspirational Motivation) 8. การกระตุ้นการใช้ปัญญา (Intellectual Stimulation) 9. การมุ่งความสัมพันธ์รายบุคคล (Individualized Consideration)

ที่มา : Hoy and Miskel. 2013 : 445 ; อ้างถึงใน สัมฤทธิ์ กางเพ็ง และประยุทธ ชูสอน. 2557 : 61

นอกจากนั้น บาส (Bass) ยังได้กล่าวถึงภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงว่าเป็นส่วนขยายของภาวะผู้นำแบบแลกเปลี่ยน เนื่องจากภาวะผู้นำแบบแลกเปลี่ยนเน้นเฉพาะเรื่องการจัดการ หรือการแลกเปลี่ยน ซึ่งเกิดขึ้นระหว่างผู้นำ ผู้ร่วมงาน และผู้ตาม ซึ่งการแลกเปลี่ยนนี้จะอยู่บนพื้นฐานที่ผู้นำถกเถียงพูดคุยกันว่ามีความต้องการอะไร มีการระบุเงื่อนไขและรางวัลที่ผู้ตามและผู้ร่วมงานจะได้รับ ถ้าพวกเขาทำในสิ่งที่ต้องการสำเร็จแต่ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงจะปฏิบัติต่อผู้ร่วมงานและผู้ตามมากกว่าการกำหนดให้มีการแลกเปลี่ยนหรือข้อตกลงธรรมดา พวกเขาจะมีการปฏิบัติในวิถีทางที่จะนำไปสู่การบรรลุถึงผลงานที่สูงขึ้น โดยการปฏิบัติในองค์ประกอบใดองค์ประกอบหนึ่งหรือมากกว่าที่เกี่ยวกับการมีอิทธิพลอย่างมีอุดมการณ์ การสร้างแรงบันดาลใจ การกระตุ้นทางปัญญา และการคำนึงถึงความเป็นปัจเจกบุคคล

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

ในปี ค.ศ. 1991 บาส และอโวลิโอ (Bass. 1999 : 9 - 32, Bass and Avolio. 1994 : 2 - 6, Bass and Avolio. 1993 : 114 - 122 ; อ้างถึงใน รัตติกรณ์ จงวิศาล. 2545 : 39 - 41) ได้เสนอภาวะผู้นำแบบเต็มรูปแบบ โดยใช้ผลการวิเคราะห์องค์ประกอบภาวะผู้นำตามรูปแบบภาวะผู้นำที่เขาเคยเสนอในปี ค.ศ. 1985 โมเดลนี้จะประกอบด้วยภาวะผู้นำ 3 แบบใหญ่ คือ ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลง (Transformational Leadership) ภาวะผู้นำการแลกเปลี่ยน (Transactional Leadership) ภาวะผู้นำแบบปล่อยตามสบาย (Laissez - faire Leadership)หรือพฤติกรรมความไม่มีภาวะผู้นำ (Non-leadership Behavior) ซึ่งในที่นี้จะศึกษาและอธิบายเฉพาะภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลง (Transformational Leadership) เท่านั้น

ดังนั้น ทฤษฎีภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของบาสและอโวลิโอ (Bass and Avolio) เป็นกระบวนการที่ผู้นำมีอิทธิพลต่อผู้ร่วมงานและผู้ตามโดยเปลี่ยนแปลงความพยายามของผู้ร่วมงานและผู้ตามให้สูงขึ้นกว่าความพยายามที่คาดหวัง พัฒนาความสามารถของผู้ร่วมงานและผู้ตามไปสู่ระดับที่สูงขึ้นและศักยภาพมากขึ้น ทำให้เกิดการตระหนักรู้ในภารกิจและวิสัยทัศน์ของทีมและขององค์การ จูงใจให้ผู้ร่วมงานและผู้ตามมองให้ไกลเกินกว่าความสนใจของพวกเขาไปสู่ประโยชน์ของกลุ่มองค์การหรือสังคม ซึ่งกระบวนการที่ผู้นำมีอิทธิพลต่อผู้ร่วมงานหรือผู้ตามนี้จะกระทำโดยผ่านองค์ประกอบพฤติกรรมเฉพาะ 4 ประการ คือ

1. การมีอิทธิพลอย่างมีอุดมการณ์ หมายถึง การที่ผู้นำประพฤติตัวเป็นแบบอย่าง หรือเป็นโมเดลสำหรับผู้ตาม ผู้นำจะเป็นที่ยกย่อง เคารพนับถือ ศรัทธา ไว้วางใจ และทำให้ผู้ตามเกิดความภาคภูมิใจเมื่อร่วมงานกัน ผู้ตามจะพยายามประพฤติปฏิบัติเหมือนกับผู้นำและต้องการเลียนแบบผู้นำของเขา สิ่งที่ผู้นำต้องปฏิบัติเพื่อบรรลุถึงคุณลักษณะนี้ คือ ผู้นำจะต้องมีวิสัยทัศน์และสามารถถ่ายทอดไปยังผู้ตาม ผู้นำจะมีความสม่ำเสมอมากกว่าการเอาแต่อารมณ์ สามารถควบคุมอารมณ์ได้ในสถานการณ์วิกฤต ผู้นำเป็นผู้ที่ไว้ใจได้ว่าจะทำในสิ่งที่ถูกต้อง ผู้นำจะเป็นผู้ที่มีศีลธรรมและมีจริยธรรมสูง ผู้นำจะหลีกเลี่ยงที่จะใช้อำนาจเพื่อผลประโยชน์ส่วนตน แต่จะประพฤติตนเพื่อให้เกิดประโยชน์แก่ผู้อื่นและเพื่อประโยชน์ของกลุ่ม ผู้นำจะแสดงให้เห็นถึงความเฉลียวฉลาด ความมีสมรรถภาพ ความตั้งใจ การเชื่อมั่นในตนเอง ความแน่วแน่ในอุดมการณ์ ความเชื่อและค่านิยมของเขา ผู้นำจะเสริมความภาคภูมิใจ ความจงรักภักดี และความมั่นใจของผู้ตาม และทำให้ผู้ตามมีความเป็นพวกเดียวกันกับผู้นำ โดยอาศัยวิสัยทัศน์และการมีจุดประสงค์ร่วมกัน ผู้นำแสดงความมั่นใจช่วยสร้างความรู้สึกเป็นหนึ่งเดียวกัน เพื่อการบรรลุเป้าหมายที่ต้องการ ผู้ตามจะเลียนแบบผู้นำและพฤติกรรมของผู้นำจากการสร้างความมั่นใจในตนเอง ประสิทธิภาพและความเคารพในตนเอง ผู้นำการเปลี่ยนแปลงจึงรักษาอิทธิพลของตนในการบรรลุเป้าหมายและปฏิบัติภาระหน้าที่ขององค์การ

2. การสร้างแรงบันดาลใจ หมายถึง การที่ผู้นำจะประพฤติในทางที่จูงใจให้เกิดแรงบันดาลใจกับผู้ตาม โดยการสร้างแรงจูงใจภายใน การให้ความหมายและท้าทายในเรื่องงานของผู้ตาม ผู้นำจะกระตุ้นจิตวิญญาณของทีมให้มีชีวิตชีวา มีการแสดงออกซึ่งความกระตือรือร้น โดยการสร้างเจตคติที่ดีและการคิดในแง่บวก ผู้นำจะทำให้ผู้ตามสัมผัสกับภาพที่งดงามของอนาคต ผู้นำจะสร้างและสื่อความหวังที่ผู้นำต้องการอย่างชัดเจน ผู้นำจะแสดงการอุทิศตัวหรือความผูกพันต่อเป้าหมายและวิสัยทัศน์ร่วมกัน ผู้นำจะแสดงความเชื่อมั่นและแสดงให้เห็นความตั้งใจอย่างแน่วแน่ว่าจะสามารถบรรลุเป้าหมายได้ ผู้นำจะช่วยให้ผู้ตามมองข้ามผลประโยชน์ของตนเพื่อวิสัยทัศน์และภารกิจขององค์การ ผู้นำจะช่วยให้ผู้ตามพัฒนาความผูกพันของตนต่อเป้าหมายระยะยาว และบ่อยครั้งพบว่า การสร้างแรงบันดาลใจนี้ เกิดขึ้นผ่านการคำนึงถึงความเป็นปัจเจกบุคคลและการกระตุ้นทางปัญญา ช่วยให้ผู้ตามจัดการกับอุปสรรคของตนเองและเสริมความคิดสร้างสรรค์

3. การกระตุ้นทางปัญญา หมายถึง การที่ผู้นำมีการกระตุ้นผู้ตามให้ตระหนักถึงปัญหาต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นในหน่วยงาน ทำให้ผู้ตามมีความต้องการหาแนวทางใหม่ ๆ มาแก้ปัญหาในหน่วยงาน เพื่อหาข้อสรุปใหม่ที่ดีกว่าเดิม เพื่อทำให้เกิดสิ่งใหม่และสร้างสรรค์ โดยผู้นำมีการคิดและการแก้ปัญหาอย่างเป็นระบบ มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ มีการตั้งสมมุติฐาน การเปลี่ยนกรอบการมองปัญหา และการเผชิญกับสถานการณ์เก่า ๆ ด้วยวิถีทางใหม่แบบใหม่ ๆ มีการจูงใจและสนับสนุนความคิดริเริ่มใหม่ ๆ ในการพิจารณาปัญหาและการหาคำตอบของปัญหา มีการให้กำลังใจผู้ตามให้พยายามหาทางแก้ปัญหาด้วยวิธีใหม่ๆ ผู้นำมีการกระตุ้นให้ผู้ตามแสดงความคิดและเหตุผล และไม่วิจารณ์ความคิดของผู้ตาม แม้ว่ามันจะแตกต่างไปจากความคิดของผู้นำ ผู้นำทำให้ผู้ตามรู้สึกว่าปัญหาที่เกิดขึ้นเป็นสิ่งที่ท้าทายและเป็นโอกาสที่ดีที่จะแก้ปัญหาร่วมกัน โดยผู้นำจะสร้างความเชื่อมั่นให้ผู้ตามว่าปัญหาทุกอย่างต้องมีวิธีแก้ไข แม้บางปัญหาจะมีอุปสรรคมากมาย ผู้นำจะพิสูจน์ให้เห็นว่าสามารถเอาชนะอุปสรรคทุกอย่างได้ จากความร่วมมือร่วมใจในการแก้ปัญหาของผู้ร่วมงานทุกคน ผู้ตามจะได้รับการกระตุ้นให้ตั้งคำถามต่อค่านิยมของตนเอง ความเชื่อและประเพณี การกระตุ้นทางปัญญา เป็นส่วนที่สำคัญของการพัฒนาความสามารถของผู้ตามในการที่จะตระหนัก เข้าใจและแก้ไขปัญหาด้วยตนเอง

4. การคำนึงถึงความเป็นปัจเจกบุคคล ผู้นำจะมีความสัมพันธ์เกี่ยวข้องกับบุคคลในฐานะเป็นผู้นำให้การดูแลเอาใจใส่ผู้ตามเป็นรายบุคคลและทำให้ผู้ตามรู้สึกมีคุณค่าและมีความสำคัญ ผู้นำจะเป็นโค้ชและเป็นที่ปรึกษาของผู้ตามแต่ละคน เพื่อการพัฒนาผู้ตามผู้นำจะเอาใจใส่เป็นพิเศษในความต้องการของปัจเจกบุคคล เพื่อความสัมฤทธิ์ผลและเติบโตของแต่ละคน ผู้นำจะพัฒนาศักยภาพของผู้ตามและเพื่อนร่วมงานให้สูงขึ้น นอกจากนี้ผู้นำจะมีการปฏิบัติต่อผู้ตาม

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร

โดยการให้โอกาสในการเรียนรู้สิ่งใหม่ ๆ สร้างบรรยากาศของการให้การสนับสนุน คำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคลในด้านความจำเป็นและความต้องการ การประพฤติของผู้นำแสดงให้เห็นว่าเข้าใจและยอมรับความแตกต่างระหว่างบุคคล เช่น บางคนได้รับกำลังใจมากกว่า บางคนได้รับอำนาจการตัดสินใจด้วยตนเองมากกว่า บางคนมีมาตรฐานที่เคร่งครัดว่า บางคนมีโครงสร้างงานที่มากกว่า ผู้นำมีการส่งเสริมการสื่อสารสองทาง และมีการจัดการด้วยการเดินดูรอบ ๆ มีปฏิสัมพันธ์กับผู้ตามเป็นการส่วนตัว ผู้นำสนใจในความกังวลของแต่ละบุคคล เห็นปัจเจกบุคคลเป็นบุคคลทั้งครบมากกว่าเป็นพนักงานหรือเป็นเพียงปัจจัยการผลิต ผู้นำจะมีการฟังอย่างมีประสิทธิภาพ มีการเอาใจเขามาใส่ใจเรา ผู้นำจะมีการมอบหมายงานเพื่อเป็นเครื่องมือในการพัฒนาผู้ตาม เปิดโอกาสให้ผู้ตามได้ใช้ความสามารถพิเศษอย่างเต็มที่และเรียนรู้สิ่งใหม่ ๆ ที่ท้าทายความสามารถ ผู้นำจะดูแลผู้ตามว่าต้องการคำแนะนำ การสนับสนุนและการช่วยให้ก้าวหน้าในการทำงานที่รับผิดชอบอยู่หรือไม่ โดยผู้ตามจะไม่รู้สึกว่าเขากำลังถูกตรวจสอบ

สรุปได้ว่า ทฤษฎีภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงเป็นกระบวนการที่ผู้นำมีอิทธิพลต่อผู้ร่วมงานและผู้ตามโดยเปลี่ยนแปลงความพยายามของผู้ร่วมงานและผู้ตามให้สูงขึ้นกว่าความพยายามที่คาดหวัง พัฒนาความสามารถของผู้ร่วมงานและผู้ตามไปสู่ระดับที่สูงขึ้นและศักยภาพมากขึ้น ทำให้เกิดการตระหนักรู้ในภารกิจและวิสัยทัศน์ของทีมและขององค์การ จูงใจให้ผู้ร่วมงานและผู้ตามมองให้ไกลเกินกว่าความสนใจของพวกเขาไปสู่ประโยชน์ของกลุ่มองค์การหรือสังคม ซึ่งกระบวนการที่ผู้นำมีอิทธิพลต่อผู้ร่วมงานหรือผู้ตามนี้จะกระทำโดยผ่านองค์ประกอบพฤติกรรมเฉพาะ 4 ประการ 1) การมีอิทธิพลอย่างมีอุดมการณ์ 2) การสร้างแรงบันดาลใจ 3) การกระตุ้นทางปัญญา และ 4) การคำนึงถึงความเป็นปัจเจกบุคคล

มาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน

อุดมการณ์ของการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2554 : 10) กล่าวถึงอุดมการณ์ของการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานว่า เป็นการจัดการศึกษาเพื่อปวงชนโดยรัฐต้องจัดให้มีการศึกษาขั้นพื้นฐานเพื่อพัฒนาเยาวชนไทยทุกคนให้มีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ ทั้งในฐานะที่เป็นพลเมืองไทยและพลเมืองของโลก เพื่อเป็นรากฐานที่พอเพียงสำหรับการใฝ่รู้ใฝ่เรียนตลอดชีวิต รวมทั้งเพื่อการพัฒนาหน้าที่การงานและการพัฒนาคุณภาพชีวิตส่วนตนและครอบครัว และเพื่อสร้างรากฐานที่แข็งแกร่งสำหรับการสร้างสรรค์สังคมไทยให้เป็นสังคมแห่งการเรียนรู้ เพื่อการพัฒนาประเทศที่ยั่งยืนในอนาคต

สภาพการศึกษาจึงมีหน้าที่พัฒนาและนำเสนอมาตรฐานการศึกษาของชาติ จากนั้นองค์กรหลักและกระทรวงต่าง ๆ รวมทั้งหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน คณะกรรมการการอาชีวศึกษา และคณะกรรมการการอุดมศึกษา กระทรวงที่เกี่ยวข้อง ภาคเอกชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ฯลฯ จะทำหน้าที่พัฒนามาตรฐานการศึกษาของแต่ละระดับและประเภทการศึกษา เพื่อให้สถานศึกษาที่จัดการศึกษา ทั้งการศึกษาในระบบ การศึกษานอกระบบ และการศึกษาตามอัธยาศัย ได้ใช้เป็นแนวทางในการจัดการศึกษาระดับนั้น ๆ พร้อมทั้งดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาให้เป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการบริการการจัดการเพื่อเตรียมความพร้อมรับการประเมินคุณภาพภายนอกจากสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (สมศ.)

สรุปได้ว่า อุดมการณ์ของการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน เป็นการจัดการศึกษาเพื่อปวงชน โดยรัฐต้องจัดให้มีการศึกษาขั้นพื้นฐานเพื่อพัฒนาเยาวชนไทยทุกคนให้มีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ทั้งในฐานะที่เป็นพลเมืองไทยและพลเมืองของโลก เพื่อเป็นรากฐานที่พอเพียงสำหรับการใฝ่รู้ใฝ่เรียนตลอดชีวิต

หลักการสำคัญของการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2554 : 10) กล่าวถึงการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน ยึดหลักที่สอดคล้องกับอุดมการณ์ ดังนี้

1. หลักการพัฒนาผู้เรียนอย่างครบถ้วนสมบูรณ์ ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้และคุณธรรม เป็นผู้ที่มีจริยธรรมในการดำเนินชีวิต สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข ใฝ่รู้ มีทักษะในการแสวงหาความรู้ที่พอเพียงต่อการพัฒนางานอาชีพและคุณภาพชีวิตส่วนตน สามารถเผชิญความเปลี่ยนแปลงได้อย่างเท่าทันและชาญฉลาด และมีความเป็นประชาธิปไตย

2. หลักการจัดการศึกษาเพื่อความเป็นไทย ให้มีความรัก และภาคภูมิใจในท้องถิ่นและประเทศชาติ มีความรู้และทักษะพื้นฐานสำหรับการประกอบอาชีพสุจริต มีความมุ่งมั่น ขยัน ซื่อสัตย์ ประหยัด อดทน มีลักษณะนิสัยและทัศนคติที่พึงประสงค์ เพื่อเป็นสมาชิกที่ดีทั้งของครอบครัว ชุมชน สังคมไทย และสังคมโลก

3. หลักแห่งความเสมอภาค คนไทยทั้งปวงต้องมีสิทธิ์เสมอกันในการรับการศึกษาขั้นพื้นฐานไม่น้อยกว่า 12 ปี อย่างทั่วถึงเท่าเทียม ควบคู่ไปกับความมีคุณภาพ โดยไม่แบ่งชนชั้นหรือความแตกต่างทางสังคมวัฒนธรรม

4. หลักการมีส่วนร่วม องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและภาคเอกชนมีส่วนร่วมในการบริหารและการจัดการศึกษา ร่วมกับคณะกรรมการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา และสถานศึกษาเพื่อเสริมสร้างเอกลักษณ์ศักดิ์ศรีและตอบสนองความต้องการของท้องถิ่นตามนัยของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 เกี่ยวกับการกระจายอำนาจ

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

5. หลักแห่งความสอดคล้อง อุดมการณ์และมาตรฐานในการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานต้องสอดคล้องกับสาระบัญญัติในรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 และ (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2553 นโยบายการศึกษาของรัฐบาลที่แถลงต่อรัฐสภา สอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษาของชาติ และสัมพันธ์เชื่อมโยงกับมาตรฐานการอาชีวศึกษา และมาตรฐานการอุดมศึกษา

สรุปได้ว่า การจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน ยึดหลักที่สอดคล้องกับอุดมการณ์ ประกอบด้วย หลักการพัฒนาผู้เรียนอย่างครบถ้วนสมบูรณ์ หลักการจัดการศึกษาเพื่อความเป็นไทย หลักแห่งความเสมอภาค หลักการมีส่วนร่วม และหลักแห่งความสอดคล้อง

มาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2554 : 11 - 16) เพื่อให้การนำมาตรฐานสู่การปฏิบัติได้อย่างมีประสิทธิภาพ เกิดประสิทธิผลในการพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาตามความคิดเห็นของครูผู้สอน สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานจึงได้จัดทำคำอธิบายและระดับคุณภาพ พร้อมทั้งเกณฑ์การผ่านมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐานขึ้น เพื่อให้สถานศึกษาตลอดจนเขตพื้นที่การศึกษาใช้เป็นเครื่องมือในการควบคุม ตรวจสอบ และประเมินคุณภาพการจัดการศึกษาของสถานศึกษาต่อไป

มาตรฐานการศึกษาขึ้นพื้นฐาน แบ่งเป็น 5 ด้าน มี 15 มาตรฐาน แต่ละมาตรฐานมีการกำหนดตัวบ่งชี้ที่ครอบคลุมและให้น้ำหนักความสำคัญกับกระบวนการบริหารและการจัดการร้อยละ 70 ส่วนผลของการบริหารและการจัดการคือคุณภาพผู้เรียนเป็นร้อยละ 30 มีรายละเอียดของมาตรฐานและและน้ำหนักคะแนน ดังนี้

ด้านที่ 1 มาตรฐานด้านคุณภาพผู้เรียน

มาตรฐานที่ 1 ผู้เรียนมีสุขภาวะที่ดีและมีสุนทรียภาพ

1. มีสุขนิสัยในการดูแลสุขภาพและออกกำลังกายสม่ำเสมอ
2. มีน้ำหนัก ส่วนสูง และมีสมรรถภาพทางกายตามเกณฑ์
3. ป้องกันตนเองจากสิ่งเสพติดให้โทษและหลีกเลี่ยงตนเองจากสภาวะที่เสี่ยงต่อความรุนแรง โรคภัย อุบัติเหตุ และปัญหาทางเพศ
4. เห็นคุณค่าในตนเอง มีความมั่นใจ กล้าแสดงออกอย่างเหมาะสม
5. มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดีและให้เกียรติผู้อื่น
6. สร้างผลงานจากการเข้าร่วมกิจกรรมด้านศิลปะ ดนตรี/กีฬา/นันทนาการ

มาตรฐานที่ 2 ผู้เรียนมีคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยมที่พึงประสงค์

1. มีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ตามหลักสูตร
2. เอื้ออาทรผู้อื่นและกตัญญูกตเวทีต่อผู้มีพระคุณ

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

3. ยอมรับความคิดและวัฒนธรรมที่แตกต่าง

4. ตระหนัก คุณค่า ร่วมอนุรักษ์ และพัฒนาสิ่งแวดล้อม

มาตรฐานที่ 3 ผู้เรียนมีทักษะในการแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง รักเรียนรู้ และพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง

1. มีนิสัยรักการอ่านและแสวงหาความรู้ด้วยตนเองจากห้องสมุด แหล่งเรียนรู้ และสื่อต่าง ๆ

2. มีทักษะในการอ่าน ฟัง ดู พูด เขียน และตั้งคำถามเพื่อค้นคว้าหาความรู้เพิ่มเติม

3. เรียนรู้ร่วมกันเป็นกลุ่มแลกเปลี่ยนความคิดเห็นเพื่อการเรียนรู้ระหว่างกัน

4. ใช้เทคโนโลยีในการเรียนรู้และเสนอผลงาน

มาตรฐานที่ 4 ผู้เรียนมีความสามารถในการคิดอย่างเป็นระบบ คิดสร้างสรรค์ ตัดสินใจแก้ปัญหาได้อย่างมีสติสมเหตุผล

1. สรุปความคิดจากเรื่องที่อ่าน ฟัง และดู และสื่อสาร โดยการพูดหรือเขียนตามความคิดของตนเอง

2. นำเสนอวิธีคิด วิธีแก้ปัญหาด้วยภาษาหรือวิธีการของตนเอง

3. กำหนดเป้าหมาย คาดการณ์ ตัดสินใจแก้ปัญหาโดยมีเหตุผลประกอบ

4. มีความคิดริเริ่มและสร้างสรรค์ผลงานด้วยความภาคภูมิใจ

มาตรฐานที่ 5 ผู้เรียนมีความรู้และทักษะที่จำเป็นตามหลักสูตร

1. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนแต่ละกลุ่มสาระเป็นไปตามเกณฑ์

2. ผลการประเมินสมรรถนะสำคัญตามหลักสูตรเป็นไปตามเกณฑ์

3. ผลการประเมินการอ่าน คิดวิเคราะห์ และเขียนเป็นไปตามเกณฑ์

4. ผลการทดสอบระดับชาติเป็นไปตามเกณฑ์

มาตรฐานที่ 6 ผู้เรียนมีทักษะในการทำงาน รักการทำงาน สามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นได้ และมีเจตคติที่ดีต่ออาชีพสุจริต

1. วางแผนการทำงานและดำเนินการจนสำเร็จ

2. ทำงานอย่างมีความสุขมุ่งมั่นพัฒนางานและภูมิใจในตนเอง

3. ทำงานร่วมกับผู้อื่นได้

4. มีความรู้สึกที่ดีต่ออาชีพสุจริตและหาความรู้เกี่ยวกับอาชีพที่ตนเองสนใจ

ด้านที่ 2 มาตรฐานด้านการจัดการศึกษา

มาตรฐานที่ 7 ครูปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่อย่างมีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผล

1. ครูมีการกำหนดเป้าหมายคุณภาพผู้เรียนทั้งด้านความรู้ ทักษะกระบวนการสมรรถนะและคุณลักษณะที่พึงประสงค์

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

2. ครูมีการวิเคราะห์ผู้เรียนเป็นรายบุคคลและใช้ข้อมูลในการวางแผนการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาศักยภาพของผู้เรียน

3. ครูออกแบบและจัดการเรียนรู้ที่ตอบสนองความแตกต่างระหว่างบุคคลและพัฒนาการทางสติปัญญา

4. ครูใช้สื่อเทคโนโลยีที่เหมาะสมผนวกกับการนำบริบทและภูมิปัญญาของท้องถิ่นมาบูรณาการในการจัดการเรียนรู้

5. ครูมีการวัดและประเมินผลที่มุ่งเน้นการพัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียนด้วยวิธีการที่หลากหลาย

6. ครูให้คำแนะนำ คำปรึกษา และแก้ไขปัญหาให้แก่ผู้เรียนทั้งด้านการเรียนและคุณภาพชีวิตด้วยความเสมอภาค

7. ครูมีการศึกษาวิจัยและพัฒนาการจัดการเรียนรู้ในวิชาที่ตนเองรับผิดชอบและใช้ผลในการปรับการสอน

8. ครูประพฤติปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดีและเป็นสมาชิกที่ดีแก่สถานศึกษา

9. ครูจัดการเรียนการสอนตามวิชาที่ได้รับมอบหมายเต็มเวลาเต็มความสามารถ

มาตรฐานที่ 8 ผู้บริหารปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่อย่างมีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผล

1. ผู้บริหารมีวิสัยทัศน์ ภาวะผู้นำ และความคิดริเริ่มที่เน้นการพัฒนาผู้เรียน

2. ผู้บริหารใช้หลักการบริหารแบบมีส่วนร่วมและใช้ข้อมูลผลการประเมินหรือผลการวิจัยเป็นฐานคิดทั้งด้านวิชาการและการจัดการ

3. ผู้บริหารสามารถบริหารจัดการการศึกษาให้บรรลุเป้าหมายตามที่กำหนดไว้ในแผนปฏิบัติการ

4. ผู้บริหารส่งเสริมและพัฒนาศักยภาพบุคลากรให้พร้อมรับการกระจายอำนาจ

5. นักเรียน ผู้ปกครอง และชุมชนพึงพอใจผลการบริหารการจัดการศึกษา

6. ผู้บริหารให้คำแนะนำ คำปรึกษาทางวิชาการและเอาใจใส่การจัดการศึกษาเต็มศักยภาพและเต็มเวลา

มาตรฐานที่ 9 คณะกรรมการสถานศึกษา และผู้ปกครอง ชุมชนปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่อย่างมีประสิทธิภาพ และเกิดประสิทธิผล

1. คณะกรรมการสถานศึกษารู้และปฏิบัติหน้าที่ตามที่ระเบียบกำหนด

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

2. คณะกรรมการสถานศึกษากำกับ ติดตาม ดูแล และขับเคลื่อนการดำเนินงานของสถานศึกษาให้บรรลุผลสำเร็จตามเป้าหมาย

3. ผู้ปกครองและชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนาสถานศึกษา

มาตรฐานที่ 10 สถานศึกษามีการจัดการหลักสูตรกระบวนการเรียนรู้ และกิจกรรมพัฒนาคุณภาพผู้เรียนอย่างรอบด้าน

1. หลักสูตรสถานศึกษาเหมาะสมและสอดคล้องกับท้องถิ่น

2. จัดรายวิชาเพิ่มเติมที่หลากหลายให้ผู้เรียนเลือกเรียนตามถนัด ความสามารถ และความสนใจ

3. จัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนที่ส่งเสริมและตอบสนองความต้องการ ความสามารถความถนัด และความสนใจของผู้เรียน

4. สนับสนุนให้ครูจัดกระบวนการเรียนรู้ที่ให้ผู้เรียนได้ลงมือปฏิบัติจริงจนสรุปความรู้ได้ด้วยตนเอง

5. นิเทศภายในกำกับ ติดตาม ตรวจสอบ และนำผลไปปรับปรุงการเรียนการสอนอย่างสม่ำเสมอ

6. จัดระบบดูแลช่วยเหลือผู้เรียนที่มีประสิทธิภาพและครอบคลุมถึงผู้เรียนทุกคน

มาตรฐานที่ 11 สถานศึกษามีการจัดสภาพแวดล้อมการบริหารที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนพัฒนาเต็มศักยภาพ

1. ห้องเรียน ห้องปฏิบัติการ อาคารเรียนมั่นคง สะอาด ปลอดภัย มีสิ่งอำนวยความสะดวกพอเพียง อยู่ในสภาพใช้การได้ดี สภาพแวดล้อมร่มรื่น และมีแหล่งเรียนรู้สำหรับผู้เรียน

2. จัดโครงการ กิจกรรมที่ส่งเสริมสุขภาพอนามัยและความปลอดภัยของผู้เรียน

3. จัดห้องสมุดที่ให้บริการสื่อและเทคโนโลยีสารสนเทศที่เอื้อให้ผู้เรียนเรียนรู้ด้วยตนเองหรือเรียนรู้แบบมีส่วนร่วม

มาตรฐานที่ 12 สถานศึกษามีการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาตามที่กำหนดในกฎกระทรวง

1. กำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา

2. จัดทำและดำเนินการตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษาที่มุ่งพัฒนาคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา

3. จัดระบบข้อมูลสารสนเทศและใช้สารสนเทศในการบริหารจัดการเพื่อพัฒนาคุณภาพสถานศึกษา

4. ติดตามตรวจสอบและประเมินคุณภาพภายในตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

5. นำผลการประเมินคุณภาพทั้งภายในและภายนอกไปใช้วางแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง

6. จัดทำรายงานประจำปีที่เป็นรายงานการประเมินคุณภาพภายใน

ด้านที่ 3 มาตรฐานด้านการสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้

มาตรฐานที่ 13 สถานศึกษามีการสร้าง ส่งเสริม สนับสนุน ให้สถานศึกษาเป็นสังคมแห่งการเรียนรู้

1. มีการสร้างและพัฒนาแหล่งเรียนรู้ภายในสถานศึกษาและใช้ประโยชน์จากแหล่งเรียนรู้ทั้งภายในและภายนอกสถานศึกษา เพื่อพัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียนและบุคลากรของสถานศึกษา รวมทั้งผู้ที่เกี่ยวข้อง

2. มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างบุคคลภายในสถานศึกษา ระหว่างสถานศึกษากับครอบครัว ชุมชน และองค์กรที่เกี่ยวข้อง

ด้านที่ 4 มาตรฐานด้านอัตลักษณ์ของสถานศึกษา

มาตรฐานที่ 14 การพัฒนาสถานศึกษาให้บรรลุเป้าหมายตามวิสัยทัศน์ ปรัชญา และจุดเน้นที่กำหนดขึ้น

1. จัดโครงการ กิจกรรมที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนบรรลุตามเป้าหมาย วิสัยทัศน์ ปรัชญา และจุดเน้นของสถานศึกษา

2. ผลการดำเนินงานส่งเสริมให้ผู้เรียนบรรลุตามเป้าหมาย วิสัยทัศน์ ปรัชญา และจุดเน้นของสถานศึกษา

ด้านที่ 5 มาตรฐานด้านมาตรการส่งเสริม

มาตรฐานที่ 15 การจัดกิจกรรมตามนโยบาย จุดเน้น และแนวทางการปฏิรูปการศึกษาเพื่อพัฒนาและส่งเสริมสถานศึกษาให้ยกระดับคุณภาพสูงขึ้น

1. จัดโครงการ กิจกรรมพิเศษเพื่อตอบสนองนโยบายจุดเน้นตามแนวทางการปฏิรูปการศึกษา

2. ผลการดำเนินงานบรรลุตามเป้าหมาย

สรุปได้ว่ามาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน แบ่งเป็น 5 ด้าน มี 15 มาตรฐาน แต่ละมาตรฐานมีการกำหนดตัวบ่งชี้ที่ครอบคลุมและให้น้ำหนักความสำคัญกับกระบวนการบริหารและการจัดการร้อยละ 70 ส่วนผลของการบริหารและการจัดการคือคุณภาพผู้เรียนเป็นร้อยละ 30

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

คุณภาพผู้เรียนตามมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน

คุณภาพผู้เรียน หมายถึง ความสามารถ คุณธรรม จริยธรรม และค่านิยมที่ต้องการให้เกิดกับผู้เรียนเมื่อเรียนจบหลักสูตร คุณภาพผู้เรียนตามมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐานของคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ มีจำนวน 6 มาตรฐาน คือ (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. 2554 : 11 - 12)

ด้านที่ 1 มาตรฐานด้านคุณภาพผู้เรียน

1. ผู้เรียนมีสุขภาวะที่ดีและมีสุนทรียภาพ ประกอบด้วย

1.1 มีสุขนิสัยในการดูแลสุขภาพและออกกำลังกายสม่ำเสมอ

1.2 มีน้ำหนัก ส่วนสูง และมีสมรรถภาพทางกายตามเกณฑ์

1.3 ป้องกันตนเองจากสิ่งเสพติดให้โทษและหลีกเลี่ยงตนเองจากสภาวะที่เสี่ยงต่อความรุนแรง โรคภัย อุบัติเหตุ และปัญหาทางเพศ

1.4 เห็นคุณค่าในตนเอง มีความมั่นใจ กล้าแสดงออกอย่างเหมาะสม

1.5 มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดีและให้เกียรติผู้อื่น

1.6 สร้างผลงานจากการเข้าร่วมกิจกรรมด้านศิลปะ ดนตรี/กีฬา/นันทนาการ

2. ผู้เรียนมีคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยมที่พึงประสงค์ ประกอบด้วย

2.1 มีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ตามหลักสูตร

2.2 เอื้ออาทรผู้อื่นและกตัญญูกตเวทีต่อผู้มีพระคุณ

2.3 ยอมรับความคิดและวัฒนธรรมที่แตกต่าง

2.4 ตระหนัก คุณค่า ร่วมอนุรักษ์ และพัฒนาสิ่งแวดล้อม

3. ผู้เรียนมีทักษะในการแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง รักเรียนรู้ และพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง ประกอบด้วย

3.1 มีนิสัยรักการอ่านและแสวงหาความรู้ด้วยตนเองจากห้องสมุด แหล่งเรียนรู้ และสื่อต่างๆ

3.2 มีทักษะในการอ่าน ฟัง ดู พูด เขียน และตั้งคำถามเพื่อค้นคว้าหาความรู้เพิ่มเติม

3.3 เรียนรู้ร่วมกันเป็นกลุ่มแลกเปลี่ยนความคิดเห็นเพื่อการเรียนรู้ระหว่างกัน

3.4 ใช้เทคโนโลยีในการเรียนรู้และเสนอผลงาน

4. ผู้เรียนมีความสามารถในการคิดอย่างเป็นระบบ คิดสร้างสรรค์ ตัดสินใจ แก้ปัญหาได้อย่างมีสติสมเหตุผล ประกอบด้วย

4.1 สรุปความคิดจากเรื่องที่อ่าน ฟัง และดู และสื่อสารโดยการพูดหรือเขียนตามความคิดของตนเอง

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

4.2 นำเสนอวิธีคิด วิธีแก้ปัญหาด้วยภาษาหรือวิธีการของตนเอง

4.3 กำหนดเป้าหมาย คาดการณ์ ตัดสินใจแก้ปัญหาโดยมีเหตุผลประกอบ

4.4 มีความคิดริเริ่มและสร้างสรรค์ผลงานด้วยความภาคภูมิใจ

5. ผู้เรียนมีความรู้และทักษะที่จำเป็นตามหลักสูตร ประกอบด้วย

5.1 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนแต่ละกลุ่มสาระเป็นไปตามเกณฑ์

5.2 ผลการประเมินสมรรถนะสำคัญตามหลักสูตรเป็นไปตามเกณฑ์

5.3 ผลการประเมินการอ่าน คิดวิเคราะห์ และเขียนเป็นไปตามเกณฑ์

5.4 ผลการทดสอบระดับชาติเป็นไปตามเกณฑ์

6. ผู้เรียนมีทักษะในการทำงาน รักการทำงาน สามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นได้และมีเจตคติที่ดีต่ออาชีพสุจริต ประกอบด้วย

6.1 วางแผนการทำงานและดำเนินการจนสำเร็จ

6.2 ทำงานอย่างมีความสุขมุ่งมั่นพัฒนางานและภูมิใจในตนเอง

6.3 ทำงานร่วมกับผู้อื่นได้

6.4 มีความรู้สึกที่ดีต่ออาชีพสุจริตและหาความรู้เกี่ยวกับอาชีพที่ตนเองสนใจ

สรุปได้ว่า คุณภาพผู้เรียนตามมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐานประกอบด้วย 6 มาตรฐาน 26 ตัวบ่งชี้ ซึ่งแต่ละมาตรฐานและแต่ละตัวบ่งชี้มีความสำคัญกับตัวผู้เรียน สามารถทำให้ผู้เรียนเป็นผู้เรียนอย่างครบถ้วนสมบูรณ์ ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้และคุณธรรม เป็นผู้ที่มีจริยธรรมในการดำเนินชีวิต สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข ใฝ่รู้มีทักษะในการแสวงหาความรู้ที่พอเพียงต่อการพัฒนางานอาชีพและคุณภาพชีวิตส่วนตน

การประเมินคุณภาพผู้เรียนตามมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน

การประเมินคุณภาพผู้เรียนตามมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐานได้แบ่งเป็น 5 ระดับ โดยกำหนดให้คุณภาพระดับ 3 เป็นค่ากลางที่ผู้เรียน หรือครู หรือผู้บริหารสถานศึกษาควรบรรลุตามเกณฑ์ คุณภาพระดับ 4 เป็นคุณภาพที่เกิดขึ้นที่ขยายผลในวงกว้างออกไปหมู่เพื่อน คุณภาพระดับ 5 จะเน้นถึงความโดดเด่นของเรื่องนั้น ๆ ที่สามารถเป็นแบบอย่างได้ สำหรับคุณภาพระดับ 2 หมายถึง ผลที่เกิดขึ้นไม่สามารถบรรลุถึงค่ากลาง หากเป็นด้านผู้เรียนจะสามารถทำได้โดยต้องมีผู้ชี้แนะ กำกับ ควบคุม ส่วนคุณภาพระดับ 1 หมายถึง ไม่มีการดำเนินการ ไม่ได้ทำ หรือทำไม่ได้ ควรต้องแก้ไขโดยด่วน มีรายละเอียดดังนี้ (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. 2554 : 17 - 66)

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

1. ผู้เรียนมีสุขภาวะที่ดีและมีสุนทรียภาพ ประเมินจาก

ผู้เรียนมีสุขนิสัยในการดูแลสุขภาพ ออกกำลังกายสม่ำเสมอ มีน้ำหนักส่วนสูง และมีสมรรถภาพทางกายตามเกณฑ์มาตรฐาน รู้จักป้องกันตนเองจากสิ่งเสพติดให้โทษและหลีกเลี่ยงตนเองจากสภาวะที่เสี่ยงต่อความรุนแรง โรค ภัย อุบัติเหตุและปัญหาทางเพศ เห็นคุณค่าในตนเอง มีความมั่นใจ กล้าแสดงออกอย่างเหมาะสม มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดีและให้เกียรติผู้อื่น รวมทั้งแสดงออกถึงอารมณ์และความรู้สึกซาบซึ้ง เห็นคุณค่าในศิลปะอันงดงาม ความไพเราะน่ารื่นรมย์ของดนตรี พัฒนาฝึกฝนซึมซับจนเป็นนิสัยในชีวิตประจำวัน สามารถสร้างผลงานจากการเข้าร่วมกิจกรรมด้านศิลปะ ดนตรี นาฏศิลป์ กีฬา นันทนาการตามจินตนาการได้ตามวัย

มีประเด็นการพิจารณาดังนี้

1.1 มีสุขนิสัยในการดูแลสุขภาพและออกกำลังกายสม่ำเสมอ ประเมินจาก

ผู้เรียนรู้จักดูแลตนเองให้มีสุขภาพแข็งแรง รักษาสุขภาพอนามัยส่วนตนและเข้าร่วมกิจกรรมการออกกำลังกายอย่างสม่ำเสมอ มีส่วนร่วมในการเผยแพร่และรณรงค์เกี่ยวกับการดูแลสุขภาพ โดยมีประเด็นการพิจารณา ดังนี้

1.1.1 การมีสุขภาพร่างกายแข็งแรง แต่งกายสะอาดเรียบร้อย เครื่องแต่งกายและเครื่องใช้ส่วนตัวสะอาด

1.1.2 การปฏิบัติตนตามสุขบัญญัติ 10 ประการ

1.1.3 การเข้าร่วมกิจกรรมการออกกำลังกายและมีส่วนร่วมในการเผยแพร่และรณรงค์เกี่ยวกับการดูแลสุขภาพ

เกณฑ์การประเมินระดับคุณภาพ

ระดับ	คำอธิบายระดับคุณภาพ
5	- ผู้เรียนมีสุขภาพแข็งแรง แต่งกายสะอาดเรียบร้อย เครื่องใช้ส่วนตัวสะอาด - ปฏิบัติตนตามสุขบัญญัติ 10 ประการครบถ้วน - เข้าร่วมกิจกรรมการออกกำลังกายมากกว่า 3 รายการ และปฏิบัติตนจนเป็นนิสัยเป็นแบบอย่างที่ดี - มีส่วนร่วมในการเผยแพร่หรือรณรงค์เกี่ยวกับการดูแลรักษาสุขภาพกับหน่วยงานภายนอกมากกว่า 3 ครั้ง
4	- ผู้เรียนมีสุขภาพแข็งแรง แต่งกายสะอาดเรียบร้อย เครื่องใช้ส่วนตัวสะอาด - ปฏิบัติตนตามสุขบัญญัติ 10 ประการครบถ้วน - เข้าร่วมกิจกรรมการออกกำลังกาย 2 - 3 รายการ และปฏิบัติตนจนเป็นนิสัยเป็นแบบอย่างที่ดี

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

ระดับ	คำอธิบายระดับคุณภาพ
	- มีส่วนร่วมในการเผยแพร่หรือรณรงค์เกี่ยวกับการดูแลรักษาสุขภาพกับหน่วยงานภายนอก 2 - 3 ครั้ง
3	- ผู้เรียนมีสุขภาพแข็งแรง แต่งกายสะอาดเรียบร้อย เครื่องใช้ส่วนตัวสะอาด และ - ปฏิบัติตนตามสุขบัญญัติ 10 ประการครบถ้วน - เข้าร่วมกิจกรรมการออกกำลังกายอย่างน้อย 1 รายการ และปฏิบัติตนจนเป็นนิสัย - มีส่วนร่วมในการเผยแพร่หรือรณรงค์เกี่ยวกับการดูแลรักษาสุขภาพกับหน่วยงานภายนอกอย่างน้อย 1 ครั้ง
2	- ผู้เรียนมีสุขภาพแข็งแรง แต่งกายสะอาดเรียบร้อย เครื่องใช้ส่วนตัวสะอาด - ปฏิบัติตนตามสุขบัญญัติ 10 ประการไม่ครบถ้วน - เข้าร่วมกิจกรรมการออกกำลังกายอย่างน้อย 1 รายการ และการปฏิบัติตนจนเป็นนิสัยต้องมีผู้ชี้แนะ - มีส่วนร่วมในการเผยแพร่หรือรณรงค์เกี่ยวกับการดูแลรักษาสุขภาพภายในสถานศึกษาอย่างน้อย 1 ครั้ง
1	- ผู้เรียนมีสุขภาพแข็งแรง แต่งกายสะอาดเรียบร้อย เครื่องใช้ส่วนตัว ส่วนใหญ่ไม่ค่อยสะอาด หรือ - ปฏิบัติตนตามสุขบัญญัติ 10 ประการไม่ครบเป็นส่วนใหญ่ หรือ - ไม่เข้าร่วมกิจกรรมการออกกำลังกาย หรือ - ไม่มีส่วนร่วมในการเผยแพร่หรือรณรงค์เกี่ยวกับการดูแลรักษาสุขภาพภายในสถานศึกษา

1.2 มีน้ำหนัก ส่วนสูง และมีสมรรถภาพทางกายตามเกณฑ์มาตรฐาน ประเมินจาก

ผู้เรียนมีพัฒนาการทางร่างกายเจริญเติบโตสมบูรณ์ตามวัยโดยเปรียบเทียบน้ำหนักส่วนสูงกับอายุตามเกณฑ์มาตรฐานของกรมอนามัย กระทรวงสาธารณสุข และมีผลการทดสอบสมรรถภาพทางกายตามเกณฑ์มาตรฐานของกรมพลศึกษาหรือสำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ (สสส.) โดยมีประเด็นการพิจารณา ดังนี้

1.2.1 การมีพัฒนาการทางร่างกาย และการเจริญเติบโตตามเกณฑ์มาตรฐาน

1.2.2 การมีสมรรถภาพทางกายตามเกณฑ์มาตรฐาน

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

เกณฑ์การประเมินระดับคุณภาพ

ระดับ	คำอธิบายระดับคุณภาพ
5	- ผู้เรียนมีน้ำหนัก ส่วนสูง และพัฒนาการทางร่างกายเจริญเติบโตตามเกณฑ์มาตรฐานของกรมอนามัย กระทรวงสาธารณสุข - มีสมรรถภาพทางกายตามเกณฑ์มาตรฐานของกรมพลศึกษาหรือสำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ (สสส.) ทุกข้อ (5 ข้อ สำหรับเด็กอายุต่ำกว่า 9 ขวบ และ 8 ข้อ สำหรับเด็กอายุ 10 ขวบขึ้นไป)
4	- ผู้เรียน มีน้ำหนัก ส่วนสูง และพัฒนาการทางร่างกายเจริญเติบโตตามเกณฑ์มาตรฐานของกรมอนามัย กระทรวงสาธารณสุข - มีสมรรถภาพทางกายตามเกณฑ์มาตรฐานของกรมพลศึกษาหรือสำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ (สสส.) (3 - 4 ข้อ สำหรับเด็กอายุต่ำกว่า 9 ขวบ และ 6 - 7 ข้อ สำหรับเด็กอายุ 10 ขวบขึ้นไป)
3	- ผู้เรียน มีน้ำหนัก ส่วนสูง และพัฒนาการทางร่างกายเจริญเติบโตตามเกณฑ์มาตรฐานของกรมอนามัย กระทรวงสาธารณสุข - มีสมรรถภาพทางกายตามเกณฑ์มาตรฐานของกรมพลศึกษาหรือสำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ (สสส.) (2 ข้อ สำหรับเด็กอายุต่ำกว่า 9 ขวบ และ 4 - 5 ข้อ สำหรับเด็กอายุ 10 ขวบขึ้นไป)
2	- ผู้เรียนมีน้ำหนัก ส่วนสูง และพัฒนาการทางร่างกายเจริญเติบโตไม่เป็นไปตามเกณฑ์มาตรฐานของกรมอนามัย กระทรวงสาธารณสุข - มีสมรรถภาพทางกายเป็นไปตามเกณฑ์มาตรฐานของกรมพลศึกษาหรือสำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ (สสส.) (1 ข้อ สำหรับเด็กอายุต่ำกว่า 9 ขวบ และ 3 - 4 ข้อ สำหรับเด็กอายุ 10 ขวบขึ้นไป)
1	- ผู้เรียนมีน้ำหนัก ส่วนสูง และพัฒนาการทางร่างกายเจริญเติบโตไม่เป็นไปตามเกณฑ์มาตรฐานของกรมอนามัย กระทรวงสาธารณสุข หรือ - มีสมรรถภาพทางกายไม่เป็นไปตามเกณฑ์มาตรฐานของกรมพลศึกษาหรือสำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ (สสส) ทุกข้อ

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

1.3 ป้องกันตนเองจากสิ่งเสพติดให้โทษและหลีกเลี่ยงตนเองจากสภาวะที่เสี่ยงต่อความรุนแรง โรค ภัย อุบัติเหตุ และปัญหาทางเพศ ประเมินจาก

ผู้เรียนรู้เท่าทันและสามารถปฏิบัติตนให้พ้นจากสิ่งเสพติด สิ่งมอมเมา และอบายมุขต่าง ๆ รู้จักวิธีดูแลรักษาตนเองให้ปลอดภัยจากเหตุความรุนแรงที่อาจจะเกิดขึ้นโดยไม่รู้ตัว จากโรคและอุบัติภัย รวมทั้งจากอุบัติเหตุ การทะเลาะวิวาท และปัญหาทางเพศ โดยมีประเด็นการพิจารณา ดังนี้

1.3.1 การรู้เท่าทันและปฏิบัติตนให้พ้นจากสิ่งเสพติดและอบายมุขต่าง ๆ

1.3.2 การรู้จักวิธีดูแลรักษาตนเองให้ปลอดภัยจากเหตุความรุนแรง

1.3.3 การรู้จักวิธีป้องกันอุบัติเหตุ ป้องกันโรค ป้องกันภัยต่าง ๆ รวมทั้งปัญหาทางเพศ

เกณฑ์การประเมินระดับคุณภาพ

ระดับ	คำอธิบายระดับคุณภาพ
5	- ผู้เรียนดูแลตนเองให้ปลอดภัยจากอุบัติเหตุหรือเหตุทะเลาะวิวาท - ปฐมพยาบาลได้เมื่อเกิดอุบัติเหตุเล็กน้อย ดูแลช่วยเหลือผู้อื่นได้ตามวัย - หลีกเลี่ยงจากสิ่งมอมเมาและอบายมุขทุกชนิด - เป็นผู้นำการรณรงค์ และมีส่วนร่วมในกิจกรรมต่อต้านอบายมุข สิ่งมอมเมา ความรุนแรงและปัญหาทางเพศ ร่วมกับหน่วยงานภายนอกด้วยความเต็มใจ
4	- ผู้เรียนดูแลตนเองให้ปลอดภัยจากอุบัติเหตุหรือเหตุทะเลาะวิวาท - ปฐมพยาบาลได้เมื่อเกิดอุบัติเหตุเล็กน้อย ดูแลช่วยเหลือผู้อื่นได้ตามวัย - หลีกเลี่ยงจากสิ่งมอมเมาและอบายมุขทุกชนิด - มีส่วนร่วมรณรงค์ในกิจกรรมต่อต้านอบายมุข สิ่งมอมเมา ความรุนแรงและปัญหาทางเพศ ร่วมกับหน่วยงานภายนอกด้วยความเต็มใจ
3	- ผู้เรียนดูแลตนเองให้ปลอดภัยจากอุบัติเหตุหรือเหตุทะเลาะวิวาท - ปฐมพยาบาลได้เมื่อเกิดอุบัติเหตุเล็กน้อย ดูแลช่วยเหลือผู้อื่นได้ตามวัย - หลีกเลี่ยงจากสิ่งมอมเมาและอบายมุขทุกชนิด - มีส่วนร่วมรณรงค์ในกิจกรรมต่อต้านอบายมุข สิ่งมอมเมา ความรุนแรงและปัญหาทางเพศภายในสถานศึกษาด้วยความเต็มใจ
2	- ผู้เรียนดูแลตนเองให้ปลอดภัยจากอุบัติเหตุหรือเหตุทะเลาะวิวาท - ปฐมพยาบาลได้เมื่อเกิดอุบัติเหตุเล็กน้อย ดูแลช่วยเหลือผู้อื่นได้โดยต้องมีผู้ชี้แนะกำกับ ควบคุม

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

ระดับ	คำอธิบายระดับคุณภาพ
	- หลีกเลี่ยงจากสิ่งมอมเมาและอบายมุขทุกชนิด - มีส่วนร่วมรณรงค์ในกิจกรรมต่อต้านอบายมุข สิ่งมอมเมา ความรุนแรง และปัญหาทางเพศภายในสถานศึกษาเป็นบางครั้งตามที่สถานศึกษากำหนด โดยต้องมีผู้ชี้แนะควบคุมกำกับ
1	- ผู้เรียนไม่สามารถดูแลตนเองให้ปลอดภัยจากอุบัติเหตุหรือเหตุทะเลาะวิวาท หรือ - ไม่สามารถปฐมพยาบาลได้เมื่อเกิดอุบัติเหตุเล็กน้อย หรือ - ไม่หลีกเลี่ยงจากสิ่งมอมเมาและอบายมุขทุกชนิด หรือ - ไม่มีส่วนร่วมรณรงค์ในกิจกรรมต่อต้านอบายมุข สิ่งมอมเมา ความรุนแรง และปัญหาทางเพศ

1.4 เห็นคุณค่าในตนเอง มีความมั่นใจ กล้าแสดงออกอย่างเหมาะสม ประเมินจาก

ผู้เรียนรู้จักและเข้าใจตนเอง รู้ว่าอะไรคือจุดเด่นและจุดด้อยของตนเอง มีความพยายามจะพัฒนาและปรับปรุงตนเองอย่างสม่ำเสมอ มีความมั่นคงทางอารมณ์ ภาคภูมิใจในตนเอง มองโลกในแง่ดี สร้างขวัญและกำลังใจในตนเองได้ มีความมุ่งมั่นในการที่จะไปให้ถึงเป้าหมาย ไม่กลัวความล้มเหลว ความผิดหวัง แสดงออกได้อย่างมีมารยาททางสังคมเหมาะสมกับเพศวัยและบทบาทหน้าที่ โดยมีประเด็นการพิจารณา ดังนี้

1.4.1 การรู้จักตนเอง ภูมิใจในตนเอง พัฒนาและปรับปรุงตนเอง

1.4.2 การมีความมั่นคงทางอารมณ์ และมีความมั่นใจในตนเอง

1.4.3 การกล้าแสดงออกอย่างเหมาะสม

เกณฑ์การประเมินระดับคุณภาพ

ระดับ	คำอธิบายระดับคุณภาพ
5	- ผู้เรียนรู้จักและเข้าใจตนเอง มีความภาคภูมิใจในตนเอง พัฒนาและปรับปรุงตนเองสม่ำเสมอ - มีความมั่นคงทางอารมณ์ กล้าแสดงออกอย่างถูกต้อง เหมาะสมกับเพศวัยตามบทบาทหน้าที่ ให้คำปรึกษาแก่ผู้อื่นได้ เป็นตัวอย่างที่ดีแก่ผู้อื่น
4	- ผู้เรียนรู้จักและเข้าใจตนเอง มีความภาคภูมิใจในตนเอง พัฒนาและปรับปรุงตนเองสม่ำเสมอ - มีความมั่นคงทางอารมณ์ กล้าแสดงออกอย่างถูกต้อง เหมาะสมกับเพศ วัยตามบทบาทหน้าที่ ให้คำปรึกษาแก่ผู้อื่นได้

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏราไพพรรณี

ระดับ	คำอธิบายระดับคุณภาพ
3	- ผู้เรียนรู้จักและเข้าใจตนเอง มีความภาคภูมิใจในตนเอง พัฒนาและปรับปรุงตนเองสม่ำเสมอ - มีความมั่นคงทางอารมณ์ กล้าแสดงออกอย่างถูกต้อง เหมาะสมกับเพศ วัย ตามบทบาทหน้าที่
2	- ผู้เรียนรู้จักและเข้าใจตนเอง มีความภาคภูมิใจในตนเอง พัฒนาและปรับปรุงตนเองโดยมีผู้ชี้แนะ กำกับ ควบคุม - มีความมั่นคงทางอารมณ์ กล้าแสดงออกที่เหมาะสมกับเพศ วัย ตามบทบาทหน้าที่ โดยมีผู้ชี้แนะ กำกับ ควบคุม
1	- ผู้เรียนไม่รู้จักและเข้าใจตนเอง ขาดความภาคภูมิใจในตนเอง และไม่พัฒนาปรับปรุงตนเอง หรือ - ไม่มีความมั่นคงทางอารมณ์ และไม่กล้าแสดงออกที่เหมาะสมกับเพศ วัย ตามบทบาทหน้าที่

1.5 มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดีและให้เกียรติผู้อื่น ประเมินจาก

ผู้เรียนมีความสามารถในการสร้างความสัมพันธ์ที่ดีกับผู้อื่น สื่อสารระหว่างบุคคลได้อย่างมีประสิทธิภาพ เสริมสร้างความร่วมมือร่วมใจกับผู้อื่น สร้างความสงบสุข จัดการกับความขัดแย้งได้ ยอมรับความแตกต่างระหว่างบุคคล ปฏิบัติตนต่อผู้อื่นด้วยความสุภาพอ่อนโยนอ่อนน้อม ไม่แสดงพฤติกรรมที่ส่งผลเสียต่อตนเองและผู้อื่น ปรับตัวได้ดี ยืดหยุ่นต่อสิ่งที่เปลี่ยนแปลง คำนึงถึงสิทธิหน้าที่ของตนเองและผู้อื่น โดยมีประเด็นการพิจารณา ดังนี้

1.5.1 การสร้างความสัมพันธ์ที่ดีกับผู้อื่น

1.5.2 การปรับตัวเข้ากับผู้อื่น

1.5.3 การปฏิบัติตนต่อผู้อื่นอย่างเหมาะสม

1.5.4 การปฏิบัติตนที่คำนึงถึงสิทธิหน้าที่ของตนเองและผู้อื่น

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

เกณฑ์การประเมินระดับคุณภาพ

ระดับ	คำอธิบายระดับคุณภาพ
5	- ผู้เรียนมีความสามารถในการสร้างความสัมพันธ์ที่ดีกับผู้อื่น - สามารถปรับตัว ปฏิบัติตนต่อผู้อื่นอย่างเหมาะสม โดยคำนึงถึงสิทธิหน้าที่ของตนเองและผู้อื่น - ไม่แสดงพฤติกรรมที่ส่งผลเสียต่อผู้อื่น เป็นที่ปรึกษา หรือให้คำแนะนำแก่ผู้อื่นและเป็นตัวอย่างที่ดีได้
4	- ผู้เรียนมีความสามารถในการสร้างความสัมพันธ์ที่ดีกับผู้อื่น - สามารถปรับตัว ปฏิบัติตนต่อผู้อื่นอย่างเหมาะสม โดยคำนึงถึงสิทธิหน้าที่ของตนเองและผู้อื่น - ไม่แสดงพฤติกรรมที่ส่งผลเสียต่อผู้อื่น และสามารถเป็นที่ปรึกษา หรือให้คำแนะนำแก่ผู้อื่นได้
3	- ผู้เรียนมีความสามารถในการสร้างความสัมพันธ์ที่ดีกับผู้อื่น - สามารถปรับตัว ปฏิบัติตนต่อผู้อื่นอย่างเหมาะสม โดยคำนึงถึงสิทธิหน้าที่ของตนเองและผู้อื่น - ไม่แสดงพฤติกรรมที่ส่งผลเสียต่อผู้อื่น
2	- ผู้เรียนมีความสามารถในการสร้างความสัมพันธ์ที่ดีกับผู้อื่นได้น้อย - สามารถปรับตัว ปฏิบัติตนต่อผู้อื่นโดยคำนึงถึงสิทธิหน้าที่ของตนเองและผู้อื่นเป็นบางครั้ง - ไม่แสดงพฤติกรรมที่ส่งผลเสียต่อผู้อื่นแต่ต้องมีผู้ชี้แนะ กำกับ ควบคุม
1	- ผู้เรียนไม่มีความสามารถในการสร้างความสัมพันธ์ที่ดีกับผู้อื่น หรือ - ไม่สามารถปรับตัวหรือปฏิบัติตนต่อผู้อื่นได้ หรือ - แสดงพฤติกรรมที่ส่งผลเสียต่อผู้อื่นบ่อยครั้ง

1.6 สร้างผลงานจากการเข้าร่วมกิจกรรมด้านศิลปะ ดนตรี นาฏศิลป์ กีฬานันทนาการตามจินตนาการ ประเมินจาก

ผู้เรียนมีความชอบและเห็นคุณค่าของศิลปะ ดนตรี นาฏศิลป์ กีฬา และนันทนาการเข้าร่วมกิจกรรมต่าง ๆ อย่างมีความสุข สร้างสรรค์ผลงานได้ตามจินตนาการของตน และสามารถใช้ประโยชน์จากศิลปะ ดนตรี นาฏศิลป์ กีฬาและหรือนันทนาการ ในชีวิตประจำได้ โดยมีประเด็นการพิจารณา ดังนี้

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

1.6.1 ความชอบและเห็นประโยชน์ในการเข้าร่วมกิจกรรม

1.6.2 การเข้าร่วมกิจกรรม

1.6.3 การสร้างสรรค์ผลงาน

1.6.4 การนำความรู้ไปใช้ประโยชน์ในชีวิตประจำวัน

เกณฑ์การประเมินระดับคุณภาพ

ระดับ	คำอธิบายระดับคุณภาพ
5	- ผู้เรียนชอบและเห็นประโยชน์ด้านศิลปะ ด้านดนตรี นาฏศิลป์ กีฬา นันทนาการ - เข้าร่วมกิจกรรมทั้งในและนอกสถานศึกษาอย่างมีความสุข - สร้างผลงานที่เกิดจากความคิดของตนเองได้ (ช่วงชั้นที่ 1 - 2 จำนวนไม่น้อยกว่า 3 ชิ้น และช่วงชั้นที่ 3 - 4 จำนวนไม่น้อยกว่า 5 ชิ้น) พร้อมทั้งอธิบายที่มาของความคิดในการสร้างผลงานและนำความรู้ไปใช้ในชีวิตประจำวันได้ด้วยความภาคภูมิใจ
4	- ผู้เรียนชอบและเห็นประโยชน์ด้านศิลปะ ด้านดนตรี นาฏศิลป์ กีฬา นันทนาการ - เข้าร่วมกิจกรรมทั้งในและนอกสถานศึกษาอย่างมีความสุข - สร้างผลงานที่เกิดจากความคิดของตนเองได้ (ช่วงชั้นที่ 1 - 2 จำนวนไม่น้อยกว่า 2 ชิ้น และช่วงชั้นที่ 3 - 4 จำนวนไม่น้อยกว่า 4 ชิ้น) พร้อมทั้งอธิบายที่มาของความคิดในการสร้างผลงานและนำความรู้ไปใช้ในชีวิตประจำวันได้ด้วยความภาคภูมิใจ
3	- ผู้เรียนชอบและเห็นประโยชน์ด้านศิลปะ ด้านดนตรี นาฏศิลป์ กีฬา นันทนาการ - เข้าร่วมกิจกรรมทั้งในและนอกสถานศึกษาอย่างมีความสุข - สร้างผลงานที่เกิดจากความคิดของตนเองได้ (ช่วงชั้นที่ 1 - 2 จำนวนไม่น้อยกว่า 1 ชิ้น และช่วงชั้นที่ 3 - 4 จำนวนไม่น้อยกว่า 3 ชิ้น) พร้อมทั้งอธิบายที่มาของความคิดในการสร้างผลงานและนำความรู้ไปใช้ในชีวิตประจำวันได้ด้วยความภาคภูมิใจ
2	- ผู้เรียนชอบและเห็นประโยชน์ด้านศิลปะ ด้านดนตรี นาฏศิลป์ กีฬา นันทนาการ - เข้าร่วมกิจกรรมในหรือนอกสถานศึกษาตามที่ได้รับมอบหมายโดยมีผู้ชี้แนะ กำกับควบคุม - สร้างผลงานที่เกิดจากความคิดของตนเอง (ช่วงชั้นที่ 1 - 2 จำนวน 1 ชิ้น และช่วงชั้นที่ 3 - 4 จำนวน 1 - 2 ชิ้น) แต่อธิบายที่มาของความคิดในการสร้างผลงานและนำความรู้ไปใช้ในชีวิตประจำวันได้ไม่ชัดเจน
1	- ผู้เรียนไม่ชอบหรือไม่เห็นประโยชน์ด้านศิลปะ ด้านดนตรี นาฏศิลป์ กีฬา นันทนาการ - ไม่เข้าร่วมกิจกรรมทั้งในและนอกสถานศึกษา หรือ - ไม่สามารถสร้างผลงานที่เกิดจากความคิดของตนเองได้

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

2. ผู้เรียนมีคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยมที่พึงประสงค์ ประเมินจาก

ผู้เรียนมีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน มีความเอื้ออาทรต่อผู้อื่น กตัญญูกตเวทีต่อบุพการีและผู้มีพระคุณ ยอมรับความคิดและวัฒนธรรมที่แตกต่าง เพื่อการอยู่ร่วมกันอย่างมีความสุข มีความตระหนัก รู้คุณค่า ร่วมอนุรักษ์ และพัฒนาสิ่งแวดล้อม และเป็นคนดีของสังคม มีประเด็นการประเมินดังนี้

2.1 มีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ตามหลักสูตร ประเมินจาก

ผู้เรียนมีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ซึ่งระบุไว้ 8 ประการ ได้แก่ 1) รักชาติ ศาสน์ กษัตริย์ 2) ซื่อสัตย์สุจริต 3) มีวินัย 4) ใฝ่เรียนรู้ 5) อยู่อย่างพอเพียง 6) มุ่งมั่นในการทำงาน 7) รักความเป็นไทย 8) มีจิตสาธารณะ ซึ่งแต่ละคุณลักษณะได้มีการนิยามไว้ชัดเจน ดังนี้

คุณลักษณะ การแสดงออก

1. รักชาติ ศาสน์ กษัตริย์ ผู้เรียนมีคุณลักษณะที่แสดงออกถึงการเป็นพลเมืองดีของชาติ มีความสามัคคีปรองดอง ภูมิใจ เชิดชู ความเป็นชาติไทย ปฏิบัติตนตามหลักศาสนาที่ตนนับถือ และแสดงความจงรักภักดีต่อสถาบันพระมหากษัตริย์

2. ซื่อสัตย์สุจริต ผู้เรียนปฏิบัติตรงตามความเป็นจริงทั้งทางกาย วาจา ใจ และยึดหลักความจริง ความถูกต้องในการดำเนินชีวิต มีความละอายและเกรงกลัวต่อการกระทำความผิด

3. มีวินัย ผู้เรียนปฏิบัติตนตามข้อตกลง กฎเกณฑ์ ระเบียบข้อบังคับของครอบครัว โรงเรียน และสังคมเป็นปกติวิสัย ไม่ละเมิดสิทธิของผู้อื่น

4. ใฝ่เรียนรู้ ผู้เรียนมีคุณลักษณะที่แสดงออกถึงความตั้งใจ มีความเพียรพยายามในการเรียนรู้และเข้าร่วมในกิจกรรมการเรียนรู้ แสวงหาความรู้จากแหล่งเรียนรู้ทั้งภายในและภายนอกโรงเรียนอย่างสม่ำเสมอ ด้วยการเลือกใช้สื่ออย่างเหมาะสม บันทึกความรู้ วิเคราะห์ สรุปเป็นองค์ความรู้ แลกเปลี่ยนเรียนรู้ ถ่ายทอด เผยแพร่และนำไปใช้ในชีวิตประจำวันได้

5. อยู่อย่างพอเพียง ผู้เรียนดำเนินชีวิตอย่างประมาณตน มีเหตุผล รอบคอบ ระมัดระวัง อยู่ร่วมกับผู้อื่นด้วยความรับผิดชอบ ไม่เบียดเบียนผู้อื่น เห็นคุณค่าของทรัพยากรต่าง ๆ มีการวางแผนป้องกันความเสี่ยงและพร้อมรับการเปลี่ยนแปลง

6. มุ่งมั่นในการทำงาน ผู้เรียนมีคุณลักษณะที่แสดงออกถึงความตั้งใจปฏิบัติหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายด้วยความเพียรพยายาม ทุ่มเทกำลังกาย กำลังใจในการปฏิบัติกิจกรรมต่าง ๆ ให้สำเร็จลุล่วงตามเป้าหมายที่กำหนดด้วยความรับผิดชอบและมีความภาคภูมิใจในผลงาน

คุณลักษณะ การแสดงออก

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรธานี

7. รักความเป็นไทย ผู้เรียนมีคุณลักษณะที่แสดงออกถึงความภาคภูมิใจ เห็นคุณค่า ชื่นชม มีส่วนร่วมในการอนุรักษ์ สืบทอด เผยแพร่ภูมิปัญญาไทย ขนบธรรมเนียมประเพณี ศิลปะ และวัฒนธรรมไทย มีความกตัญญูกตเวที ใช้ภาษาไทยในการสื่อสารได้อย่างถูกต้องและเหมาะสม

8. มีจิตสาธารณะ ผู้เรียนมีคุณลักษณะที่แสดงออกถึงการเป็นผู้ให้และช่วยเหลือผู้อื่น แบ่งปันความสุขส่วนตน เพื่อทำประโยชน์ส่วนรวม เข้าใจ เห็นใจ ผู้ที่มีความเดือดร้อน อาสาช่วยเหลือสังคม อนุรักษ์ สิ่งแวดล้อมด้วยแรงกาย สติปัญญา ลงมือปฏิบัติเพื่อแก้ปัญหา หรือร่วมสร้างสรรค์สิ่งที่ดีงามให้เกิดในชุมชน โดยไม่หวังสิ่งตอบแทน โดยมีประเด็นการพิจารณาดังนี้

คุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียนตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน ครบทั้ง 8 คุณลักษณะ

เกณฑ์การประเมินระดับคุณภาพ

ระดับ	คำอธิบายระดับคุณภาพ
5	- ผู้เรียนแสดงออกถึงคุณลักษณะอันพึงประสงค์ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน ครบ 8 ประการ - มีคุณลักษณะบางประการโดดเด่นจนเป็นลักษณะเฉพาะตนและเป็นแบบอย่างที่ดี จนได้รับการยอมรับจากบุคคลหรือหน่วยงานทั้งภายในและภายนอกสถานศึกษา
4	- ผู้เรียนแสดงออกถึงคุณลักษณะอันพึงประสงค์ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน ครบ 8 ประการ - มีคุณลักษณะบางประการโดดเด่น ได้รับการยอมรับจากเพื่อน และครูอาจารย์ภายในสถานศึกษา
3	- ผู้เรียนแสดงออกถึงคุณลักษณะอันพึงประสงค์ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน ครบ 8 ประการ โดยปฏิบัติตามกฎเกณฑ์ที่สถานศึกษากำหนด
2	- ผู้เรียนแสดงออกถึงคุณลักษณะอันพึงประสงค์ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน ไม่ครบ 8 ประการ ตามกฎเกณฑ์ที่สถานศึกษากำหนด โดยมี 1 - 2 คุณลักษณะต้องได้รับการชี้แนะ กำกับ ควบคุมหรือดูแลต่อเนื่อง
1	- ผู้เรียนแสดงออกถึงคุณลักษณะอันพึงประสงค์ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน ไม่ครบ 8 ประการ ตามกฎเกณฑ์กำหนดโดยมีมากกว่า 2 คุณลักษณะที่ต้องได้รับการชี้แนะ กำกับ ควบคุมหรือดูแลต่อเนื่อง

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรามคำแหง

2.2 เอื้ออาทรผู้อื่นและกตัญญูกตเวที ประเมินจาก

ผู้เรียนแสดงออกถึงความมีน้ำใจ เอื้อเฟื้อเผื่อแผ่แก่ผู้ด้อยโอกาสหรืออ่อนแอกว่า ให้ความช่วยเหลือผู้อื่นหรือมีส่วนร่วมที่แสดงถึงความรับผิดชอบในฐานะสมาชิกที่ดีของสังคม แสดงความกตัญญูกตเวที โดยประพฤติตนถูกต้องเหมาะสม เอาใจใส่ดูแลช่วยเหลือกิจการงาน ตอบแทนผู้มีพระคุณ ประพฤติตนเป็นนักเรียนที่ดี โดยแสดงความสุภาพ นอบน้อม โอบอ้อมอารี ช่วยเหลือผู้อื่น รับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น มุ่งมั่นในการเรียน ดูแลรักษาสถานที่ สิ่งของทั้งส่วนรวมและส่วนตัว ยึดมั่นในวิถีชีวิตและการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข โดยมีประเด็นการพิจารณา ดังนี้

2.2.1 ความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ มีน้ำใจ ให้ความช่วยเหลือผู้อื่น

2.2.2 การเป็นลูกที่ดีของพ่อแม่ (หมายรวมถึง ผู้ปกครองและผู้มีพระคุณ)

2.2.3 การเป็นนักเรียนที่ดี

2.2.4 การบำเพ็ญประโยชน์ต่อสังคม

เกณฑ์การประเมินระดับคุณภาพ

ระดับ	คำอธิบายระดับคุณภาพ
5	- ผู้เรียนมีคุณลักษณะครบทั้ง 4 ด้านตามประเด็นการพิจารณา โดยมีความโดดเด่นในด้านการบำเพ็ญประโยชน์ต่อสังคม และด้านอื่นอีก 1 ด้าน
4	- ผู้เรียนมีคุณลักษณะครบทั้ง 4 ด้านตามประเด็นการพิจารณา โดยมีความโดดเด่นในด้านใดด้านหนึ่งอีก 1 ด้าน
3	- ผู้เรียนมีคุณลักษณะครบทั้ง 4 ด้านตามประเด็นการพิจารณา โดยปฏิบัติตามกฎเกณฑ์ที่สถานศึกษากำหนด
2	- ผู้เรียนมีคุณลักษณะไม่ครบทั้ง 4 ด้าน โดยมี 1 - 2 ด้าน ต้องได้รับการชี้แนะ กำกับควบคุมหรือดูแลอย่างต่อเนื่อง
1	- ผู้เรียนมีคุณลักษณะไม่ครบทั้ง 4 ด้าน โดยมี 3 - 4 ด้านต้องได้รับการชี้แนะ กำกับควบคุมหรือดูแลอย่างต่อเนื่อง

2.3 ยอมรับความคิดและวัฒนธรรมที่แตกต่าง ประเมินจาก

ผู้เรียนแสดงความคิดเห็นของตนอย่างสุภาพ ยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่นด้วยความเข้าใจ เห็นประโยชน์จากการแลกเปลี่ยนความคิดซึ่งกันและกัน ยอมรับและเห็นความงามในความแตกต่างทางวัฒนธรรม เช่น กฎกติกาแห่งกิริยามารยาท การแต่งกาย ภาษาพูด ภาษา เขียน

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

ศาสนา พิธีกรรม ความคิด ความเชื่อ เป็นต้น และสามารถแก้ปัญหา อยู่ร่วมกันได้ด้วยความเข้าใจที่ถูกต้อง มีการสื่อสารอย่างสร้างสรรค์ โดยมีประเด็นการพิจารณา ดังนี้

2.3.1 การแสดงความคิดเห็นอย่างสุภาพและรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่นด้วยความเข้าใจ

2.3.2 การแสดงมารยาทที่เหมาะสมตามวัฒนธรรมการอยู่ร่วมกัน

2.3.3 การเห็นคุณค่าของวัฒนธรรมที่แตกต่างกัน

2.3.4 การปรับตัวและร่วมกิจกรรมตามบริบททางวัฒนธรรมและสังคม

เกณฑ์การประเมินระดับคุณภาพ

ระดับ	คำอธิบายระดับคุณภาพ
5	- ผู้เรียนสามารถแสดงความคิดเห็น พูดคุยกันด้วยความสุภาพ รับฟังความคิดเห็นของผู้อื่นด้วยความเข้าใจที่ดี - แสดงมารยาทที่เหมาะสมให้เกียรติกันและกัน เช่น ไม่แสดงอาการดูหมิ่น หรือรังเกียจในเรื่องที่ตนไม่ชอบ - เห็นประโยชน์ของการมีวัฒนธรรมที่หลากหลายในสังคม - ร่วมกิจกรรมทางวัฒนธรรมและสังคม ท้องถิ่นและปรับตัวได้อย่างกลมกลืนทั้งในและนอกสถานศึกษาด้วยความเต็มใจ เป็นแบบอย่างที่ดี และสามารถแนะนำโน้มน้าวผู้อื่นให้เข้าใจได้
4	- ผู้เรียนสามารถแสดงความคิดเห็น พูดคุยกันด้วยความสุภาพ รับฟังความคิดเห็นของผู้อื่นด้วยความเข้าใจที่ดี - แสดงมารยาทที่เหมาะสมให้เกียรติกันและกัน เช่น ไม่แสดงอาการดูหมิ่น หรือรังเกียจในเรื่องที่ตนไม่ชอบ - เห็นประโยชน์ของการมีวัฒนธรรมที่หลากหลายในสังคมปรับตัว - ร่วมกิจกรรมทางวัฒนธรรมและสังคม ท้องถิ่นและปรับตัวได้อย่างกลมกลืนทั้งในและนอกสถานศึกษาด้วยความเต็มใจ
3	- ผู้เรียนสามารถแสดงความคิดเห็น พูดคุยกันด้วยความสุภาพ รับฟังความคิดเห็นของผู้อื่นด้วยความเข้าใจที่ดี - แสดงมารยาทที่เหมาะสมให้เกียรติกันและกัน เช่น ไม่แสดงอาการดูหมิ่น หรือรังเกียจในเรื่องที่ตนไม่ชอบ - เห็นคุณค่าวัฒนธรรมที่แตกต่าง และร่วมกิจกรรมที่แตกต่างทางวัฒนธรรมตามที่สถานศึกษาจัดขึ้นด้วยความเต็มใจ

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

ระดับ	คำอธิบายระดับคุณภาพ
2	- ผู้เรียนสามารถแสดงความคิดเห็น พูดคุยกันด้วยความสุภาพ รับฟังความคิดเห็นของผู้อื่นด้วยความเข้าใจที่ดีเป็นบางครั้ง - แสดงมารยาทที่เหมาะสมให้เกียรติกันและกัน เช่น ไม่แสดงอาการดูหมิ่น หรือรังเกียจในเรื่องที่ตนไม่ชอบโดยต้องมีผู้คอยชี้แนะ กำกับ ควบคุม - เห็นความแตกต่างทางวัฒนธรรมเป็นปัญหา และร่วมกิจกรรมทางวัฒนธรรม เมื่อมีความจำเป็น
1	- ผู้เรียนไม่สามารถแสดงความคิดเห็น หรือพูดคุยกันด้วยความสุภาพ ไม่รับฟังความคิดเห็นของผู้อื่นด้วยความเข้าใจที่ดี หรือ - แสดงมารยาทที่ไม่เหมาะสม ไม่ให้เกียรติกันและกัน เช่น แสดงอาการดูหมิ่น หรือรังเกียจในเรื่องที่ตนไม่ชอบ หรือ - ไม่เห็นคุณค่าวัฒนธรรมที่แตกต่าง ไม่ยอมร่วมกิจกรรมที่แตกต่างทางความคิด/วัฒนธรรม

2.4 ตระหนัก รู้คุณค่า ร่วมอนุรักษ์และพัฒนาสิ่งแวดล้อม ประเมินจาก

ผู้เรียนเข้าใจถึงความสำคัญของสิ่งแวดล้อมอย่างถูกต้องชัดเจน รู้คุณค่าของสิ่งแวดล้อม ผลกระทบในการใช้และรักษาทรัพยากรธรรมชาติ เข้าร่วมคิด ร่วมทำในกิจกรรมโครงการอนุรักษ์และพัฒนาสิ่งแวดล้อม และบำรุงรักษาสาธารณสมบัติ โดยมีประเด็นการพิจารณาดังนี้

2.4.1 การตระหนัก รู้คุณค่า ของสิ่งแวดล้อม

2.4.2 การร่วมอนุรักษ์ และพัฒนาสิ่งแวดล้อมให้ยั่งยืน

เกณฑ์การประเมินระดับคุณภาพ

ระดับ	คำอธิบายระดับคุณภาพ
5	- ผู้เรียนรู้คุณค่าของสิ่งแวดล้อม วิเคราะห์ผลกระทบที่เกิดขึ้นจากการปฏิบัติ และไม่ปฏิบัติในการรักษาทรัพยากรธรรมชาติ พลังงาน สิ่งแวดล้อม เห็นประโยชน์และผลกระทบของสิ่งแวดล้อม - เข้าร่วมกิจกรรม โครงการอนุรักษ์และพัฒนาสิ่งแวดล้อม และบำรุงรักษาสาธารณสมบัติด้วยความเต็มใจ เป็นแบบอย่างที่ดี สาธารณชนให้การยอมรับและแนะนำชักชวนเพื่อนร่วมรณรงค์ หรือทำกิจกรรมการพัฒนาสิ่งแวดล้อม

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรามคำแหง

ระดับ	คำอธิบายระดับคุณภาพ
4	- ผู้เรียนรู้คุณค่าของสิ่งแวดล้อม วิเคราะห์ผลกระทบที่เกิดขึ้นจากการปฏิบัติ และไม่ปฏิบัติในการรักษาทรัพยากรธรรมชาติ พลังงาน สิ่งแวดล้อม เห็นประโยชน์และผลกระทบของสิ่งแวดล้อม - เข้าร่วมกิจกรรม โครงการอนุรักษ์และพัฒนาสิ่งแวดล้อม และบำรุงรักษาสาธารณสมบัติด้วยความเต็มใจ และแนะนำ ชักชวนเพื่อนร่วมรณรงค์หรือทำกิจกรรมการพัฒนาสิ่งแวดล้อม
3	- ผู้เรียนรู้คุณค่าของสิ่งแวดล้อม วิเคราะห์ผลกระทบที่เกิดขึ้นจากการปฏิบัติและไม่ปฏิบัติในการรักษาทรัพยากรธรรมชาติ พลังงาน สิ่งแวดล้อมเห็นประโยชน์และผลกระทบของสิ่งแวดล้อม - เข้าร่วมกิจกรรมโครงการอนุรักษ์และพัฒนาสิ่งแวดล้อมและบำรุงรักษาสาธารณสมบัติด้วยความเต็มใจ
2	- ผู้เรียนรู้คุณค่าของสิ่งแวดล้อม วิเคราะห์ผลกระทบที่เกิดขึ้นจากการปฏิบัติและไม่ปฏิบัติในการรักษาทรัพยากรธรรมชาติ พลังงาน สิ่งแวดล้อม โดยต้องมีผู้คอยชี้แนะ กำกับ ควบคุม - เข้าร่วมกิจกรรมโครงการอนุรักษ์และพัฒนาสิ่งแวดล้อมโดยต้องมีผู้คอยชี้แนะ กำกับ ควบคุม
1	- ผู้เรียนไม่รู้คุณค่าของสิ่งแวดล้อม ขาดการวิเคราะห์ผลกระทบที่เกิดขึ้นจากการปฏิบัติ และไม่ปฏิบัติในการรักษาทรัพยากรธรรมชาติ พลังงาน สิ่งแวดล้อม และไม่เห็นประโยชน์และผลกระทบของสิ่งแวดล้อม หรือ - ไม่เข้าร่วมกิจกรรม โครงการอนุรักษ์และพัฒนาสิ่งแวดล้อมตามที่สถานศึกษากำหนด

3. ผู้เรียนมีทักษะในการแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง รักการเรียนรู้ และพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง ประเมินจาก

ผู้เรียนมีนิสัยรักการอ่านและแสวงหาความรู้ด้วยตนเองจากห้องสมุด แหล่งเรียนรู้และสื่อต่าง ๆ รอบตัว มีทักษะในการอ่าน ฟัง ดู พูด เขียน และตั้งคำถาม เพื่อค้นคว้าหาความรู้เพิ่มเติม เรียนรู้ร่วมกันเป็นกลุ่ม แลกเปลี่ยนความคิดเห็นเพื่อการเรียนรู้ระหว่างกัน และสามารถใช้เทคโนโลยีในการเรียนรู้และนำเสนอผลงาน มีประเด็นการประเมินดังนี้

3.1 มีนิสัยรักการอ่านและแสวงหาความรู้ด้วยตนเองจากห้องสมุด แหล่งเรียนรู้และสื่อต่าง ๆ รอบตัว ประเมินจาก

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

ผู้เรียนแสดงออกถึงความชอบอ่านหนังสือ บทความ หรือสิ่งพิมพ์ต่าง ๆ มีความตั้งใจและต้องการที่จะอ่าน มีการแสดงออกเป็นเวลานาน เห็นได้จากการอ่านหนังสือทุกที่เมื่อมีเวลาและโอกาส ต้องการจะอ่านเองโดยไม่มีต้องบังคับ พอใจที่จะอ่านอย่างไม่มีที่สิ้นสุด และมีทัศนคติทางบวกเกี่ยวกับการอ่าน มีกระบวนการสืบเสาะหาความรู้ที่ผู้เรียนริเริ่มด้วยตนเองตามความสนใจ รู้จักค้นหาความรู้จากห้องสมุด แหล่งเรียนรู้ และสื่อต่าง ๆ รอบตัว โดยมีประเด็นการพิจารณา ดังนี้

3.1.1 การอ่านหนังสือ บทความ หรือสิ่งพิมพ์ต่าง ๆ ทุกที่เมื่อมีเวลาและโอกาส

3.1.2 การยืมหนังสือ สื่ออิเล็กทรอนิกส์ หรือสิ่งพิมพ์จากห้องสมุด หรือแหล่งเรียนรู้ไปอ่านเพิ่มเติม

3.1.3 กระบวนสืบเสาะหาความรู้ที่ผู้เรียนริเริ่มด้วยตนเองตามความสนใจ

3.1.4 ผลงานจากการค้นหาความรู้จากห้องสมุด แหล่งเรียนรู้ หรือสื่อต่าง ๆ

เกณฑ์การประเมินระดับคุณภาพ

ระดับ	คำอธิบายระดับคุณภาพ
5	- ผู้เรียนอ่านหนังสือ บทความ หรือสิ่งพิมพ์ต่างๆ สัปดาห์ละ 5 ชั่วโมง หรือมากกว่า - ยืมหนังสือ สื่ออิเล็กทรอนิกส์ สิ่งพิมพ์จากห้องสมุด หรือแหล่งเรียนรู้ไปอ่านเพิ่มเติมเอง มากกว่า 3 เล่มต่อภาคเรียน - อธิบายวิธีการสืบค้นความรู้ที่ตนสนใจหรือต้องการอย่างมีขั้นตอน - มีผลงานอันเกิดจากการค้นหาความรู้
4	- ผู้เรียนอ่านหนังสือ บทความ หรือสิ่งพิมพ์ต่าง ๆ สัปดาห์ละ 3 - 4 ชั่วโมง - ยืมหนังสือ สื่ออิเล็กทรอนิกส์ หรือสิ่งพิมพ์จากห้องสมุด หรือแหล่งเรียนรู้ไปอ่านเพิ่มเติมเอง 2 - 3 เล่ม ต่อภาคเรียน - อธิบายวิธีการสืบค้นความรู้ที่ตนสนใจหรือต้องการอย่างมีขั้นตอน - มีผลงานอันเกิดจากการค้นหาความรู้จากห้องสมุด และแหล่งเรียนรู้ต่าง ๆ 2 ชิ้นต่อภาคเรียน
3	- ผู้เรียนอ่านหนังสือ บทความ หรือสิ่งพิมพ์ต่าง ๆ สัปดาห์ละ 2 ชั่วโมง - ยืมหนังสือ สื่ออิเล็กทรอนิกส์ หรือสิ่งพิมพ์จากห้องสมุด แหล่งเรียนรู้ไปอ่านเพิ่มเติมเอง 1 เล่ม ต่อภาคเรียน - มีผลงานอันเกิดจากการค้นหาความรู้จากห้องสมุด 1 ชิ้น /ภาคเรียน

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

ระดับ	คำอธิบายระดับคุณภาพ
2	- ผู้เรียนอ่านหนังสือ บทความ หรือสิ่งพิมพ์ต่าง ๆ สัปดาห์ละ 1 ชั่วโมง - ยืมหนังสือ สื่ออิเล็กทรอนิกส์ หรือสิ่งพิมพ์ จากห้องสมุด แหล่งเรียนรู้ไปอ่านเพิ่มเติมตามที่ครูกำหนด - ค้นหาความรู้โดยมีครูหรือเพื่อนคอยชี้แนะ กำกับ ควบคุม - ผลงานจากการค้นคว้าไม่สมบูรณ์และไม่ถูกต้อง
1	- ผู้เรียนอ่านหนังสือ บทความ หรือสิ่งพิมพ์ต่างๆ สัปดาห์ละน้อยกว่า 1 ชั่วโมง หรือ - ไม่ยืมหนังสือ สื่ออิเล็กทรอนิกส์ หรือสิ่งพิมพ์ จากห้องสมุด แหล่งเรียนรู้ไปอ่านเพิ่มเติม หรือ - ไม่รู้วิธีสืบค้น ข้อความรู้จากแหล่งต่าง ๆ หรือ - ไม่มีผลงานจากการค้นหาความรู้เพิ่มเติม

3.2 มีทักษะในการอ่าน ฟัง ดู พูด เขียน และตั้งคำถามเพื่อค้นคว้าหาความรู้ ประเมินจาก

ผู้เรียนสามารถอ่านหนังสือ บทความ หรือสิ่งพิมพ์ต่าง ๆ ได้อย่างถูกต้องตามหลักเกณฑ์การอ่าน อ่านได้อย่างคล่องแคล่ว และสามารถจับประเด็นเนื้อหาที่อ่านได้ สามารถจับประเด็นใจความหลักจากสิ่งที่ฟังได้อย่างถูกต้องครบถ้วน สามารถสังเกตสิ่งต่าง ๆ รอบตัวแล้วสรุปเป็นความรู้ได้ สามารถกำหนดประเด็นในการพูดคุย ซักถาม แสดงความคิดเห็น หรือแลกเปลี่ยนเรียนรู้กับผู้อื่นได้ และสามารถเขียนถ่ายทอดความรู้ ความรู้สึกนึกคิด เรื่องราวตลอดจนประสบการณ์ต่าง ๆ ไปสู่ผู้อื่นได้ โดยมีประเด็นการพิจารณา ดังนี้

3.2.1 ความสามารถในการอ่านหนังสือ บทความ หรือสิ่งพิมพ์ต่าง ๆ

3.2.2 ความสามารถในการจับประเด็นใจความหลักจากสิ่งที่ฟัง

3.2.3 ความสามารถในการสังเกตสิ่งต่าง ๆ รอบตัวแล้วสรุปเป็นความรู้ได้

3.2.4 ความสามารถในการพูดคุย ซักถาม แสดงความคิดเห็น หรือแลกเปลี่ยนเรียนรู้กับผู้อื่นได้

3.2.5 ความสามารถในการเขียนถ่ายทอดความรู้ ความรู้สึกนึกคิด เรื่องราว ตลอดจนประสบการณ์ต่าง ๆ ไปสู่ผู้อื่นได้

3.2.6 ความสามารถในการตั้งคำถามเพื่อค้นคว้าหาความรู้เพิ่มเติม

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

เกณฑ์การประเมินระดับคุณภาพ

ระดับ	คำอธิบายระดับคุณภาพ
5	- ผู้เรียนสามารถทำได้ครบทุกรายการตามประเด็นการพิจารณา โดยมีร่องรอยหลักฐานชัดเจน สามารถตรวจสอบได้
4	- ผู้เรียนสามารถทำได้ 4 - 5 รายการตามประเด็นการพิจารณา โดยมีร่องรอยหลักฐานชัดเจน สามารถตรวจสอบได้
3	- ผู้เรียนสามารถทำได้ 3 รายการตามประเด็นการพิจารณา โดยมีร่องรอยหลักฐานชัดเจน สามารถตรวจสอบได้
2	- ผู้เรียนสามารถทำได้เพียง 2 รายการตามประเด็นการพิจารณา โดยมีร่องรอยหลักฐานชัดเจน สามารถตรวจสอบได้
1	- ผู้เรียนสามารถทำได้เพียง 1 รายการตามประเด็นการพิจารณา โดยมีร่องรอยหลักฐานชัดเจน สามารถตรวจสอบได้

3.3 เรียนรู้ร่วมกันเป็นกลุ่ม แลกเปลี่ยนความคิดเห็นเพื่อการเรียนรู้ระหว่างกัน ประเมินจาก

ผู้เรียนจับคู่หรือจับกลุ่มกับเพื่อนเพื่อเรียนรู้ร่วมกัน มีการแลกเปลี่ยนความคิดความเห็นองค์ความรู้ และวิธีการเรียนรู้ระหว่างกัน แบ่งหน้าที่และความรับผิดชอบในการเรียนรู้ร่วมกันได้อย่างเหมาะสม โดยมีประเด็นการพิจารณา ดังนี้

3.3.1 การมีส่วนร่วมในการเรียนรู้และความสำเร็จของกลุ่ม

3.3.2 การแลกเปลี่ยนความคิดความเห็นและวิธีการเรียนรู้ในกลุ่ม

3.3.3 ความรับผิดชอบต่อหน้าที่ภายในกลุ่ม

เกณฑ์การประเมินระดับคุณภาพ

ระดับ	คำอธิบายระดับคุณภาพ
5	- ผู้เรียนมีส่วนร่วมปฏิบัติกิจกรรมกลุ่มโดยตลอดจนงานสำเร็จลุล่วงเป้าหมายเป็นแบบอย่างที่ดี - แลกเปลี่ยนความคิดความเห็น อธิบายความรู้และวิธีการเรียนรู้ได้อย่างชัดเจน เต็มใจและไม่ปิดบังข้อมูล - รับผิดชอบงานของตนตามข้อตกลงของกลุ่มด้วยความเต็มใจ

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรามเพียรรณ

ระดับ	คำอธิบายระดับคุณภาพ
4	- ผู้เรียนมีส่วนร่วมปฏิบัติกิจกรรมกลุ่มโดยตลอดจนงานสำเร็จลุล่วงเป้าหมาย - แลกเปลี่ยนความคิดความเห็น อธิบายความรู้และวิธีการเรียนรู้ได้อย่างชัดเจน เต็มใจ และไม่ปิดบังข้อมูล - รับผิดชอบงานของตนตามข้อตกลงของกลุ่มด้วยความเต็มใจ
3	- ผู้เรียนมีส่วนร่วมปฏิบัติกิจกรรมกลุ่มโดยตลอดจนงานสำเร็จลุล่วงเป้าหมาย - แลกเปลี่ยนความคิดความเห็น อธิบายความรู้และวิธีการเรียนรู้ได้ - รับผิดชอบงานของตนตามข้อตกลงของกลุ่มด้วยความเต็มใจ
2	- ผู้เรียนมีส่วนร่วมปฏิบัติกิจกรรมกลุ่มบางขั้นตอนจนงานสำเร็จลุล่วงเป้าหมาย - แลกเปลี่ยนความคิดความเห็น แต่อธิบายความรู้และวิธีการเรียนรู้ได้ไม่ชัดเจน - รับผิดชอบงานของตนตามข้อตกลงของกลุ่มโดยมีผู้ชี้แนะ กำกับ ควบคุม
1	- ผู้เรียนไม่มีส่วนร่วมปฏิบัติกิจกรรมกลุ่ม หรือ - ไม่แลกเปลี่ยนความคิดความเห็น และไม่สามารถอธิบายความรู้และวิธีการเรียนรู้ได้ หรือ - ไม่รับผิดชอบงานของตนตามข้อตกลงของกลุ่ม

3.4 ใช้เทคโนโลยีในการเรียนรู้และนำเสนอผลงาน ประเมินจาก

ผู้เรียนมีความรู้ ความเข้าใจ และสามารถใช้เทคโนโลยีในการสื่อสาร สืบค้น และนำเสนอข้อมูล และหรือผลงานเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ของตนเองได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยมีประเด็นการพิจารณา ดังนี้

3.4.1 ความเข้าใจในระบบและวิธีการใช้เทคโนโลยี

3.4.2 การสืบค้นความรู้และสื่อสารทางอินเทอร์เน็ต

3.4.3 การใช้เทคโนโลยีในการประมวลผลข้อมูล

3.4.3 การนำเสนอผลงานหรือสร้างผลงานโดยใช้เทคโนโลยี

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

เกณฑ์การประเมินระดับคุณภาพ

ระดับ	คำอธิบายระดับคุณภาพ
5	- ผู้เรียนมีความรู้ ความเข้าใจ และใช้สื่อเทคโนโลยีค้นหาข้อมูลได้อย่างคล่องแคล่ว ตรงตามวัตถุประสงค์ - ติดต่อสื่อสารทางอินเทอร์เน็ตได้อย่างถูกต้อง คล่องแคล่ว - นำเสนอผลงานโดยใช้เทคโนโลยีกราฟิกออกแบบได้สอดคล้องกับเนื้อหา และน่าสนใจ เป็นแบบอย่างที่ดี ให้คำแนะนำ ชี้แนะแก่ผู้อื่นได้
4	- ผู้เรียนมีความรู้ ความเข้าใจ และใช้สื่อเทคโนโลยีค้นหาข้อมูลได้อย่างคล่องแคล่ว ตรงตามวัตถุประสงค์ - ติดต่อสื่อสารทางอินเทอร์เน็ตได้อย่างถูกต้อง คล่องแคล่ว - นำเสนอผลงานโดยใช้เทคโนโลยีกราฟิกออกแบบได้สอดคล้องกับเนื้อหา และน่าสนใจ ให้คำแนะนำ ชี้แนะแก่ผู้อื่นได้
3	- ผู้เรียนมีความรู้ ความเข้าใจ และใช้สื่อเทคโนโลยีค้นหาข้อมูลได้ตามวัตถุประสงค์ - ติดต่อสื่อสารทางอินเทอร์เน็ตได้ - นำเสนอผลงานโดยใช้เทคโนโลยีกราฟิกออกแบบได้
2	- ผู้เรียนมีความรู้ ความเข้าใจ และใช้สื่อเทคโนโลยีค้นหาข้อมูลได้น้อย - ติดต่อสื่อสารทางอินเทอร์เน็ตได้โดยมีผู้คอยชี้แนะ กำกับ ควบคุม - นำเสนอผลงานโดยใช้เทคโนโลยีกราฟกิ ออกแบบได้โดยมีผู้คอยชี้แนะ กำกับ ควบคุม
1	- ผู้เรียนไม่มีความรู้ ความเข้าใจ และใช้สื่อเทคโนโลยีค้นหาข้อมูล หรือ - ไม่สามารถติดต่อสื่อสารทางอินเทอร์เน็ตได้ หรือ - ไม่สามารถนำเสนอผลงานโดยใช้เทคโนโลยีกราฟิกออกแบบได้ หรือนำเสนอผลงานได้ แต่ขาดความสอดคล้องกับเนื้อหา ไม่น่าสนใจ

4. ผู้เรียนมีความสามารถในการคิดอย่างเป็นระบบ คิดสร้างสรรค์ ตัดสินใจ แก้ปัญหาได้อย่างมีสติสมเหตุผล ประเมินจาก

ผู้เรียนมีความสามารถในการคิดอย่างเป็นระบบ และคิดได้ตลอดแนว มีการจัดระเบียบความคิด ใช้เหตุและผลในการอ้างอิงแนวคิด สรุปความคิดจากเรื่องที่อ่าน ฟัง และดู สื่อสารโดยการพูดหรือเขียนตามความคิดของตนเอง นำเสนอวิธีคิด วิธีแก้ปัญหาด้วยภาษาหรือวิธีการ

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

ของตนเอง มีความคิดริเริ่ม และสร้างสรรค์ผลงานด้วยความภาคภูมิใจ กำหนดเป้าหมายคาดการณ์และตัดสินใจแก้ปัญหาโดยมีเหตุผลประกอบ มีประเด็นการประเมินดังนี้

4.1 สรุปความคิดจากเรื่องที่อ่าน ฟัง และดู และสื่อสาร โดยการพูดหรือเขียนตามความคิดของตนเอง ประเมินจาก

ผู้เรียนมีความสามารถในการสรุปความคิดจากเรื่องที่อ่าน ฟัง และดู โดยแยกแยะข้อเท็จจริง รายละเอียด จัดกลุ่มข้อมูล จัดกลุ่มความคิด เชื่อมโยงความรู้เดิมกับความรู้ใหม่ และสื่อสารเพื่อเสนอความคิดจากเรื่องที่อ่าน ฟัง และดู โดยการพูดหรือเขียนตามความคิดของตนเอง โดยมีประเด็นการพิจารณา ดังนี้

4.1.1 ความสามารถในการสรุปความคิดจากเรื่องที่อ่าน ฟัง และดู

4.1.2 ความสามารถในการสื่อสารเพื่อเสนอความคิดจากเรื่องที่อ่าน ฟัง และดู โดยการพูดหรือเขียนตามความคิดของตนเอง

เกณฑ์การประเมินระดับคุณภาพ

ระดับ	คำอธิบายระดับคุณภาพ
5	- ผู้เรียนสามารถแยกแยะข้อเท็จจริง รายละเอียด และสรุปความคิดจากเรื่องที่อ่าน ฟัง และดู - จัดกลุ่มข้อมูลที่ต้องการเปรียบเทียบได้หลายมิติ เปรียบเทียบข้อมูลระหว่างมิติ จัดกลุ่มความคิดตามมิติที่กำหนด เชื่อมโยงความสัมพันธ์ระหว่างกลุ่มความคิด โดยบอกความสัมพันธ์แต่ละมิติ - นำความรู้เดิมมาอธิบายเพื่อสรุปความรู้ใหม่ และเสนอความคิดจากเรื่องที่อ่าน ฟัง และดู โดยการพูดหรือเขียนได้หลายรูปแบบตามความคิดเห็นของตนเองได้อย่างสมเหตุผล
4	- ผู้เรียนสามารถแยกแยะข้อเท็จจริง รายละเอียด และสรุปความคิดจากเรื่องที่อ่าน ฟัง และดู - จัดกลุ่มข้อมูลที่ต้องการเปรียบเทียบได้หลายมิติ เปรียบเทียบข้อมูลระหว่างมิติ จัดกลุ่มความคิดตามมิติที่กำหนด เชื่อมโยงความสัมพันธ์ระหว่างกลุ่มความคิด โดยบอกความสัมพันธ์แต่ละมิติ - เชื่อมโยงความรู้เดมิ กับความรู้ใหม่ และเสนอความคิดจากเรื่องที่อ่าน ฟัง และดู โดยการพูดหรือเขียนได้หลายรูปแบบตามความคิดเห็นของตนเอง โดยมีเหตุผลประกอบ

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

ระดับ	คำอธิบายระดับคุณภาพ
3	- ผู้เรียนสามารถแยกแยะข้อเท็จจริง รายละเอียด และสรุปความคิดจากเรื่องที่อ่าน ฟัง และดู - จัดกลุ่มข้อมูลที่ต้องการเปรียบเทียบ เปรียบเทียบข้อมูลระหว่างมิติ จัดกลุ่มความคิดตามมิติที่กำหนด เชื่อมโยงความสัมพันธ์ระหว่างกลุ่มความคิดโดยบอกความสัมพันธ์แต่ละมิติ - เชื่อมโยงความรู้เดิมกับความรู้ใหม่ และเสนอความคิดจากเรื่องที่อ่าน ฟัง และดู โดยการพูดหรือเขียนตามความคิดของตนเอง
2	- ผู้เรียนสามารถแยกแยะข้อเท็จจริง รายละเอียด และสรุปความคิดจากเรื่องที่อ่าน ฟัง และดู ได้บ้าง - จัดกลุ่มข้อมูลที่ต้องการเปรียบเทียบ เปรียบเทียบข้อมูล จัดกลุ่มความคิดตามมิติที่กำหนด เชื่อมโยงความสัมพันธ์ระหว่างกลุ่มความคิด - เชื่อมโยงความรู้เดิม กับความรู้ใหม่ได้บ้าง สามารถเสนอความคิดจากเรื่องที่อ่าน ฟังและดู โดยการพูดหรือเขียนความคิดเห็นของตนเองโดยมีผู้ชี้แนะ กำกับ ควบคุม
1	- ผู้เรียนไม่สามารถแยกแยะข้อเท็จจริง รายละเอียด และสรุปความคิดจากเรื่องที่อ่าน ฟัง และดู หรือ - ไม่สามารถจัดกลุ่มข้อมูลที่ต้องการเปรียบเทียบ หรือ - ไม่สามารถเปรียบเทียบข้อมูล จัดกลุ่มความคิดตามมิติที่กำหนด หรือเชื่อมโยงความสัมพันธ์ระหว่างกลุ่มความคิดไม่ได้ หรือ - ไม่สามารถเชื่อมโยงความรู้เดิมกับความรู้ใหม่ และไม่สามารถเสนอความคิดจากเรื่องที่อ่าน ฟัง และดู โดยการพูดหรือเขียนตามความคิดเห็นของตนเอง

4.2 นำเสนอวิธีคิด วิธีแก้ปัญหาด้วยภาษาหรือวิธีการของตนเอง ประเมินจาก

ผู้เรียนมีความสามารถในการนำเสนอวิธีคิด วิธีแก้ปัญหาต่าง ๆ โดยใช้ภาษาพูดหรือเขียน หรือด้วยวิธีการอื่นตามความคิดของตนเอง เช่น การอธิบาย การเขียนผังความคิด (Mind Map) การเขียนรายงาน การเขียนเรียงความ การใช้สื่อประกอบการนำเสนอ เพื่อให้ผู้อื่นเข้าใจ โดยมีประเด็นการพิจารณา ดังนี้

4.2.1 ความสามารถในการนำเสนอรูปแบบวิธีคิด

4.2.2 ความสามารถในการนำเสนอรูปแบบวิธีแก้ปัญหา

4.2.3 ความสามารถในการใช้ภาษาหรือวิธีการอื่นสำหรับนำเสนอ

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

เกณฑ์การประเมินระดับคุณภาพ

ระดับ	คำอธิบายระดับคุณภาพ
5	- ผู้เรียนสามารถนำเสนอรูปแบบวิธีคิด และวิธีแก้ปัญหาอย่างน่าสนใจและชัดเจน โดยการพูดหรือเขียนด้วยภาษาที่สุภาพถูกต้องตามหลักภาษา หรือโดยวิธีการอื่นตามความคิดของตนเองตรงตามวัตถุประสงค์ - มีการใช้สื่อหรือสื่อเทคโนโลยีประกอบการนำเสนอหลายรูปแบบ ทำให้ผู้อื่นเข้าใจชัดเจน และเป็นแบบอย่างที่ดี ให้คำแนะนำ ชี้แนะแก่ผู้อื่นได้
4	- ผู้เรียนสามารถนำเสนอรูปแบบวิธีคิด และวิธีแก้ปัญหาอย่างน่าสนใจ โดยการพูดหรือเขียนด้วยภาษาที่สุภาพถูกต้องตามหลักภาษา หรือโดยวิธีการอื่นตามความคิดของตนเองตรงตามวัตถุประสงค์ - มีการใช้สื่อและสื่อเทคโนโลยีประกอบการนำเสนอได้อย่างเหมาะสม ทำให้ผู้อื่นเข้าใจ
3	- ผู้เรียนสามารถนำเสนอรูปแบบวิธีคิด และวิธีแก้ปัญหาโดยการพูดหรือเขียน หรือโดยวิธีการอื่นตามความคิดของตนเอง ทำให้ผู้อื่นเข้าใจ - มีการใช้สื่อหรือสื่อเทคโนโลยีประกอบการนำเสนอได้อย่างเหมาะสม
2	- ผู้เรียนสามารถนำเสนอรูปแบบวิธีคิด และวิธีแก้ปัญหาโดยการพูดหรือเขียน หรือโดยวิธีการอื่น โดยมีผู้ชี้แนะ กำกับ ควบคุม - มีการใช้สื่อหรือสื่อเทคโนโลยีประกอบการนำเสนอได้อย่างเหมาะสมเพียงเล็กน้อย
1	- ผู้เรียนไม่สามารถนำเสนอรูปแบบวิธีคิด และวิธีแก้ปัญหาโดยการพูดหรือเขียนให้ผู้อื่นเข้าใจได้ หรือ - ไม่มีการมีการใช้สื่อหรือสื่อเทคโนโลยีประกอบการนำเสนอ

4.3 กำหนดเป้าหมาย คาดการณ์ ตัดสินใจแก้ปัญหาโดยมีเหตุผลประกอบ ประเมินจาก

ผู้เรียนมีความสามารถในการกำหนดเป้าหมายที่จะทำให้สำเร็จ โดยการรวบรวมข้อมูล จัดระบบข้อมูล และวิเคราะห์ข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับปัญหา คาดคะเนสถานการณ์หรือคาดคะเนคำตอบเพื่อกำหนดเป้าหมาย และกำหนดทางเลือกตัดสินใจแก้ปัญหาโดยใช้ข้อมูลสารสนเทศที่น่าเชื่อถือมาสนับสนุนหรือโต้แย้ง โดยมีประเด็นการพิจารณา ดังนี้

4.3.1 ความสามารถในการกำหนดเป้าหมาย

4.3.2 ความสามารถในการคาดคะเนสถานการณ์หรือคาดคะเนคำตอบ

4.3.3 ความสามารถในการกำหนดทางเลือกตัดสินใจแก้ปัญหา

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

เกณฑ์การประเมินระดับคุณภาพ

ระดับ	คำอธิบายระดับคุณภาพ
5	- ผู้เรียนสามารถกำหนดเป้าหมายที่จะทำให้สำเร็จ โดยการรวบรวมข้อมูล จัดระบบข้อมูล และวิเคราะห์ข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับปัญหา - คาดคะเนสถานการณ์หรือคาดคะเนคำตอบเพื่อกำหนดเป้าหมาย - กำหนดทางเลือกตัดสินใจแก้ปัญหาโดยใช้ข้อมูลสารสนเทศที่น่าเชื่อถือสอดคล้องกับสภาพปัจจุบันและการคาดการณ์ในอนาคตมาสนับสนุนหรือโต้แย้งได้หลายวิธีชัดเจนและสมเหตุผล
4	- ผู้เรียนสามารถกำหนดเป้าหมายที่จะทำให้สำเร็จ โดยการรวบรวมข้อมูล จัดระบบข้อมูล และวิเคราะห์ข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับปัญหา - คาดคะเนสถานการณ์หรือคาดคะเนคำตอบเพื่อกำหนดเป้าหมาย - กำหนดทางเลือกตัดสินใจแก้ปัญหาโดยใช้ข้อมูลสารสนเทศที่น่าเชื่อถือสอดคล้องกับสภาพปัจจุบันและการคาดการณ์ในอนาคตมาสนับสนุนหรือโต้แย้งได้สมเหตุผล
3	- ผู้เรียนสามารถกำหนดเป้าหมายที่จะทำให้สำเร็จ โดยการรวบรวมข้อมูล จัดระบบข้อมูล และวิเคราะห์ข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับปัญหา - คาดคะเนสถานการณ์หรือคาดคะเนคำตอบเพื่อกำหนดเป้าหมาย - กำหนดทางเลือกตัดสินใจแก้ปัญหาโดยใช้ข้อมูลสารสนเทศที่น่าเชื่อถือมาสนับสนุนหรือโต้แย้ง
2	- ผู้เรียนสามารถกำหนดเป้าหมายที่จะทำให้สำเร็จ โดยการรวบรวมข้อมูล จัดระบบข้อมูล และวิเคราะห์ข้อมูลได้ โดยมีผู้คอยชี้แนะ กำกับ ควบคุม - คาดคะเนสถานการณ์หรือคาดคะเนคำตอบเพื่อกำหนดเป้าหมายได้บ้าง - กำหนดทางเลือกตัดสินใจแก้ปัญหาเองโดยไม่ได้ใช้ข้อมูลสารสนเทศมาสนับสนุนหรือโต้แย้ง
1	- ผู้เรียนไม่สามารถกำหนดเป้าหมายที่จะทำให้สำเร็จ จากการรวบรวมข้อมูล จัดระบบข้อมูล และวิเคราะห์ข้อมูลที่มี หรือ - ไม่สามารถคาดคะเนสถานการณ์หรือคาดคะเนคำตอบเพื่อกำหนดเป้าหมาย หรือ - กำหนดทางเลือกตัดสินใจแก้ปัญหาไม่ได้

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

4.4 มีความคิดริเริ่ม และสร้างสรรค์ผลงานด้วยความภาคภูมิใจ ประเมินจาก

ผู้เรียนมีความสามารถในการคิดริเริ่ม รวบรวม ผสมผสานและแตกความคิดจากเดิมไปสู่ความคิดแปลกใหม่ที่ไม่ซ้ำของเดิม เชื่อมโยงหรือผสมผสานประสบการณ์เก่าเข้ากับประสบการณ์ใหม่ สร้างสรรค์และพัฒนาผลงานด้วยตนเอง มีผลงานแปลกใหม่ และมีการนำเสนอหรือเผยแพร่ผลงานทั้งในและนอกสถานศึกษาด้วยความภาคภูมิใจ โดยมีประเด็นการพิจารณา ดังนี้

4.4.1 ความสามารถในการคิดริเริ่ม

4.4.2 ความสามารถในการสร้างสรรค์ผลงาน

เกณฑ์การประเมินระดับคุณภาพ

ระดับ	คำอธิบายระดับคุณภาพ
5	- ผู้เรียนสามารถคิดริเริ่ม รวบรวม ผสมผสาน และแตกความคิดจากเดิมไปสู่ความคิดแปลกใหม่ที่ไม่ซ้ำของเดิม เชื่อมโยงหรือผสมผสานประสบการณ์เก่าเข้ากับประสบการณ์ใหม่ สร้างสรรค์และพัฒนาผลงานด้วยตนเองอย่างมีหลักเกณฑ์ - มีผลงานแปลกใหม่หลายชิ้นที่เป็นประโยชน์ต่อตนเองและสังคม เป็นแบบอย่างที่ดี เช่น งานเขียน งานศิลปะ และงานสร้างสรรค์ - สามารถอธิบายรายละเอียดของผลงานที่คิดขึ้นได้อย่างชัดเจนและนำเสนอหรือเผยแพร่ผลงานทั้งในและนอกสถานศึกษา
4	- ผู้เรียนสามารถคิดริเริ่ม รวบรวม ผสมผสาน และแตกความคิดจากเดิมไปสู่ความคิดแปลกใหม่ที่ไม่ซ้ำของเดิม เชื่อมโยงหรือผสมผสานประสบการณ์เก่าเข้ากับประสบการณ์ใหม่ สร้างสรรค์และพัฒนาผลงานด้วยตนเองอย่างมีหลักเกณฑ์ - มีผลงานแปลกใหม่หลายชิ้นที่เป็นประโยชน์ต่อตนเองและสังคม เช่น งานเขียน งานศิลปะ และงานสร้างสรรค์ - สามารถอธิบายรายละเอียดของผลงานที่คิดขึ้นได้อย่างชัดเจนและนำเสนอเผยแพร่ผลงานภายในสถานศึกษา
3	- ผู้เรียนสามารถคิดริเริ่ม รวบรวม ผสมผสาน และแตกความคิดจากเดิมไปสู่ความคิดแปลกใหม่ที่ไม่ซ้ำของเดิม เชื่อมโยงหรือผสมผสานประสบการณ์เก่าเข้ากับประสบการณ์ใหม่ สร้างสรรค์และพัฒนาผลงานด้วยตนเอง - มีผลงานแปลกใหม่ที่เป็นประโยชน์ เช่น งานเขียน งานศิลปะ และงานสร้างสรรค์ - สามารถอธิบายรายละเอียดของผลงานและนำเสนอหรือเผยแพร่ผลงานที่คิดขึ้นได้

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

ระดับ	คำอธิบายระดับคุณภาพ
2	- ผู้เรียนสามารถคิดริเริ่ม รวบรวม ผสมผสาน และแตกความคิดจากเดิมไปสู่ความคิดแปลกใหม่ที่ไม่ซ้ำของเดิมได้บ้างตามคำชี้แนะของผู้อื่น - เชื่อมโยงหรือผสมผสานประสบการณ์เก่าเข้ากับประสบการณ์ใหม่ สร้างสรรค์และพัฒนาผลงานตามคำชี้แนะของผู้อื่น เช่น งานเขียน งานศิลปะ และงานสร้างสรรค์ - อธิบายรายละเอียดของผลงานและนำเสนอหรือเผยแพร่ผลงานตามคำชี้แนะของผู้อื่น
1	- ผู้เรียนไม่สามารถคิดริเริ่ม รวบรวม ผสมผสาน และแตกความคิดจากเดิมไปสู่ความคิดแปลกใหม่ที่ไม่ซ้ำของเดิม หรือ - ไม่สามารถเชื่อมโยงหรือผสมผสานประสบการณ์เก่าเข้ากับประสบการณ์ หรือ - ไม่สามารถสร้างผลงานด้านงานเขียน งานศิลปะและงานสร้างสรรค์ หรือ - ไม่สามารถนำเสนอหรือเผยแพร่ผลงานด้วยตนเอง

5. ผู้เรียนมีความรู้และทักษะที่จำเป็นตามหลักสูตร ประเมินจาก

ผู้เรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเฉลี่ยทั้ง 8 กลุ่มสาระ มีผลการประเมินสมรรถนะสำคัญตามหลักสูตร และมีผลการประเมินการอ่าน คิดวิเคราะห์ และเขียน เป็นไปตามเกณฑ์ที่สถานศึกษากำหนดรวมทั้งมีผลการทดสอบระดับชาติเป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนด มีประเด็นการประเมิน ดังนี้

5.1 การเรียนผลสัมฤทธิ์ทางแต่ละกลุ่มสาระเป็นไปตามเกณฑ์ ประเมินจาก

ผู้เรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเฉลี่ยทั้ง 8 กลุ่มสาระการเรียนรู้ เป็นไปตามเกณฑ์ที่สถานศึกษาหรือเขตพื้นที่การศึกษากำหนด โดยมีประเด็นการพิจารณา ดังนี้

ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียนระดับโรงเรียนทั้ง 8 กลุ่มสาระการเรียนรู้ในทุกระดับชั้น

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

เกณฑ์การประเมินระดับคุณภาพ

ระดับ	คำอธิบายระดับคุณภาพ
5	- จำนวนผู้เรียนร้อยละ 80 ขึ้นไป ที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเฉลี่ย (8 กลุ่มสาระการเรียนรู้) ตามเกณฑ์ที่สถานศึกษาหรือเขตพื้นที่การศึกษากำหนด
4	- จำนวนผู้เรียนร้อยละ 70 - 79 ที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเฉลี่ย (8 กลุ่มสาระการเรียนรู้) ตามเกณฑ์ที่สถานศึกษาหรือเขตพื้นที่การศึกษากำหนด
3	- จำนวนผู้เรียนร้อยละ 60 - 69 ที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเฉลี่ย (8 กลุ่มสาระการเรียนรู้) ตามเกณฑ์ที่สถานศึกษาหรือเขตพื้นที่การศึกษากำหนด
2	- จำนวนผู้เรียนร้อยละ 50 - 59 ที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเฉลี่ย (8 กลุ่มสาระการเรียนรู้) ตามเกณฑ์ที่สถานศึกษาหรือเขตพื้นที่การศึกษากำหนด
1	- จำนวนผู้เรียนต่ำกว่าร้อยละ 50 ที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเฉลี่ย (8 กลุ่มสาระการเรียนรู้) ตามเกณฑ์ที่สถานศึกษาหรือเขตพื้นที่การศึกษากำหนด

5.2 ผลการประเมินสมรรถนะสำคัญตามหลักสูตรเป็นไปตามเกณฑ์ ประเมินจาก

ผู้เรียนมีผลการประเมินสมรรถนะสำคัญของตามเกณฑ์ที่สถานศึกษากำหนด ซึ่งได้แก่ ความสามารถในการสื่อสาร ความสามารถในการคิด ความสามารถในการแก้ปัญหา ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต และความสามารถในการใช้เทคโนโลยีทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ โดยมีประเด็นการพิจารณา ดังนี้

5.2.1 ความสามารถในการสื่อสาร

1) การรับและส่งสาร

2) วัฒนธรรมในการใช้ภาษา

3) การเลือกใช้และบูรณาการสื่อหรือเครื่องมือที่หลากหลายเพื่อการถ่ายทอด

4) แลกเปลี่ยนความคิด ความรู้สึก และทัศนะของตนเอง

5.2.2 ความสามารถในการคิด

1) การคิดวิเคราะห์ คิดสังเคราะห์ คิดอย่างสร้างสรรค์ คิดอย่างมีวิจารณญาณ และคิดเป็นระบบ

2) การคิดวางแผนการทำงานอย่างเป็นระบบ

3) การสร้างองค์ความรู้หรือสารสนเทศเพื่อการตัดสินใจเกี่ยวกับตนเอง และสังคม

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

5.2.3 ความสามารถในการแก้ปัญหา

1) การเข้าใจความสัมพันธ์และการเปลี่ยนแปลงของเหตุการณ์ต่าง ๆ ในสังคม

2) การแสวงหาความรู้ ประยุกต์ความรู้มาใช้ในการป้องกัน และแก้ไขปัญหาได้

3) การใช้เหตุผล คุณธรรม และข้อมูลสารสนเทศ ประกอบการตัดสินใจ

5.2.4 ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต

1) การติดต่อสื่อสารและสร้างความสัมพันธ์กับบุคคลอื่นในเชิงบวกและทำงาน

2) ความรับผิดชอบในหน้าที่ในฐานะเป็นสมาชิกในสังคม

3) การปรับตัวให้ทันกับความเปลี่ยนแปลงของสังคมและสภาพแวดล้อม

4) ความสามารถในการเผชิญหน้ากับสถานการณ์ที่เป็นปัญหา

5) การหลีกเลี่ยงพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์

5.2.5 ความสามารถในการใช้เทคโนโลยี

1) การใช้เทคโนโลยีในการศึกษาค้นคว้า เพื่อการพัฒนาตนเอง และสังคมในด้านการเรียนรู้ การสื่อสาร การทำงาน การแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์

2) การเลือกใช้เทคโนโลยีด้านต่าง ๆ ในการสร้างสรรค์ชิ้นงาน

3) การอ้างอิงแหล่งข้อมูลที่ได้จากการสืบค้นทางเทคโนโลยีสารสนเทศ

4) การวิเคราะห์ และเลือกใช้สื่อได้เหมาะสมกับวัย

เกณฑ์การประเมินระดับคุณภาพ

ระดับ	คำอธิบายระดับคุณภาพ
5	- จำนวนผู้เรียนร้อยละ 80 ขึ้นไป ผ่านการประเมินสมรรถนะสำคัญตามหลักสูตรตามเกณฑ์ที่สถานศึกษาหรือเขตพื้นที่การศึกษากำหนด
4	- จำนวนผู้เรียนร้อยละ 70 - 79 ผ่านการประเมินสมรรถนะสำคัญตามหลักสูตรตามเกณฑ์ที่สถานศึกษาหรือเขตพื้นที่การศึกษากำหนด
3	- จำนวนผู้เรียนร้อยละ 60 - 69 ผ่านการประเมินสมรรถนะสำคัญตามหลักสูตรตามเกณฑ์ที่สถานศึกษาหรือเขตพื้นที่การศึกษากำหนด
2	- จำนวนผู้เรียนร้อยละ 50 - 59 ผ่านการประเมินสมรรถนะสำคัญตามหลักสูตรตามเกณฑ์ที่สถานศึกษาหรือเขตพื้นที่การศึกษากำหนด
1	- จำนวนผู้เรียนต่ำกว่าร้อยละ 50 ผ่านการประเมินสมรรถนะสำคัญตามหลักสูตรตามเกณฑ์ที่สถานศึกษาหรือเขตพื้นที่การศึกษากำหนด

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยรามคำแหง

5.3 ผลการประเมินการอ่าน คิดวิเคราะห์และเขียนเป็นไปตามเกณฑ์ ประเมินจาก

ผู้เรียนมีผลการประเมินการอ่าน คิดวิเคราะห์และเขียนในภาพรวมจากการจัดการเรียนการสอน การส่งเสริมและการพัฒนาผู้เรียน มีความสามารถในการคิดวิเคราะห์และเขียนเรื่องหรือข้อความที่ได้จากการอ่าน ตามเกณฑ์ที่สถานศึกษากำหนด โดยมีประเด็นการพิจารณาดังนี้

5.3.1 ความสามารถในการอ่านของผู้เรียนในแต่ละระดับชั้น

5.3.2 ความสามารถในการคิดวิเคราะห์ของผู้เรียนในแต่ละระดับชั้น

5.3.3 ความสามารถในการเขียนของผู้เรียนในแต่ละระดับชั้น

เกณฑ์การประเมินระดับคุณภาพ

ระดับ	คำอธิบายระดับคุณภาพ
5	- จำนวนผู้เรียนร้อยละ 80 ขึ้นไป ที่มีผลการประเมินการอ่าน คิดวิเคราะห์ และเขียนเป็นไปตามเกณฑ์ของสถานศึกษาหรือเขตพื้นที่การศึกษากำหนด
4	- จำนวนผู้เรียนร้อยละ 70 - 79 ที่มีผลการประเมินการอ่าน คิดวิเคราะห์ และเขียนเป็นไปตามเกณฑ์ของสถานศึกษาหรือเขตพื้นที่การศึกษากำหนด
3	- จำนวนผู้เรียนร้อยละ 60 - 69 ที่มีผลการประเมินการอ่าน คิดวิเคราะห์ และเขียนเป็นไปตามเกณฑ์ของสถานศึกษาหรือเขตพื้นที่การศึกษากำหนด
2	- จำนวนผู้เรียนร้อยละ 50 - 59 ที่มีผลการประเมินการอ่าน คิดวิเคราะห์ และเขียนเป็นไปตามเกณฑ์ของสถานศึกษาหรือเขตพื้นที่การศึกษากำหนด
1	- จำนวนผู้เรียนร้อยละ 50 ที่มีผลการประเมินการอ่าน คิดวิเคราะห์ และเขียนเป็นไปตามเกณฑ์ของสถานศึกษาหรือเขตพื้นที่การศึกษากำหนด

5.4 ผลการทดสอบระดับชาติเป็นไปตามเกณฑ์ ประเมินจาก

ผู้เรียนมีผลการทดสอบรวบยอดระดับชาติในกลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์ ภาษาไทย ภาษาอังกฤษ วิทยาศาสตร์ สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม สุขศึกษาและพลศึกษา ศิลปะ และกลุ่มสาระการงานอาชีพและเทคโนโลยี เฉลี่ยตามเกณฑ์ โดยมีประเด็นการพิจารณาดังนี้

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

ผลการทดสอบรวบยอดระดับชาติของสถาบันทดสอบทางการศึกษาแห่งชาติ

เกณฑ์การประเมินระดับคุณภาพ

ระดับ	คำอธิบายระดับคุณภาพ
5	- จำนวนผู้เรียนร้อยละ 50 ขึ้นไปได้ผลการทดสอบรวบยอดเฉลี่ยระดับชาติสูงกว่าเกณฑ์ของสถานศึกษาหรือเขตพื้นที่การศึกษากำหนด
4	- จำนวนผู้เรียนร้อยละ 40 - 49 ได้ผลการทดสอบรวบยอดเฉลี่ยระดับชาติสูงกว่าเกณฑ์ของสถานศึกษาหรือเขตพื้นที่การศึกษากำหนด
3	- จำนวนผู้เรียนร้อยละ 30 - 39 ได้ผลการทดสอบรวบยอดเฉลี่ยระดับชาติสูงกว่าเกณฑ์ของสถานศึกษาหรือเขตพื้นที่การศึกษากำหนด
2	- จำนวนผู้เรียนร้อยละ 20 - 29 ได้ผลการทดสอบรวบยอดเฉลี่ยระดับชาติสูงกว่าเกณฑ์ของสถานศึกษาหรือเขตพื้นที่การศึกษากำหนด
1	- จำนวนผู้เรียนต่ำกว่าร้อยละ 20 ได้ผลการทดสอบรวบยอดเฉลี่ยระดับชาติสูงกว่าเกณฑ์ของสถานศึกษาหรือเขตพื้นที่การศึกษากำหนด

6. ผู้เรียนมีทักษะในการทำงาน รักการทำงาน สามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นได้และมีเจตคติที่ดีต่ออาชีพสุจริต ประเมินจาก

ผู้เรียนมีความสามารถในการทำงานอย่างเป็นระบบ โดยมีการวางแผนการทำงาน ดำเนินงานตามแผนอย่างรอบคอบ เอาใจใส่ มานะ พากเพียร มีการตรวจสอบทบทวนการทำงานเป็นระยะ ๆ จนงานที่ดำเนินการบรรลุผลสำเร็จตามวัตถุประสงค์ และเป้าหมายที่กำหนดจนสำเร็จอย่างมีคุณภาพ ทำงานอย่างมีความสุข มุ่งมั่นพัฒนางาน และภูมิใจในผลงานของตนเอง สามารถทำงานเป็นหมู่คณะได้ มีความรู้สึกที่ดีต่ออาชีพสุจริต สามารถบอกแหล่งข้อมูลเกี่ยวกับอาชีพและหาความรู้เกี่ยวกับอาชีพที่ตนเองสนใจ มีประเด็นการประเมินดังนี้

6.1 วางแผนการทำงาน และดำเนินการจนสำเร็จ ประเมินจาก

ผู้เรียนทำงานอย่างเป็นขั้นตอนและเป็นระบบ โดยมีความสามารถในการวางแผนการทำงาน ดำเนินงานตามขั้นตอนที่กำหนด มีการตรวจสอบ ทบทวน ปรับปรุง แก้ไขการทำงานเป็นระยะ ๆ ไม่ก่อให้เกิดปัญหา อุปสรรคในการทำงาน จนงานบรรลุผลสำเร็จตามวัตถุประสงค์และเป้าหมายที่กำหนดอย่างมีคุณภาพ และปรับปรุงพัฒนางานอย่างต่อเนื่อง โดยมีประเด็นการพิจารณา ดังนี้

6.1.1 การวางแผนการทำงาน

6.1.2 การดำเนินงานตามขั้นตอนที่กำหนด

6.1.3 การตรวจสอบ ทบทวน ปรับปรุง แก้ไขการทำงาน

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

6.1.4 การทำงานบรรลุผลสำเร็จตามวัตถุประสงค์และเป้าหมายที่กำหนด

6.1.5 การมีการปรับปรุงพัฒนางานอย่างต่อเนื่อง

เกณฑ์การประเมินระดับคุณภาพ

ระดับ	คำอธิบายระดับคุณภาพ
5	- ผู้เรียนสามารถวางแผนการทำงานที่ชัดเจนเป็นระบบ - ดำเนินงานตามขั้นตอนที่กำหนดไว้ทุกขั้นตอน - มีการตรวจสอบ ทบทวน ปรับปรุง แก้ไขการทำงานเป็นระยะ ๆ ไม่ก่อให้เกิดปัญหาในการทำงาน - ทำงานบรรลุผลสำเร็จตามวัตถุประสงค์และเป้าหมายที่กำหนดอย่างมีคุณภาพผลงานเป็นแบบอย่างที่ดี - มีการตรวจสอบปรับปรุงพัฒนางานอย่างต่อเนื่อง
4	- ผู้เรียนสามารถวางแผนการทำงานชัดเจนเป็นระบบ - ดำเนินงานตามขั้นตอนที่กำหนดไว้ทุกขั้นตอน - มีการตรวจสอบ ทบทวน ปรับปรุง แก้ไขการทำงานเป็นระยะ ๆ จนงานบรรลุผลสำเร็จตามวัตถุประสงค์และเป้าหมายที่กำหนดอย่างมีคุณภาพ
3	- ผู้เรียนสามารถวางแผนการทำงานที่ชัดเจนเป็นระบบ - ดำเนินงานตามขั้นตอนที่กำหนดเป็นขั้นตอน - มีการตรวจสอบ ทบทวน ปรับปรุง แก้ไขการทำงานจนงานบรรลุผลสำเร็จตามวัตถุประสงค์และเป้าหมายที่กำหนด
2	- ผู้เรียนสามารถวางแผนการทำงานอย่างเป็นขั้นตอน โดยมีผู้ชี้แนะ กำกับ ควบคุม - มีการดำเนินงานตามขั้นตอนที่กำหนด และมีการตรวจสอบ ทบทวน ปรับปรุงแก้ไขการทำงาน จนงานบรรลุผลสำเร็จตามวัตถุประสงค์และเป้าหมายที่กำหนด โดยมีผู้ชี้แนะ กำกับ ควบคุม
1	- ผู้เรียนไม่มีการวางแผนการทำงาน หรือ - ไม่สามารถทำงานอย่างเป็นขั้นตอน หรือ - ขาดการติดตามตรวจสอบ ทบทวน ปรับปรุง แก้ไขการทำงาน หรือ - งานไม่บรรลุผลสำเร็จตามวัตถุประสงค์และเป้าหมายที่กำหนด

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

6.2 ทำงานอย่างมีความสุข มุ่งมั่นพัฒนางาน และภูมิใจในผลงานของตนเอง ประเมินจาก

ผู้เรียนมีความรู้สึกพึงพอใจและชื่นชอบต่องานที่ได้รับมอบหมาย ปฏิบัติงานด้วยความกระตือรือร้น ตั้งใจ และพากเพียร มีความละเอียดรอบคอบในการปฏิบัติงานทุกขั้นตอน ยอมรับในคำวิพากษ์ วิจารณ์ ความคิดเห็น ข้อเสนอแนะ และมุ่งมั่นพัฒนางานให้เกิดความสมบูรณ์ยิ่ง ๆ ขึ้น และรู้สึกชื่นชมต่อผลสำเร็จของผลงาน โดยมีประเด็นการพิจารณา ดังนี้

6.2.1 ความเต็มใจและพึงพอใจในต่อการทำงานที่ได้รับมอบหมาย

6.2.2 การปฏิบัติงานด้วยความกระตือรือร้น ตั้งใจ พากเพียร และละเอียดรอบคอบ

6.2.3 การยอมรับในคำวิพากษ์ วิจารณ์ ความคิดเห็น ข้อเสนอแนะ

6.2.4 ความมุ่งมั่นพัฒนางานของตนเองอย่างสม่ำเสมอเพื่อให้เกิดความสมบูรณ์

6.2.5 ความรู้สึกชื่นชมและภาคภูมิใจต่อผลสำเร็จของผลงาน

เกณฑ์การประเมินระดับคุณภาพ

ระดับ	คำอธิบายระดับคุณภาพ
5	- ผู้เรียนเต็มใจ พึงพอใจ และชื่นชอบต่องานที่ได้รับมอบหมาย - ปฏิบัติงานด้วยความกระตือรือร้น ตั้งใจ พากเพียร และมีความละเอียดรอบคอบในการทำงานทุกขั้นตอน - ยอมรับในคำวิพากษ์ วิจารณ์ ความคิดเห็น ข้อเสนอแนะของผู้อื่น - มีการปรับปรุง และพัฒนางานของตนเองอย่างต่อเนื่องเพื่อให้เกิดความสมบูรณ์ผลงานเป็นแบบอย่างที่ดี ได้รับการยอมรับจากทุกฝ่าย - มีความรู้สึกชื่นชมต่อผลสำเร็จของผลงาน
4	- ผู้เรียนเต็มใจ พึงพอใจ และชื่นชอบต่องานที่ได้รับมอบหมาย - ปฏิบัติงานด้วยความกระตือรือร้น ตั้งใจ พากเพียร และมีความละเอียดรอบคอบในการทำงานทุกขั้นตอน - ยอมรับในคำวิพากษ์ วิจารณ์ ความคิดเห็น ข้อเสนอแนะของผู้อื่น - มีการปรับปรุง และพัฒนางานของตนเองเพื่อให้เกิดความสมบูรณ์ - มีความรู้สึกชื่นชมต่อผลสำเร็จของผลงาน
3	- ผู้เรียนเต็มใจ พึงพอใจ และชื่นชอบต่องานที่ได้รับมอบหมาย - ปฏิบัติงานด้วยความกระตือรือร้น ตั้งใจ พากเพียร และมีความละเอียดรอบคอบในการทำงานเกือบครบทุกขั้นตอน - ยอมรับในคำวิพากษ์ วิจารณ์ ความคิดเห็น ข้อเสนอแนะของผู้อื่น

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

ระดับ	คำอธิบายระดับคุณภาพ
	- มีการปรับปรุง และพัฒนางานของตนเองเพื่อให้เกิดความสมบูรณ์ - มีความรู้สึกชื่นชมต่อผลสำเร็จของผลงาน
2	- ผู้เรียนเต็มใจ พึงพอใจ และชื่นชอบต่องานที่ได้รับมอบหมาย - ปฏิบัติงานด้วยความกระตือรือร้น ตั้งใจ พากเพียร และมีความละเอียดรอบคอบในการทำงานบางขั้นตอน - ยอมรับในคำวิพากษ์ วิจารณ์ ความคิดเห็น ข้อเสนอแนะของผู้อื่น - มีการปรับปรุง และพัฒนางานของตนเองเพื่อให้เกิดความสมบูรณ์โดยมีผู้ชี้แนะ กำกับ ควบคุม - มีความรู้สึกชื่นชมต่อผลสำเร็จของผลงานบางส่วน
1	- ผู้เรียนไม่พึงพอใจ หรือชื่นชอบต่องานที่ได้รับมอบหมายหรือผลงานสำเร็จเป็นบางส่วน หรือ - ไม่มีความกระตือรือร้น ตั้งใจ หรือ พากเพียรปฏิบัติงาน หรือ - ไม่ยอมรับในคำวิพากษ์ วิจารณ์ ความคิดเห็นข้อเสนอแนะของผู้อื่น หรือ - ไม่มีการปรับปรุง และพัฒนางานของตนเองเพื่อให้เกิดความสมบูรณ์

6.3 ทำงานร่วมกับผู้อื่นได้ ประเมินจาก

ผู้เรียนปฏิบัติตามกฎ ข้อตกลงในการอยู่ร่วมกัน มีความสามารถในการทำงานโดยใช้กระบวนการกลุ่มและปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย ให้ความร่วมมือ แสดงความคิดเห็น ยอมรับความคิดเห็น เป็นผู้นำและผู้ตามที่ดี มีมนุษยสัมพันธ์ ประสานการทำงานปฏิบัติงานตามบทบาทและหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายจนบรรลุผลสำเร็จ โดยมีประเด็นการพิจารณาดังนี้

6.3.1 การมีส่วนร่วมในการวางแผนการทำงานกับหมู่คณะ

6.3.2 ความสามารถในการทำงานโดยใช้กระบวนการกลุ่ม

6.3.3 การแสดงความคิดเห็นอย่างสร้างสรรค์และมีเหตุผล ยอมรับความคิดเห็นของเพื่อน

6.3.4 การเป็นผู้นำและผู้ตามที่ดี

6.3.5 การมีมนุษยสัมพันธ์ สามารถประสานการทำงานร่วมกับหมู่คณะจนบรรลุผลสำเร็จ

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

ระดับคุณภาพ (ช่วงชั้นที่ 1 - 4)

ระดับ	คำอธิบายระดับคุณภาพ
5	- ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการวางแผนการทำงานกับหมู่คณะครบทุกขั้นตอน - สามารถทำงานโดยใช้กระบวนการกลุ่มและปฏิบัติงานตามบทบาทและหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายอย่างเป็นระบบ - แสดงความคิดเห็นได้อย่างสร้างสรรค์และมีเหตุผล ยอมรับความคิดเห็นของเพื่อน - เป็นผู้นำและผู้ตามที่ดี - มีมนุษยสัมพันธ์ สามารถประสานการทำงานร่วมกับหมู่คณะจนบรรลุผลสำเร็จ
4	- ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการวางแผนการทำงานกับหมู่คณะครบทุกขั้นตอน - สามารถทำงานโดยใช้กระบวนการกลุ่มและปฏิบัติงานตามบทบาทและหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย - แสดงความคิดเห็นได้อย่างมีเหตุผล ยอมรับความคิดเห็นของเพื่อน - เป็นผู้นำและผู้ตามที่ดี - มีมนุษยสัมพันธ์สามารถประสานการทำงานร่วมกับหมู่คณะจนบรรลุผลสำเร็จ
3	- ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการวางแผนการทำงานกับหมู่คณะเกือบครบทุกขั้นตอน - สามารถทำงานโดยใช้กระบวนการกลุ่มและปฏิบัติงานตามบทบาทและหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย - แสดงความคิดเห็นได้และยอมรับความคิดเห็นของเพื่อน - เป็นผู้นำและผู้ตามที่ดี - มีมนุษยสัมพันธ์ สามารถทำงานร่วมกับหมู่คณะจนบรรลุผลสำเร็จ
2	- ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการวางแผนการทำงานกับหมู่คณะบางขั้นตอน - ทำงานโดยไม่ใช้กระบวนการกลุ่มและไม่ปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย - แสดงความคิดเห็นหรือยอมรับความคิดเห็นของเพื่อนโดยมีผู้ชี้แนะ กำกับ ควบคุม - มีมนุษยสัมพันธ์ และสามารถทำงานร่วมกับหมู่คณะได้
1	- ผู้เรียนไม่มีส่วนร่วมในการวางแผนการทำงานกับหมู่คณะ หรือ - ทำงานโดยไม่ใช้กระบวนการกลุ่มและไม่ปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย หรือ - ไม่แสดงความคิดเห็นและไม่ยอมรับความคิดเห็นของเพื่อน หรือ - ไม่มีมนุษยสัมพันธ์ในการทำงานร่วมกับหมู่คณะ

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

6.4 มีความรู้สึกที่ดีต่ออาชีพสุจริตและหาความรู้เกี่ยวกับอาชีพที่ตนเองสนใจ ประเมินจาก

ผู้เรียนมีความรู้สึกที่ดีต่ออาชีพสุจริต สามารถบอกแหล่งข้อมูล และแสวงหาความรู้ในอาชีพที่ตนเองสนใจ เพื่อนำเสนอให้ผู้อื่นเห็นประโยชน์และคุณค่า โดยมีประเด็นการพิจารณา ดังนี้

6.4.1 ความรู้สึกที่ดีต่ออาชีพสุจริต

6.4.2 การบอกแหล่งข้อมูลเกี่ยวกับอาชีพสุจริตที่ตนเองสนใจ

6.4.3 การแสวงหาความรู้ในอาชีพสุจริตที่ตนเองสนใจ

6.4.4 ความรู้ความเข้าใจในอาชีพสุจริตที่ตนเองสนใจ

6.4.5 การแนะนำ ชักชวน อาชีพสุจริตที่ตนเองสนใจให้ผู้อื่นเห็นประโยชน์และคุณค่า

เกณฑ์การประเมินระดับคุณภาพ

ระดับ	คำอธิบายระดับคุณภาพ
5	- ผู้เรียนแสดงความรู้สึกที่ดี และสนับสนุนอาชีพสุจริตได้อย่างกว้างขวาง ยึดมั่นในแนวทางการประกอบอาชีพสุจริต - บอกแหล่งข้อมูลทางเกี่ยวกับอาชีพสุจริตได้หลากหลาย - ศึกษา ค้นคว้า แสวงหาข้อมูลความรู้ในอาชีพที่ตนเองสนใจเป็นประจำ - เชิญชวน แนะนำ นำเสนอ ประโยชน์ คุณค่าและความสำคัญของอาชีพที่ตนเองสนใจเพื่อให้ผู้อื่นเห็นคุณค่าและความสำคัญของอาชีพสุจริตที่ตนเองสนใจ - เข้าร่วมกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับอาชีพที่ตนเองสนใจเมื่อมีโอกาสทุกครั้ง
4	- ผู้เรียนแสดงความรู้สึกที่ดีและสนับสนุนอาชีพสุจริตได้อย่างกว้างขวาง ยึดมั่นในแนวทางการประกอบอาชีพสุจริต - บอกแหล่งข้อมูลทางเกี่ยวกับอาชีพสุจริต - ศึกษา ค้นคว้า แสวงหาข้อมูลความรู้ในอาชีพที่ตนเองสนใจ - เชิญชวน แนะนำ นำเสนอ ประโยชน์ คุณค่าและความสำคัญของอาชีพที่ตนเองสนใจเพื่อให้ผู้อื่นเห็นคุณค่าและความสำคัญของอาชีพที่ตนเองสนใจ - เข้าร่วมกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับอาชีพที่ตนเองสนใจเมื่อมีโอกาสเป็นบางครั้ง
3	- ผู้เรียนแสดงความรู้สึกที่ดีและสนับสนุนอาชีพสุจริตได้อย่างกว้างขวาง ยึดมั่นในแนวทางการประกอบอาชีพสุจริต - บอกแหล่งข้อมูลเกี่ยวกับอาชีพสุจริตได้

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

ระดับ	คำอธิบายระดับคุณภาพ
	- ศึกษา ค้นคว้า แสวงหาข้อมูลความรู้ในอาชีพที่ตนเองสนใจ - เข้าร่วมกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับอาชีพที่ตนเองสนใจตามที่สถานศึกษากำหนด
2	- ผู้เรียนแสดงความรู้สึกที่ดีและสนับสนุนอาชีพสุจริต ยึดมั่นในแนวทางการประกอบอาชีพสุจริต - บอกแหล่งข้อมูลเกี่ยวกับอาชีพสุจริต ศึกษา ค้นคว้า แสวงหาข้อมูลความรู้ในอาชีพที่ตนเองสนใจโดยมีผู้อื่นชี้แนะ - เข้าร่วมกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับอาชีพที่ตนเองสนใจตามที่สถานศึกษากำหนดโดยมีผู้ชี้แนะ กำกับ ควบคุม
1	- ผู้เรียนแสดงความรู้สึกที่ดีและสนับสนุนอาชีพสุจริต แต่ไม่มีความจริงใจในการแสดงออก หรือ - ไม่สามารถศึกษา ค้นคว้า แสวงหาข้อมูลความรู้ในอาชีพที่ตนเองสนใจ หรือบอกแหล่งข้อมูลเกี่ยวกับอาชีพสุจริตได้ หรือ - ไม่เข้าร่วมกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับอาชีพที่ตนเองสนใจ

สรุปได้ว่า แนวทางการประเมินมาตรฐานด้านคุณภาพผู้เรียน มี 6 มาตรฐาน 26 ตัวบ่งชี้ ในแต่ละมาตรฐานและตัวบ่งชี้ได้แบ่งเป็น 5 ระดับ โดยกำหนดให้คุณภาพระดับ 5 จะเน้นถึงความโดดเด่นของเรื่องนั้น ๆ ที่สามารถเป็นแบบอย่างได้ คุณภาพระดับ 4 เป็นคุณภาพที่เกิดขึ้นที่ขยายผลในวงกว้างออกไปยังกลุ่มเพื่อน คุณภาพระดับ 3 เป็นค่ากลางที่ผู้เรียนหรือครู หรือผู้บริหารสถานศึกษาควรบรรลุตามเกณฑ์ คุณภาพระดับ 2 หมายถึง ผลที่เกิดขึ้นไม่สามารถบรรลุถึงค่ากลาง หากเป็นด้านผู้เรียนจะสามารถทำได้โดยต้องมีผู้ชี้แนะ กำกับ ควบคุม และคุณภาพระดับ 1 หมายถึง ไม่มีการดำเนินการ ไม่ได้ทำ หรือทำไม่ได้ ควรต้องแก้ไขโดยด่วน

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

งานวิจัยต่างประเทศ

สตีเฟน (Stephen. 2005 : 338 - 356) ได้ทำการวิจัยเกี่ยวกับภาวะความเป็นผู้นำที่มีต่อผลผลิตทางการศึกษา พบว่า ความเป็นผู้นำเป็นปัจจัยในการสร้างความสำเร็จของผลผลิตทางการศึกษาเกิดจากผู้อำนวยการที่ได้รับการฝึกฝนภาวะผู้นำมาจากบทบาทของครูใหญ่ รองครูใหญ่ หัวหน้ากลุ่มสาระวิชา และครูผู้สอนในแต่ละกลุ่ม และเกิดจากการฝึกฝนความเป็นมืออาชีพ

ฮันส์ (Hults. 2008 : 2000) ได้ทำการศึกษาภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงและการพัฒนาชุมชนแห่งการเรียนรู้ กรณีศึกษาโรงเรียนอนุบาลปาจาริโต้ ประเทศแม็กซิโก เพื่อให้ได้ข้อสรุปและนำผลการวิจัยใช้อธิบายภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารโรงเรียนเกี่ยวกับ 1) การแลกเปลี่ยนวิสัยทัศน์ (Shared Vision) 2) การแลกเปลี่ยนการตัดสินใจ (Shared Decision-making) 3) การแลกเปลี่ยนการเป็นผู้นำ (Shared Leadership) และ 4) การแลกเปลี่ยนความรู้ (Shared Knowledge) ทุกคนในโรงเรียนจะได้รับการมอบอำนาจในการเข้าไปมีส่วนร่วมในกระบวนการแลกเปลี่ยนทั้ง 4 กระบวนการ การดำเนินการที่ประสบผลสำเร็จตามวัตถุประสงค์จะต้องทำการตรวจสอบโดยใช้การตรวจสอบแบบ 3 เส้า ด้วยเครื่องมือและวิธีการที่หลากหลายจนกระทั่งได้แนวทางช่วยส่งเสริมทางด้านการวางแผน การเลือกใช้เครื่องมือเพื่อสนับสนุนการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน และการกำหนดลักษณะการนำของผู้บริหารโรงเรียน

เพนทาลีโอ (Pantaleo. 2008 : 32) ได้ศึกษาการประเมินรูปแบบของความพึงพอใจของภาวะผู้นำสำหรับบทบาทของศึกษานิเทศก์ในโรงเรียนท้องถิ่น จากการตัดสินใจโดยการมีส่วนร่วมของชุมชน โดยใช้ทฤษฎีของภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของบาส แบบแผนของวรูมและเยตตันร่วมกับการตัดสินใจแบบมีส่วนร่วม จากการศึกษาพบว่า ผู้บริหารมีแนวโน้มประสบความสำเร็จในการปรับปรุงสภาพการณ์ทั่วไปและการเป็นตัวแทนทางด้านวิชาการ การศึกษานี้สนับสนุนการเปลี่ยนแปลงของสังคมในแง่บวก ซึ่งภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้นำมีผลต่อการว่าจ้างผู้บริหารในเขตต่าง ๆ และพัฒนาศึกษานิเทศก์ โดยมีรูปแบบของภาวะผู้นำกับความพอใจของชุมชน ซึ่งจะเป็นผลให้เกิดระบบสนับสนุนในแง่บวกและนักเรียนมีผลการเรียนที่ดี

จิทเทนต์ (Gitten. 2009 : 32) ได้ศึกษาเรื่อง ความเข้าใจในการใช้ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงในบทบาทหัวหน้าภาควิชาด้านวิชาการในมหาวิทยาลัยต่าง ๆ ของรัฐเวอร์จิเนีย โดยมุ่งเน้นการใช้ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงในเรื่องวิสัยทัศน์ อิทธิพลการปรับตัว การกระตุ้น การปรับตัว การปรับตัวของมนุษย์ และคุณค่าในการปรับตัว จากหัวหน้าภาควิชาและสมาชิก ผลการศึกษาพบว่า หัวหน้าและสมาชิกมีความเข้าใจในการใช้ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญระหว่างความเข้าใจของสมาชิกกับความเป็นผู้นำการเปลี่ยนแปลงของหัวหน้าภาควิชาในด้านวิชาการ

งานวิจัยในประเทศ

ศุภกิจ สานุสัตย์ (2547 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารโรงเรียนกับความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครูผู้สอนในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดขอนแก่น พบว่า ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารโรงเรียนตามความคิดเห็นของครูผู้สอน โดยภาพรวมพบว่า ครูผู้สอนมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยการสร้างแรงบันดาลใจมีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือ ด้านการกระตุ้นเชาว์ปัญญา ด้านการคำนึงถึงความเป็นปัจเจกบุคคล และด้านการสร้างบารมี ตามลำดับ

วันชัย ธงชัย (2547 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเรื่อง ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงและวัฒนธรรมโรงเรียนที่ส่งผลต่อการบริหารงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงานในโรงเรียนมัธยมศึกษา พบว่า ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงด้านการมีอิทธิพลอย่างมีอุดมการณ์ส่งผลต่อการบริหารงานงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงานในภาพรวม และเมื่อพิจารณาเรื่องภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงเป็นรายด้าน พบว่า ด้านการสร้างแรงบันดาลใจมีค่าเฉลี่ยมากที่สุด รองลงมาคือ ด้านการกระตุ้นทางปัญญา ด้านการคำนึงถึงปัจเจกบุคคล ด้านการมีอิทธิพลอย่างมีอุดมการณ์ ตามลำดับ

สมพร เมืองแป้น (2548 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเรื่อง ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงกับการบริหารเชิงกลยุทธ์ในสถานศึกษา พบว่า ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษาและการบริหารเชิงกลยุทธ์อยู่ในระดับมาก ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ กรมสามัญศึกษา และสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชนไม่แตกต่างกัน มีความต่างกันในรายของขั้นตอนการวางแผนกลยุทธ์ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ และกรมสามัญศึกษา ในส่วนของภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงมีความสัมพันธ์กันทางบวกโดยรวมและรายด้านในระดับมากกับการบริหารเชิง กลยุทธ์ในสถานศึกษา

มนัสนันท์ บุญรักษ์ (2549 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเรื่อง ภาวะผู้นำของผู้บริหารที่ส่งผลต่อความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากาญจนบุรี เขต 2 พบว่า ภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษา โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก สามารถเรียงลำดับตามค่าเฉลี่ย คือ ด้านความเสน่ห์หา ด้านการมุ่งความสัมพันธ์เป็นรายบุคคล ด้านการดลใจ และด้านการกระตุ้นการใช้ปัญญา และความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากาญจนบุรี เขต 2 อยู่ในระดับมาก สามารถเรียงลำดับตามค่าเฉลี่ย คือ ด้านสถานะของอาชีพ ด้านความรับผิดชอบ ด้านความสัมพันธ์กับเพื่อนร่วมงานด้านนโยบายและการบริหารงานองค์กร ด้านความก้าวหน้าในตำแหน่งการงาน

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

ด้านลักษณะของงาน ด้านวิธีการปกครองและบังคับบัญชา ด้านการยอมรับนับถือ ด้านความสำเร็จของงาน และด้านสภาพการทำงาน สรุปภาวะผู้นำด้านการดลใจ ด้านการกระตุ้นการใช้ปัญญา และด้านการมุ่งความสัมพันธ์เป็นรายบุคคลของผู้บริหารส่งผลต่อความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครู

ขนิษฐา อุ่นวิเศษ (2550 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเรื่อง ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารที่ส่งผลต่อองค์การแห่งการเรียนรู้ของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสกลนคร เขต 3 พบว่า ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารและองค์การแห่งการเรียนรู้ของโรงเรียนโดยรวมอยู่ในระดับมาก ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารและองค์การแห่งการเรียนรู้ของโรงเรียนตามความคิดเห็นของข้าราชการครูที่มีสถานภาพและปฏิบัติงานในโรงเรียนที่แตกต่างกันโดยรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน องค์ประกอบของภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารโรงเรียนทุกด้านมีความสัมพันธ์ทางบวกกับองค์การแห่งการเรียนรู้ของโรงเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารด้านการคำนึงถึงเอกบุคคล ด้านการสร้างแรงบันดาลใจ และด้านการบริหารงานแบบเฉย ส่งผลต่อองค์การแห่งการเรียนรู้ของโรงเรียน และเป็นองค์ประกอบของภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหาร โรงเรียนที่ควรได้รับการพัฒนา ส่วนองค์การแห่งการเรียนรู้ของโรงเรียนที่ควรได้รับการพัฒนา คือ ด้านความคาดหวังที่ท้าทาย และด้านการมีค่านิยมร่วมกัน

ปราณี อธิคมานนท์ (2550 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเรื่อง ภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการดำเนินงานปฏิรูปการศึกษาสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ในเขตภูมิภาคตะวันตก พบว่า ภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาโดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก เรียงตามค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย คือ ความสามารถส่วนตัว การมุ่งความสัมพันธ์เป็นรายคน การดลใจ และการกระตุ้นการใช้ปัญญา การดำเนินงานปฏิรูปการศึกษาสถานศึกษาโดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก เรียงตามลำดับจากมากไปหาน้อย คือ ด้านครูและบุคลากรทางการศึกษา ด้านหลักสูตร ด้านระบบบริหารและการจัดการ ด้านกระบวนการเรียนการสอน ภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการดำเนินงานปฏิรูปการศึกษาสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ในเขตภูมิภาคตะวันตก โดยภาพรวม

วัลลภ สุขประเสริฐ (2550 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเรื่อง การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารงานวิชาการกับผลการประเมินคุณภาพภายนอกมาตรฐานด้านคุณภาพผู้เรียนของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 และเขต 2 พบว่า สถานศึกษาขั้นพื้นฐานมีการปฏิบัติงานวิชาการโดยเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด เรียงตามลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย คือ งานด้านหลักสูตร งานด้านการประเมินผู้เรียน งานด้านการประกัน

คุณภาพภายใน ยกเว้นงานด้านกระบวนการเรียนรู้ อยู่ในระดับมาก ผลการประเมินคุณภาพภายนอกในมาตรฐานด้านคุณภาพผู้เรียน โดยสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (สมศ.) โดยภาพรวมและแต่ละมาตรฐานอยู่ในระดับดี ยกเว้นมาตรฐานที่ 4 และมาตรฐานที่ 5 อยู่ในระดับพอใช้ การบริหารงานวิชาการ ด้านหลักสูตร ด้านกระบวนการเรียนรู้ และด้านการประเมินผู้เรียนมีผลต่อการประเมินคุณภาพภายนอกในมาตรฐานด้านคุณภาพผู้เรียน

กนกวรรณ วิเชียรเขต (2551 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเรื่อง ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงกับพฤติกรรมการตัดสินใจของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากาญจนบุรี เขต 3 พบว่า ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากาญจนบุรี เขต 3 โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก เรียงตามค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย คือ การสร้างบารมี การคำนึงถึงปัจเจกบุคคล การกระตุ้นเชาว์ปัญญา และการสร้างแรงบันดาลใจ พฤติกรรมการตัดสินใจของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากาญจนบุรี เขต 3 โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก เรียงตามค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย คือ การคัดทางเลือก การศึกษาหาทางเลือก การนิยามปัญหา และการประเมินผลและปรับปรุงแก้ไขข้อบกพร่อง ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงกับพฤติกรรมการตัดสินใจของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากาญจนบุรี เขต 3 มีความสัมพันธ์กันทางบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ทั้งโดยรวมและจำแนกเป็นรายด้านในระดับมากทุกด้าน ค่าความสัมพันธ์ที่มีมาก คือ ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงโดยรวมกับพฤติกรรมการตัดสินใจของผู้บริหารสถานศึกษาโดยรวมและภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงด้านการสร้างแรงบันดาลใจกับพฤติกรรมการตัดสินใจของผู้บริหารสถานศึกษาโดยรวม รองลงมา คือ ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงด้านการสร้างแรงบันดาลใจกับพฤติกรรมการตัดสินใจของผู้บริหารสถานศึกษาโดยรวม ส่วนภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงด้านการสร้างบารมีกับพฤติกรรมการตัดสินใจของผู้บริหารสถานศึกษาโดยรวม มีค่าความสัมพันธ์น้อยที่สุด

จากผลงานวิจัยดังกล่าวข้างต้น พบว่า ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษามีผลต่อคุณภาพการบริหารงานขององค์กร ดังนั้นผู้วิจัยจึงได้นำมาใช้ประกอบในการศึกษาภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อคุณภาพผู้เรียนตามมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

บทที่ 3
วิธีดำเนินการวิจัย

ในการวิจัยเรื่อง การศึกษาภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อคุณภาพผู้เรียนตามมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน มีขั้นตอนในการดำเนินการดังนี้

1. การกำหนดประชากรและการเลือกกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
3. การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
4. การเก็บรวบรวมข้อมูล
5. การวิเคราะห์ข้อมูล
6. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

การกำหนดประชากรและการเลือกกลุ่มตัวอย่าง

การกำหนดประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 17 ปีการศึกษา 2556 จำนวน 92 คน

การเลือกกลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้คือ ผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 17 ประจำปีการศึกษา 2556 จำนวน 39 โรงเรียน กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตารางของเครซซี่และมอร์แกน ได้กลุ่มตัวอย่าง 74 คน แล้วสุ่มอย่างง่ายจากผู้บริหารสถานศึกษาทั้ง 39 โรงเรียน ตามสัดส่วนของผู้บริหารแต่ละโรงเรียน ได้กลุ่มตัวอย่างรวมทั้งหมด 74 คน (พวงรัตน์ ทวีรัตน์. 2540 : 303)

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลครั้งนี้ เป็นแบบสอบถามภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อคุณภาพผู้เรียนตามมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน

ให้ผู้บริหารประเมินตนเองเกี่ยวกับภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษา มีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับของลิเคอร์ท (Likert. 1993 : 247) ดังนี้

5 หมายถึง ผู้บริหารสถานศึกษามีภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงในระดับสูงมาก

4 หมายถึง ผู้บริหารสถานศึกษามีภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงในระดับสูง

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

3 หมายถึง ผู้บริหารสถานศึกษามีภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงในระดับปานกลาง

2 หมายถึง ผู้บริหารสถานศึกษามีภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงในระดับต่ำ

1 หมายถึง ผู้บริหารสถานศึกษามีภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงในระดับต่ำมาก

การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ผู้วิจัยได้สร้างเครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล โดยมีขั้นตอนดังนี้

1. ศึกษาเอกสาร ตำราและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับภาวะผู้นำ เพื่อเป็นกรอบแนวคิดในการสร้างแบบสอบถามและปรึกษาอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์เพื่อดำเนินการ

2. สร้างแบบสอบถามเพื่อประเมินตนเองเกี่ยวกับภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 44 ข้อ ประกอบด้วย

2.1 การมีอิทธิพลอย่างมีอุดมการณ์

2.2 การสร้างแรงบันดาลใจ

2.3 การกระตุ้นการใช้ปัญญา

2.4 การคำนึงถึงความเป็นปัจเจกบุคคล

3. นำข้อความที่ปรับปรุงแก้ไขเสร็จสมบูรณ์แล้วเสนอผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 5 ท่าน เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) โดยหาค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อความและจุดประสงค์ในการประเมินภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลง (Index of Item Objective Congruence : IOC) ซึ่งได้ค่าดัชนีความสอดคล้องของข้อคำถามเท่ากับ 1.00 ทุกข้อ (บุญชม ศรีสะอาด. 2545 : 64 - 65)

4. นำแบบสอบถามเพื่อประเมินตนเองไปทดลองใช้ (Try-out) กับผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 1 ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน และหาค่าอำนาจจำแนกเป็นรายข้อ ค่าอำนาจจำแนกอยู่ระหว่าง 0.43 - 0.92 โดยใช้ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน (Pearson's Product Moment Correlation Coefficient) ระหว่างคะแนนรายข้อกับคะแนนรวม

5. นำข้อความที่คัดเลือกได้ในข้อ 4 มาสร้างเป็นแบบประเมินจำนวน 40 ข้อ แล้วนำข้อมูลหาความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับโดยการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (α - Coefficient) ของครอนบาค (Cronbach) ได้ค่าความเชื่อมั่นด้านภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษาเท่ากับ 0.97 (บุญชม ศรีสะอาด. 2545 : 99)

6. นำแบบประเมินที่ผ่านการตรวจสอบคุณภาพแล้วไปใช้เก็บรวบรวมข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่างที่กำหนด เพื่อนำผลมาวิเคราะห์ตามวัตถุประสงค์และสมมติฐานการวิจัยต่อไป

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏราไพพรรณี

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลตามลำดับขั้นตอนดังนี้

1. ผู้วิจัยขอหนังสือจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณีถึงผู้อำนวยการสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 17 เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูลคุณภาพผู้เรียนตามมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐานของโรงเรียนในกลุ่มตัวอย่าง โดยขอใช้ข้อมูลจากผลการประเมินคุณภาพภายในสถานศึกษา และขอความร่วมมือในการตอบแบบสอบถามเกี่ยวกับภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษา

2. ผู้วิจัยนำแบบสอบถามเกี่ยวกับภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษาพร้อมหนังสือขอความร่วมมือในการทำวิจัยส่งสถานศึกษา เพื่อขอความร่วมมือจากกลุ่มตัวอย่างในการตอบแบบสอบถาม

3. กำหนดวันในการเก็บรวบรวมแบบสอบถาม และผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมแบบสอบถามกลับคืนด้วยตนเอง

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูล โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปและดำเนินการตามลำดับขั้นตอน ดังนี้

1. ตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบประเมินแต่ละฉบับ

2. วิเคราะห์ข้อมูลภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษา โดยพิจารณาจากค่าเฉลี่ย ($\overline{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) การแปลความหมายของคะแนนเฉลี่ยใช้หลักเกณฑ์ดังต่อไปนี้ (บุญชม ศรีสะอาด. 2545 : 103)

ค่าเฉลี่ย 4.51 - 5.00	หมายถึง	ผู้บริหารสถานศึกษามีภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงในระดับสูงมาก
ค่าเฉลี่ย 3.51 - 4.50	หมายถึง	ผู้บริหารสถานศึกษามีภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงในระดับสูง
ค่าเฉลี่ย 2.51 - 3.50	หมายถึง	ผู้บริหารสถานศึกษามีภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงในระดับปานกลาง
ค่าเฉลี่ย 1.51 - 2.50	หมายถึง	ผู้บริหารสถานศึกษามีภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงในระดับต่ำ
ค่าเฉลี่ย 1.00 - 1.50	หมายถึง	ผู้บริหารสถานศึกษามีภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงในระดับต่ำมาก

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

3. วิเคราะห์ข้อมูลคุณภาพผู้เรียนตามมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยพิจารณาจากตารางเทียบเกณฑ์การประเมินระดับคุณภาพ การแปลความหมายของคะแนนเฉลี่ยใช้หลักเกณฑ์ดังต่อไปนี้ (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. 2554 : 149)

3.1 น้ำหนักคะแนนเต็ม 0.50 คะแนน (ตัวบ่งชี้ที่ 1.1, 1.2)

คะแนนที่คำนวณได้ (เต็ม 0.50 คะแนน)	ระดับคุณภาพ	แปลคุณภาพ
0.45 - 0.50	5	ดีเยี่ยม
0.38 - 0.44	4	ดีมาก
0.30 - 0.37	3	ดี
0.25 - 0.29	2	พอใช้
0.00 - 0.24	1	ปรับปรุง

3.2 น้ำหนักคะแนนเต็ม 1.00 คะแนน (ตัวบ่งชี้ที่ 1.3, 1.4, 1.5, 1.6, 2.2, 2.3, 2.4, 3.2, 3.3, 3.4, 4.2, 4.3, 4.4, 6.2, 6.3, 6.4)

คะแนนที่คำนวณได้ (เต็ม 1.00 คะแนน)	ระดับคุณภาพ	แปลคุณภาพ
0.90 - 1.00	5	ดีเยี่ยม
0.75 - 0.89	4	ดีมาก
0.60 - 0.74	3	ดี
0.50 - 0.59	2	พอใช้
0.00 - 0.49	1	ปรับปรุง

3.3 น้ำหนักคะแนนเต็ม 1.00 คะแนน (ตัวบ่งชี้ที่ 5.1, 5.2, 5.4)

คะแนนที่คำนวณได้ (เต็ม 1.00 คะแนน)	ระดับคุณภาพ	แปลคุณภาพ
1.00	5	ดีเยี่ยม
0.80	4	ดีมาก
0.60	3	ดี
0.40	2	พอใช้
0.20	1	ปรับปรุง

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

3.4 น้ำหนักคะแนนเต็ม 2.00 คะแนน (ตัวบ่งชี้ที่ 2.1, 3.1, 4.1, 6.1)

คะแนนที่คำนวณได้ (เต็ม 2.00 คะแนน)	ระดับคุณภาพ	แปลคุณภาพ
1.80 - 2.00	5	ดีเยี่ยม
1.50 - 1.79	4	ดีมาก
1.20 - 1.49	3	ดี
1.00 - 1.19	2	พอใช้
0.00 - 0.99	1	ปรับปรุง

3.5 น้ำหนักคะแนนเต็ม 2.00 คะแนน (ตัวบ่งชี้ที่ 5.3)

คะแนนที่คำนวณได้ (เต็ม 2.00 คะแนน)	ระดับคุณภาพ	แปลคุณภาพ
2.00	5	ดีเยี่ยม
1.60	4	ดีมาก
1.20	3	ดี
0.80	2	พอใช้
0.40	1	ปรับปรุง

3.6 น้ำหนักคะแนนเต็ม 5.00 คะแนน (มาตรฐานที่ 1, 2, 3, 4, 5, 6)

คะแนนที่คำนวณได้ (เต็ม 5.00 คะแนน)	ระดับคุณภาพ	แปลคุณภาพ
4.50 - 5.00	5	ดีเยี่ยม
3.79 - 4.49	4	ดีมาก
3.00 - 3.74	3	ดี
2.50 - 2.99	2	พอใช้
0.00 - 2.49	1	ปรับปรุง

3.7 น้ำหนักคะแนนเต็ม 30 คะแนน (มาตรฐานด้านคุณภาพผู้เรียน)

คะแนนที่คำนวณได้ (เต็ม 30 คะแนน)	ระดับคุณภาพ	แปลคุณภาพ
27.00 - 30.00	5	ดีเยี่ยม
22.50 - 26.99	4	ดีมาก
18.00 - 22.49	3	ดี
15.00 - 17.99	2	พอใช้
0.00 - 14.99	1	ปรับปรุง

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

4. วิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษาและคุณภาพผู้เรียนตามมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยใช้สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน (Pearson's Product Moment Correlation) และใช้เกณฑ์การแปลความหมายระดับของความสัมพันธ์ ดังนี้ (ชูศรี วงศ์รัตนะ. 2550 : 314)

ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์	0.91 - 1.00	หมายถึง	มีความสัมพันธ์ระดับสูงมาก
ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์	0.71 - 0.90	หมายถึง	มีความสัมพันธ์ระดับสูง
ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์	0.31 - 0.70	หมายถึง	มีความสัมพันธ์ระดับปานกลาง
ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์	0.01 - 0.30	หมายถึง	มีความสัมพันธ์ระดับต่ำ
ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์	0.00	หมายถึง	ไม่มีความสัมพันธ์เชิงเส้นตรง

5. วิเคราะห์การถดถอยอย่างง่าย (Simple Regression) เพื่อสร้างสมการพยากรณ์ สมการถดถอยอย่างง่าย โดยใช้สูตรดังนี้ (ประกายรัตน์ สุวรรณ. 2555 : 346)

$$Y = b_0 + b_1 X$$

เมื่อ Y คือ ค่าประมาณของ Y ที่ได้จากสมการถดถอย

b_0 คือ ค่าประมาณของ β_0 ซึ่งก็คือระยะตัดแกน Y ของเส้นถดถอยที่ประมาณขึ้นมา

b_1 คือ ค่าประมาณของ β_1 ซึ่งก็คือความชันของเส้นตรงที่ประมาณขึ้นมา

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

สถิติพื้นฐาน

1. ค่าเฉลี่ย ($\overline{X}$)
2. ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)
3. ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน (Pearson's Product Moment Correlation Coefficient)

สถิติที่ใช้ในการตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ

1. ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ของข้อคำถามกับวัตถุประสงค์ เพื่อหาความเที่ยงตรงของเครื่องมือ

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

2. ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน (Pearson's Product Moment Correlation Coefficient) ระหว่างคะแนนรายข้อกับคะแนนรวมของแบบสอบถาม เพื่อหาค่าอำนาจจำแนก

3. ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha-coefficient) ของครอนบาค (Cronbach. 1990 : 202 - 204) เพื่อหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถาม

สถิติที่ใช้ในการทดสอบสมมุติฐาน

ใช้ t-test เพื่อทดสอบความมีนัยสำคัญทางสถิติของค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน (Pearson's Product Moment Correlation Coefficient)

สถิติที่ใช้ในการพยากรณ์ตัวแปรเกณฑ์

การวิเคราะห์การถดถอยอย่างง่าย (Simple Regression)

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

บทที่ 4
การวิเคราะห์ข้อมูล

การศึกษาภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อคุณภาพผู้เรียนตามมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน ผู้วิจัยได้นำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลตามลำดับ ดังนี้

สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

การนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลครั้งนี้ เพื่อให้เกิดความเข้าใจตรงกัน ผู้วิจัยจึงกำหนดสัญลักษณ์ต่าง ๆ ซึ่งมีความหมาย ดังนี้

$\overline{X}$	แทน	คะแนนเฉลี่ยรายข้อ
S.D.	แทน	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
n	แทน	จำนวนคนในกลุ่มตัวอย่าง
**	แทน	ความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01
X_1	แทน	การสร้างบารมีอย่างมีอุดมการณ์
X_2	แทน	การสร้างแรงบันดาลใจ
X_3	แทน	การกระตุ้นการใช้ปัญญา
X_4	แทน	การคำนึงถึงความเป็นปัจเจกบุคคล
Y_1	แทน	มาตรฐานที่ 1 ผู้เรียนมีสุขภาวะที่ดีและมีสุนทรียภาพ
Y_2	แทน	มาตรฐานที่ 2 ผู้เรียนมีคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยมที่พึงประสงค์
Y_3	แทน	มาตรฐานที่ 3 ผู้เรียนมีทักษะในการแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง รักเรียนรู้ และพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง
Y_4	แทน	มาตรฐานที่ 4 ผู้เรียนมีความสามารถในการคิดอย่างเป็นระบบ คิดสร้างสรรค์ ตัดสินใจ แก้ปัญหาได้อย่างมีสติสมเหตุผล
Y_5	แทน	มาตรฐานที่ 5 ผู้เรียนมีความรู้และทักษะที่จำเป็นตามหลักสูตร
Y_6	แทน	มาตรฐานที่ 6 ผู้เรียนมีทักษะในการทำงาน รักการทำงาน สามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นได้ และมีเจตคติที่ดีต่ออาชีพสุจริต
$\sum Y$	แทน	มาตรฐานด้านคุณภาพผู้เรียนในภาพรวม
$\hat{Y}$	แทน	ค่าประมาณของ Y ที่ได้จากสมการถดถอย
b_0	แทน	ค่าประมาณของ β_0 ซึ่งก็คือ ระยะตัดแกน Y ของเส้นถดถอยที่ประมาณขึ้นมา
b_1	แทน	ค่าประมาณของ β_1 ซึ่งก็คือ ความชันของเส้นตรงที่ประมาณขึ้นมา

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

การเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลครั้งนี้ ผู้วิจัยขอเสนอเป็นตอน ๆ ดังนี้

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 17

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับคุณภาพผู้เรียนตามมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 17

ตอนที่ 3 ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษากับคุณภาพผู้เรียนตามมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน

ตอนที่ 4 ผลการวิเคราะห์สมการณ์พยากรณ์ตัวแปรเกณฑ์กับตัวแปรพยากรณ์

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 17 ปรากฏผลดังตาราง 2 - 6

ตาราง 2 ค่าเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับ และอันดับภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษา โดยรวมและเป็นรายด้าน

ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษา	ระดับภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษา n = 74			
	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ	อันดับ
การสร้างบารมีอย่างมีอุดมการณ์	4.56	0.19	สูงมาก	2
การสร้างแรงบันดาลใจ	4.57	0.19	สูงมาก	1
การกระตุ้นการใช้ปัญญา	4.31	0.23	สูง	4
การคำนึงถึงความเป็นปัจเจกบุคคล	4.35	0.21	สูง	3
รวม	4.45	0.18	สูง	

จากตาราง 2 แสดงว่า ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษา โดยรวมอยู่ในระดับสูง ($\bar{X}$ = 4.45) เรียงลำดับจากมากไปน้อยคือ การสร้างแรงบันดาลใจ ($\bar{X}$ = 4.57) การสร้างบารมีอย่างมีอุดมการณ์ ($\bar{X}$ = 4.56) การคำนึงถึงความเป็นปัจเจกบุคคล ($\bar{X}$ = 4.35) และการกระตุ้นการใช้ปัญญา ($\bar{X}$ = 4.31) ตามลำดับ

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏราชนครินทร์

ตาราง 3 ค่าเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับ และอันดับภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษา ด้านการสร้างบารมีอย่างมีอุดมการณ์ โดยรวมและเป็นรายข้อ

ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษา ด้านการสร้างบารมีอย่างมีอุดมการณ์	n = 74			
	$\overline{X}$	S.D.	ระดับ	อันดับ
1. มีวิสัยทัศน์สามารถถ่ายทอดไปยังครูและบุคลากรทางการศึกษาในสังกัด	4.54	0.50	สูงมาก	6
2. ประพฤติปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดีจนเป็นที่ยอมรับของครูและบุคลากรในสังกัด	4.55	0.50	สูงมาก	5
3. มีความมุ่งมั่น อุทิศตน เป็นที่น่ายกย่องเคารพ ศรัทธาและที่เป็นไว้ใจ	4.54	0.50	สูงมาก	6
4. มีศีลธรรมจริยธรรมจนเป็นที่ยอมรับของครูและบุคลากรในสังกัด	4.59	0.49	สูงมาก	2
5. คำนึงประโยชน์ส่วนรวมมากกว่าประโยชน์ส่วนตน	4.61	0.49	สูงมาก	1
6. แสดงให้ผู้ร่วมงานเห็นถึงความแน่วแน่ในการปฏิบัติงาน	4.55	0.50	สูงมาก	5
7. มีความเฉลียวฉลาดและเป็นที่ยอมรับของครูและบุคลากรในสังกัด	4.57	0.50	สูงมาก	4
8. ให้ความสำคัญกับค่านิยมที่ดีในการปฏิบัติงาน	4.58	0.50	สูงมาก	3
9. มีความเชื่อมั่นในตนเอง	4.53	0.50	สูงมาก	7
10. มีความมั่นใจในการสร้างความรู้สึกให้ครูและบุคลากรในสังกัดเป็นหนึ่งเดียว	4.59	0.49	สูงมาก	2
รวม	4.56	0.19	สูงมาก	

จากตาราง 3 แสดงว่า ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษา ด้านการสร้างบารมีอย่างมีอุดมการณ์ โดยรวมอยู่ในระดับสูงมาก ($\overline{X}$ = 4.56) เรียงลำดับจากมากไปน้อย 3 อันดับแรก คือ คำนึงประโยชน์ส่วนรวมมากกว่าประโยชน์ส่วนตน ($\overline{X}$ = 4.61) มีศีลธรรมจริยธรรมจนเป็นที่ยอมรับของครูและบุคลากรในสังกัด ($\overline{X}$ = 4.59) และมีความมั่นใจในการสร้างความรู้สึกให้ครูและบุคลากรในสังกัดเป็นหนึ่งเดียว ($\overline{X}$ = 4.59) ตามลำดับ

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรามเพชรบุรี

ตาราง 4 ค่าเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับ และอันดับภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษา ด้านการสร้างแรงบันดาลใจ โดยรวมและเป็นรายข้อ

ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษา ด้านการสร้างแรงบันดาลใจ	n = 74			
	$\overline{X}$	S.D.	ระดับ	อันดับ
1. ให้ขวัญกำลังใจแก่ครูและบุคลากรในสังกัดอย่างต่อเนื่องและสม่ำเสมอ	4.54	0.50	สูงมาก	6
2. อุทิศตนในการทำงานเพื่อเป็นแบบอย่างที่ดีแก่ครูและบุคลากรในสังกัด	4.55	0.50	สูงมาก	5
3. กระตุ้นให้ผู้ร่วมงานทำงานเป็นทีมอย่างมีประสิทธิภาพ	4.54	0.50	สูงมาก	6
4. รับฟังความคิดเห็นของครูและบุคลากรในสังกัด	4.59	0.49	สูงมาก	2
5. แสดงออกถึงความกระตือรือร้นโดยการสร้างเจตคติที่ดีในการทำงานด้านบวก	4.62	0.49	สูงมาก	1
6. มีความมุ่งมั่นที่จะปฏิบัติงานให้บรรลุเป้าหมาย	4.59	0.49	สูงมาก	2
7. กระตุ้นให้ครูและบุคลากรในสังกัดสามารถจัดการกับปัญหาที่ตนเองเผชิญอย่างฉลาด	4.57	0.50	สูงมาก	4
8. ตั้งมาตรฐานการทำงานไว้ให้สูง เพื่อกระตุ้นความสามารถของครูและบุคลากรในสังกัด	4.58	0.50	สูงมาก	3
9. ให้กำลังใจแก่ครูและบุคลากรในสังกัดที่สามารถปฏิบัติงานได้สำเร็จและบรรลุเป้าหมาย	4.55	0.50	สูงมาก	5
10. ร่วมแก้ไขปัญหาและอุปสรรคที่ครูและบุคลากรในสังกัดพบขณะปฏิบัติงาน	4.59	0.49	สูงมาก	2
รวม	4.57	0.19	สูงมาก	

จากตาราง 4 แสดงว่า ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษา ด้านการสร้างแรงบันดาลใจ โดยรวมอยู่ในระดับสูงมาก ($\overline{X} = 4.57$) เรียงลำดับจากมากไปน้อย 3 อันดับแรก คือ แสดงออกถึงความกระตือรือร้นโดยการสร้างเจตคติที่ดีในการทำงานด้านบวก ($\overline{X} = 4.62$) รับฟังความคิดเห็นของครูและบุคลากรในสังกัด ($\overline{X} = 4.59$) และมีความมุ่งมั่นที่จะปฏิบัติงานให้บรรลุเป้าหมาย ($\overline{X} = 4.59$) ตามลำดับ

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

ตาราง 5 ค่าเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับ และอันดับภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษา ด้านการกระตุ้นการใช้ปัญญา โดยรวมและเป็นรายข้อ

ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษา ด้านการกระตุ้นการใช้ปัญญา	n = 74			
	$\overline{X}$	S.D.	ระดับ	อันดับ
1. กระตุ้นให้ครูและบุคลากรในสังกัดตระหนักถึงปัญหาต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นในสถานศึกษา	4.19	0.63	สูง	9
2. เสนอความต้องการที่จะแสวงหาแนวทางใหม่ ๆ มาแก้ปัญหาให้กับสถานศึกษา	4.24	0.54	สูง	7
3. มีวิธีการแก้ปัญหาอย่างเป็นระบบ	4.22	0.53	สูง	8
4. สนับสนุนให้ครูและบุคลากรในสังกัด แสวงหาวิธีการแก้ไขปัญหาใหม่ ๆ	4.39	0.59	สูง	1
5. สนับสนุนให้ครูและบุคลากรในสังกัดร่วมกันระบุปัญหาโดยใช้ข้อมูลสารสนเทศอย่างสมเหตุสมผล	4.36	0.56	สูง	3
6. ใช้วิธีการตั้งคำถาม เพื่อให้ครูและบุคลากรในสังกัดการมีส่วนร่วมเสนอความคิดเห็น	4.34	0.53	สูง	4
7. ใช้วิธีเผชิญกับปัญหาเก่า ๆ ด้วยวิธีแบบใหม่	4.31	0.57	สูง	5
8. เอาชนะอุปสรรคทุกอย่างด้วยความร่วมมือร่วมใจในการแก้ปัญหาของครูและบุคลากรในสังกัด	4.36	0.56	สูง	3
9. เปิดโอกาสให้ครูและบุคลากรในสังกัดมีส่วนร่วมในการตัดสินแก้ปัญหาต่าง ๆ	4.30	0.59	สูง	6
10. สนับสนุนความคิดริเริ่มใหม่ ๆ โดยการพิจารณาจากปัญหา	4.38	0.57	สูง	2
รวม	4.31	0.23	สูง	

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี RAMBHAI BARNI RAJABHAT UNIVERSITY

จากตาราง 5 แสดงว่า ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษา ด้านการกระตุ้นการใช้ปัญญา โดยรวมอยู่ในระดับสูง ($\overline{X} = 4.31$) เรียงลำดับจากมากไปน้อย 3 อันดับแรก คือ สนับสนุนให้ครูและบุคลากรในสังกัด แสวงหาวิธีการแก้ไขปัญหาใหม่ ๆ ($\overline{X} = 4.39$) สนับสนุนความคิดริเริ่ม

ใหม่ ๆ โดยการพิจารณาจากปัญหา ($\overline{X} = 4.38$) และสนับสนุนให้ครูและบุคลากรในสังกัดร่วมกันระบุปัญหาโดยใช้ข้อมูลสารสนเทศอย่างสมเหตุสมผล ($\overline{X} = 4.36$) ตามลำดับ

ตาราง 6 ค่าเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับ และอันดับภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษา ด้านการคำนึงถึงความเป็นปัจเจกบุคคล โดยรวมและเป็นรายข้อ

ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษา ด้านการคำนึงถึงความเป็นปัจเจกบุคคล	n = 74			
	$\overline{X}$	S.D.	ระดับ	อันดับ
1. ให้การสนับสนุนวิธีการทำงานกับครูและบุคลากรในสังกัดเป็นรายบุคคล	4.34	0.58	สูง	5
2. ส่งเสริมให้ครูและบุคลากรในสังกัด วางแผนการพัฒนาตนเองให้มีคุณภาพสูงขึ้น	4.35	0.58	สูง	4
3. ส่งเสริมสนับสนุนให้ครูและบุคลากรในสังกัดมีโอกาสได้พัฒนาตนเองในเรื่องใหม่ ๆ อย่างต่อเนื่อง	4.31	0.55	สูง	6
4. ส่งเสริมสนับสนุนให้ครูและบุคลากรในสังกัดที่มีความสามารถพิเศษเจริญก้าวหน้าในหน้าที่ที่รับผิดชอบ	4.46	0.58	สูง	1
5. ปฏิบัติงานกับครูและบุคลากรในสังกัด โดยคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล	4.38	0.54	สูง	2
6. รับฟังความคิดเห็นของครูและบุคลากรในสังกัดด้วยความใส่ใจ	4.23	0.48	สูง	7
7. เปิดโอกาสให้ครูและบุคลากรในสังกัดได้แสดงความสามารถพิเศษของตนอย่างเต็มที่	4.36	0.56	สูง	3
8. มอบหมายงานโดยคำนึงถึงความรู้ ความสามารถของแต่ละบุคคล	4.36	0.56	สูง	3
9. มีปฏิสัมพันธ์กับครูและบุคลากรในสังกัดเป็นการส่วนตัว ใส่ใจในความกังวล	4.34	0.56	สูง	5
10. ปฏิบัติหน้าที่ต่อครูและบุคลากรในสังกัดทุกคนด้วยความเสมอภาคเท่าเทียมกัน ด้วยความจริงใจและยุติธรรม	4.35	0.56	สูง	4
รวม	4.35	0.21	สูง	

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

จากตาราง 6 แสดงว่า ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษา ด้านการคำนึงถึงความเป็นปัจเจกบุคคล โดยรวมอยู่ในระดับสูง ($\overline{X}$ = 4.35) เรียงลำดับจากมากไปน้อย 3 อันดับแรก คือ ส่งเสริมสนับสนุนให้ครูและบุคลากรในสังกัดที่มีความสามารถพิเศษเจริญก้าวหน้าในหน้าที่ที่รับผิดชอบ ($\overline{X}$ = 4.46) ปฏิบัติงานกับครูและบุคลากรในสังกัด โดยคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล ($\overline{X}$ = 4.38) และเปิดโอกาสให้ครูและบุคลากรในสังกัดได้แสดงความสามารถพิเศษของตนอย่างเต็มที่ ($\overline{X}$ = 4.36) ตามลำดับ

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับคุณภาพผู้เรียนตามมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 17 ปรากฏดังตาราง 7 - 13

ตาราง 7 ค่าเฉลี่ย คะแนน ระดับ แปล และอันดับคุณภาพผู้เรียนตามมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยรวมและเป็นรายด้าน

คุณภาพผู้เรียนตามมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน	ระดับคุณภาพผู้เรียนตามมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน n = 39				
	$\overline{X}$	คะแนน	ระดับ	แปล	อันดับ
มาตรฐานที่ 1 ผู้เรียนมีสุขภาวะที่ดีและมีสุนทรียภาพ	4.58	4.58	5	ดีเยี่ยม	2
มาตรฐานที่ 2 ผู้เรียนมีคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยมที่พึงประสงค์	4.59	4.59	5	ดีเยี่ยม	1
มาตรฐานที่ 3 ผู้เรียนมีทักษะในการแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง รักเรียนรู้ และพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง	4.35	4.35	4	ดีมาก	5
มาตรฐานที่ 4 ผู้เรียนมีความสามารถในการคิดอย่างเป็นระบบ คิดสร้างสรรค์ ตัดสินใจแก้ปัญหาได้อย่างมีสติสมเหตุผล	4.36	4.36	4	ดีมาก	4
มาตรฐานที่ 5 ผู้เรียนมีความรู้และทักษะที่จำเป็นตามหลักสูตร	3.84	3.84	4	ดีมาก	6

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

ตาราง 7 (ต่อ)

คุณภาพผู้เรียนตามมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน	ระดับคุณภาพผู้เรียนตามมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน n = 39				
	$\overline{X}$	คะแนน	ระดับ	แปล	อันดับ
มาตรฐานที่ 6 ผู้เรียนมีทักษะในการทำงาน รักการทำงาน สามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นได้และมีเจตคติที่ดีต่ออาชีพสุจริต	4.48	4.48	4	ดีมาก	3
รวม	4.37	4.37	4	ดีมาก	

จากตาราง 7 แสดงว่า คุณภาพผู้เรียนตามมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยรวมอยู่ในระดับดีมาก ($\overline{X}$ = 4.37) เรียงลำดับจากมากไปน้อยคือ ผู้เรียนมีคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยมที่พึงประสงค์ ($\overline{X}$ = 4.59) ผู้เรียนมีสุขภาวะที่ดีและมีสุนทรียภาพ ($\overline{X}$ = 4.58) ผู้เรียนมีทักษะในการทำงาน รักการทำงาน สามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นได้ และมีเจตคติที่ดีต่ออาชีพสุจริต ($\overline{X}$ = 4.48) ผู้เรียนมีความสามารถในการคิดอย่างเป็นระบบ คิดสร้างสรรค์ ตัดสินใจ แก้ปัญหาได้อย่างมีสติสมเหตุผล ($\overline{X}$ = 4.36) ผู้เรียนมีทักษะในการแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง รักเรียนรู้ และพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง ($\overline{X}$ = 4.35) และผู้เรียนมีความรู้และทักษะที่จำเป็นตามหลักสูตร ($\overline{X}$ = 3.84) ตามลำดับ

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

ตาราง 8 ค่าเฉลี่ย คะแนน ระดับ แปล และอันดับ คุณภาพผู้เรียนตามมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน มาตรฐานที่ 1 ผู้เรียนมีสุขภาวะที่ดีและมีสุนทรียภาพ โดยรวมและเป็นรายข้อ

คุณภาพผู้เรียนตามมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน มาตรฐานที่ 1 ผู้เรียนมีสุขภาวะที่ดีและมีสุนทรียภาพ	n = 39				
	$\bar{X}$	คะแนน	ระดับ	แปล	อันดับ
1. มีสุขนิสัยในการดูแลสุขภาพและออกกำลังกายสม่ำเสมอ	4.60	0.46	5	ดีเยี่ยม	1
2. มีน้ำหนัก ส่วนสูง และมีสมรรถภาพทางกายตามเกณฑ์	4.60	0.46	5	ดีเยี่ยม	1
3. ป้องกันตนเองจากสิ่งเสพติดให้โทษและหลีกเลี่ยงตนเองจากสภาวะที่เสี่ยงต่อความรุนแรง โรคภัย อุบัติเหตุ และปัญหาทางเพศ	4.60	0.92	5	ดีเยี่ยม	1
4. เห็นคุณค่าในตนเอง มีความมั่นใจกล้าแสดงออกอย่างเหมาะสม	4.55	0.91	5	ดีเยี่ยม	2
5. มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดีและให้เกียรติผู้อื่น	4.55	0.91	5	ดีเยี่ยม	2
6. สร้างผลงานจากการเข้าร่วมกิจกรรมด้านศิลปะ ดนตรี/กีฬา/นันทนาการ	4.60	0.92	5	ดีเยี่ยม	1
รวม	4.58	0.76	5	ดีเยี่ยม	

จากตาราง 8 แสดงว่า คุณภาพผู้เรียนตามมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน มาตรฐานที่ 1 ผู้เรียนมีสุขภาวะที่ดีและมีสุนทรียภาพ โดยรวมและเป็นรายข้ออยู่ในระดับดีเยี่ยม เรียงลำดับจากมากไปน้อย 3 อันดับแรก คือ มีสุขนิสัยในการดูแลสุขภาพและออกกำลังกายสม่ำเสมอ ($\bar{X}$ = 4.60) มีน้ำหนัก ส่วนสูง และมีสมรรถภาพทางกายตามเกณฑ์ ($\bar{X}$ = 4.60) และป้องกันตนเองจากสิ่งเสพติดให้โทษและหลีกเลี่ยงตนเองจากสภาวะที่เสี่ยงต่อความรุนแรง โรคภัย อุบัติเหตุ และปัญหาทางเพศ ($\bar{X}$ = 4.60) ตามลำดับ

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

ตาราง 9 ค่าเฉลี่ย คะแนน ระดับ แปล และอันดับคุณภาพผู้เรียนตามมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน มาตรฐานที่ 2 ผู้เรียนมีคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยมที่พึงประสงค์ โดยรวมและเป็นรายข้อ

คุณภาพผู้เรียนตามมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน มาตรฐานที่ 2 ผู้เรียนมีคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยมที่พึงประสงค์	n = 39				
	$\overline{X}$	คะแนน	ระดับ	แปล	อันดับ
1. มีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ตามหลักสูตร	4.58	1.83	5	ดีเยี่ยม	2
2. เอื้ออาทรผู้อื่นและกตัญญูกตเวทีต่อผู้มีพระคุณ	4.60	0.92	5	ดีเยี่ยม	1
3. ยอมรับความคิดและวัฒนธรรมที่แตกต่าง	4.60	0.92	5	ดีเยี่ยม	1
4. ตระหนัก คุณค่า ร่วมอนุรักษ์ และพัฒนาสิ่งแวดล้อม	4.60	0.92	5	ดีเยี่ยม	1
รวม	4.59	1.15	5	ดีเยี่ยม	

จากตาราง 9 แสดงว่า คุณภาพผู้เรียนตามมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน มาตรฐานที่ 2 ผู้เรียนมีคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยมที่พึงประสงค์ โดยรวมและเป็นรายข้ออยู่ในระดับดีเยี่ยม เรียงลำดับจากมากไปน้อย 3 อันดับแรก คือ เอื้ออาทรผู้อื่นและกตัญญูกตเวทีต่อผู้มีพระคุณ ($\overline{X}$ = 4.60) ยอมรับความคิดและวัฒนธรรมที่แตกต่าง ($\overline{X}$ = 4.60) และยอมรับความคิดและวัฒนธรรมที่แตกต่าง ($\overline{X}$ = 4.60) ตามลำดับ

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

ตาราง 10 ค่าเฉลี่ย คะแนน ระดับ แปล และอันดับคุณภาพผู้เรียนตามมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน มาตรฐานที่ 3 ผู้เรียนมีทักษะในการแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง รักเรียนรู้ และพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง โดยรวมและเป็นรายข้อ

คุณภาพผู้เรียนตามมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน มาตรฐานที่ 3 ผู้เรียนมีทักษะในการแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง รักเรียนรู้ และพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง	n = 39				
	$\overline{X}$	คะแนน	ระดับ	แปล	อันดับ
1. มีนิสัยรักการอ่านและแสวงหาความรู้ด้วยตนเองจากห้องสมุด แหล่งเรียนรู้และสื่อต่าง ๆ	4.33	1.73	4	ดีมาก	3
2. มีทักษะในการอ่าน ฟัง ดู พูด เขียน และตั้งคำถามเพื่อค้นคว้าหาความรู้เพิ่มเติม	4.35	0.87	4	ดีมาก	2
3. เรียนรู้ร่วมกันเป็นกลุ่มแลกเปลี่ยนความคิดเห็นเพื่อการเรียนรู้ระหว่างกัน	4.40	0.88	4	ดีมาก	1
4. ใช้เทคโนโลยีในการเรียนรู้และเสนอผลงาน	4.35	0.87	4	ดีมาก	2
รวม	4.35	1.09	4	ดีมาก	

จากตาราง 10 แสดงว่า คุณภาพผู้เรียนตามมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน มาตรฐานที่ 3 ผู้เรียนมีทักษะในการแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง รักเรียนรู้ และพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง โดยรวมและเป็นรายข้ออยู่ในระดับดีมาก เรียงลำดับจากมากไปน้อย 3 อันดับแรก คือ เรียนรู้ร่วมกันเป็นกลุ่มแลกเปลี่ยนความคิดเห็นเพื่อการเรียนรู้ระหว่างกัน ($\overline{X}$ = 4.40) มีทักษะในการอ่าน ฟัง ดู พูด เขียน และตั้งคำถาม เพื่อค้นคว้าหาความรู้เพิ่มเติม ($\overline{X}$ = 4.35) และใช้เทคโนโลยีในการเรียนรู้และเสนอผลงาน ($\overline{X}$ = 4.35) ตามลำดับ

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

ตาราง 11 ค่าเฉลี่ย คะแนน ระดับ แปล และอันดับ คุณภาพผู้เรียนตามมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน มาตรฐานที่ 4 ผู้เรียนมีความสามารถในการคิดอย่างเป็นระบบ คิดสร้างสรรค์ ตัดสินใจ แก้ปัญหาได้อย่างมีสติสมเหตุผล โดยรวมและเป็นรายข้อ

คุณภาพผู้เรียนตามมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน มาตรฐานที่ 4 ผู้เรียนมีความสามารถในการคิดอย่างเป็นระบบ คิดสร้างสรรค์ ตัดสินใจ แก้ปัญหาได้อย่างมีสติสมเหตุผล	n = 39				
	$\overline{X}$	คะแนน	ระดับ	แปล	อันดับ
1. สรุปความคิดจากเรื่องที่อ่าน ฟัง และดู และสื่อสารโดยการพูดหรือเขียนตามความคิดของตนเอง	4.45	1.78	4	ดีมาก	1
2. นำเสนอวิธีคิด วิธีแก้ปัญหาด้วยภาษาหรือวิธีการของตนเอง	4.35	0.87	4	ดีมาก	2
3. กำหนดเป้าหมาย คาดการณ์ ตัดสินใจแก้ปัญหาโดยมีเหตุผลประกอบ	4.25	0.85	4	ดีมาก	4
4. มีความคิดริเริ่มและสร้างสรรค์ผลงานด้วยความภาคภูมิใจ	4.30	0.86	4	ดีมาก	3
รวม	4.36	1.09	4	ดีมาก	

จากตาราง 11 แสดงว่า คุณภาพผู้เรียนตามมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน มาตรฐานที่ 4 ผู้เรียนมีความสามารถในการคิดอย่างเป็นระบบ คิดสร้างสรรค์ ตัดสินใจ แก้ปัญหาได้อย่างมีสติสมเหตุผล โดยรวมและเป็นรายข้ออยู่ในระดับดีมาก เรียงลำดับจากมากไปน้อย 3 อันดับแรก คือ สรุปความคิดจากเรื่องที่อ่าน ฟัง และดู และสื่อสาร โดยการพูดหรือเขียนตามความคิดของตนเอง ($\overline{X}$ = 4.45) นำเสนอวิธีคิด วิธีแก้ปัญหาด้วยภาษาหรือวิธีการของตนเอง ($\overline{X}$ = 4.35) และมีความคิดริเริ่มและสร้างสรรค์ผลงานด้วยความภาคภูมิใจ ($\overline{X}$ = 4.30) ตามลำดับ

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

ตาราง 12 ค่าเฉลี่ย คะแนน ระดับ แปล และอันดับ คุณภาพผู้เรียนตามมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน มาตรฐานที่ 5 ผู้เรียนมีความรู้และทักษะที่จำเป็นตามหลักสูตร โดยรวมและเป็นรายข้อ

คุณภาพผู้เรียนตามมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน มาตรฐานที่ 5 ผู้เรียนมีความรู้และทักษะที่จำเป็นตามหลักสูตร	n = 39				
	$\overline{X}$	คะแนน	ระดับ	แปล	อันดับ
1. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนแต่ละกลุ่มสาระเป็นไปตามเกณฑ์	2.40	0.48	2	พอใช้	4
2. ผลการประเมินสมรรถนะสำคัญตามหลักสูตรเป็นไปตามเกณฑ์	4.30	0.86	4	ดีมาก	2
3. ผลการประเมินการอ่าน คิดวิเคราะห์ และเขียนเป็นไปตามเกณฑ์	4.48	1.79	4	ดีมาก	1
4. ผลการทดสอบระดับชาติเป็นไปตามเกณฑ์	3.55	0.71	3	ดี	3
รวม	3.84	0.96	4	ดีมาก	

จากตาราง 12 แสดงว่า คุณภาพผู้เรียนตามมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน มาตรฐานที่ 5 ผู้เรียนมีความรู้และทักษะที่จำเป็นตามหลักสูตร โดยรวมและเป็นรายข้ออยู่ในระดับดีมาก เรียงลำดับจากมากไปน้อย 3 อันดับแรก คือ ผลการประเมินการอ่าน คิดวิเคราะห์ และเขียนเป็นไปตามเกณฑ์ ($\overline{X}$ = 4.48) ผลการประเมินสมรรถนะสำคัญตามหลักสูตรเป็นไปตามเกณฑ์ ($\overline{X}$ = 4.30) และผลการทดสอบระดับชาติเป็นไปตามเกณฑ์ ($\overline{X}$ = 3.55) ตามลำดับ

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

ตาราง 13 ค่าเฉลี่ยคะแนน ระดับ แปล และอันดับ คุณภาพผู้เรียนตามมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน มาตรฐานที่ 6 ผู้เรียนมีทักษะในการทำงาน รักการทำงาน สามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นได้และมีเจตคติที่ดีต่ออาชีพสุจริต โดยรวมและเป็นรายข้อ

คุณภาพผู้เรียนตามมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน มาตรฐานที่ 6 ผู้เรียนมีทักษะในการทำงาน รักการทำงาน สามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นได้ และมีเจตคติที่ดีต่ออาชีพสุจริต	n = 39				
	$\overline{X}$	คะแนน	ระดับ	แปล	อันดับ
1. วางแผนการทำงานและดำเนินการจนสำเร็จ	4.38	1.75	4	ดีมาก	3
2. ทำงานอย่างมีความสุขมุ่งมั่นพัฒนางาน และภูมิใจในตนเอง	4.45	0.89	4	ดีมาก	2
3. ทำงานร่วมกับผู้อื่นได้	4.60	0.92	5	ดีเยี่ยม	1
4. มีความรู้สึกที่ดีต่ออาชีพสุจริตและหาความรู้เกี่ยวกับอาชีพที่ตนเองสนใจ	4.60	0.92	5	ดีเยี่ยม	1
รวม	4.48	1.12	4	ดีมาก	

จากตาราง 13 แสดงว่า คุณภาพผู้เรียนตามมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน มาตรฐานที่ 6 ผู้เรียนมีทักษะในการทำงาน รักการทำงาน สามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นได้และมีเจตคติที่ดีต่ออาชีพสุจริต โดยรวมอยู่ในระดับดีมาก เรียงลำดับจากมากไปน้อย 3 อันดับแรก คือ ทำงานร่วมกับผู้อื่นได้ ($\overline{X} = 4.60$) มีความรู้สึกที่ดีต่ออาชีพสุจริตและหาความรู้เกี่ยวกับอาชีพที่ตนเองสนใจ ($\overline{X} = 4.60$) และทำงานอย่างมีความสุขมุ่งมั่นพัฒนางานและภูมิใจในตนเอง ($\overline{X} = 4.45$) ตามลำดับ

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

ตอนที่ 3 ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษากับคุณภาพผู้เรียนตามมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน ปรากฏดังตาราง 14 - 18

ตาราง 14 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษากับคุณภาพผู้เรียนตามมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐานโดยรวม

มาตรฐานด้านคุณภาพผู้เรียน / ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษา	Y_1	Y_2	Y_3	Y_4	Y_5	Y_6	$\sum Y$
X_1	0.96**	0.58**	0.79**	0.71**	0.99**	0.51**	0.76**
X_2	0.78**	0.58**	0.79**	0.71**	0.99**	0.51**	0.73**
X_3	0.79**	0.52**	0.93**	0.58**	0.89**	0.62**	0.72**
X_4	0.76**	0.75**	0.62**	0.89**	0.82**	0.64**	0.75**
โดยรวม	-	-	-	-	-	-	0.99**

**p < .01

จากตาราง 14 แสดงว่า ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษากับคุณภาพผู้เรียนตามมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน ในแต่ละด้าน มีค่าระหว่าง 0.51 ถึง 0.96 ซึ่งมีความสัมพันธ์กันทางบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 เมื่อพิจารณาระดับความสัมพันธ์ของทุกด้าน พบว่า มีความสัมพันธ์กันในระดับปานกลางถึงระดับสูงมาก

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

ตาราง 15 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษากับคุณภาพผู้เรียนตามมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน ด้านที่ 1 การสร้างบารมีอย่างมีอุดมการณ์

คุณภาพผู้เรียนตามมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน	สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์	ระดับความสัมพันธ์
มาตรฐานที่ 1	0.96**	สูงมาก
มาตรฐานที่ 2	0.58**	ปานกลาง
มาตรฐานที่ 3	0.79**	สูง
มาตรฐานที่ 4	0.71**	สูง
มาตรฐานที่ 5	0.99**	สูงมาก
มาตรฐานที่ 6	0.51**	ปานกลาง
โดยรวม	0.76**	สูง

จากตาราง 15 แสดงว่า ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษากับคุณภาพผู้เรียนตามมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน ด้านที่ 1 การสร้างบารมีอย่างมีอุดมการณ์ มีความสัมพันธ์โดยรวมทางบวกในระดับสูง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยมาตรฐานที่มีความสัมพันธ์ทางบวกในระดับสูงมากมี 2 มาตรฐาน คือ มาตรฐานที่ 1 และมาตรฐานที่ 5 มาตรฐานที่มีความสัมพันธ์ทางบวกในระดับสูงมี 2 มาตรฐาน คือ มาตรฐานที่ 3 และมาตรฐานที่ 4 และมาตรฐานที่มีความสัมพันธ์ทางบวกในระดับปานกลางมี 2 มาตรฐาน คือ มาตรฐานที่ 2 และมาตรฐานที่ 6

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

ตาราง 16 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษากับคุณภาพผู้เรียนตามมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน ด้านที่ 2 การสร้างแรงบันดาลใจ

คุณภาพผู้เรียนตามมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน	สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์	ระดับความสัมพันธ์
มาตรฐานที่ 1	0.78**	สูง
มาตรฐานที่ 2	0.58**	ปานกลาง
มาตรฐานที่ 3	0.79**	สูง
มาตรฐานที่ 4	0.71**	สูง
มาตรฐานที่ 5	0.99**	สูงมาก
มาตรฐานที่ 6	0.51**	ปานกลาง
โดยรวม	0.73**	สูง

จากตาราง 16 แสดงว่า ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษากับคุณภาพผู้เรียนตามมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน ด้านที่ 2 การสร้างแรงบันดาลใจ มีความสัมพันธ์โดยรวมทางบวกในระดับสูง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยมาตรฐานที่มีความสัมพันธ์ทางบวกในระดับสูงมากมี 1 มาตรฐาน คือ มาตรฐานที่ 5 มาตรฐานที่มีความสัมพันธ์ทางบวกในระดับสูงมี 3 มาตรฐาน คือ มาตรฐานที่ 1 มาตรฐานที่ 3 และมาตรฐานที่ 4 และมาตรฐานที่มีความสัมพันธ์ทางบวกในระดับปานกลางมี 2 มาตรฐาน คือ มาตรฐานที่ 2 และมาตรฐานที่ 6

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

ตาราง 17 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษากับคุณภาพผู้เรียนตามมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน ด้านที่ 3 การกระตุ้นการใช้ปัญญา

คุณภาพผู้เรียนตามมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน	สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์	ระดับความสัมพันธ์
มาตรฐานที่ 1	0.79**	สูง
มาตรฐานที่ 2	0.52**	ปานกลาง
มาตรฐานที่ 3	0.93**	สูงมาก
มาตรฐานที่ 4	0.58**	ปานกลาง
มาตรฐานที่ 5	0.89**	สูง
มาตรฐานที่ 6	0.62**	ปานกลาง
โดยรวม	0.72**	สูง

จากตาราง 17 แสดงว่า ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษากับคุณภาพผู้เรียนตามมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน ด้านที่ 3 การกระตุ้นการใช้ปัญญา มีความสัมพันธ์โดยรวมทางบวกในระดับสูง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยมาตรฐานที่มีความสัมพันธ์ทางบวกในระดับสูงมากมี 1 มาตรฐาน คือ มาตรฐานที่ 3 มาตรฐานที่มีความสัมพันธ์ทางบวกในระดับสูงมี 2 มาตรฐาน คือ มาตรฐานที่ 1 และมาตรฐานที่ 5 และมาตรฐานที่มีความสัมพันธ์ทางบวกในระดับปานกลางมี 3 มาตรฐาน คือ มาตรฐานที่ 2 มาตรฐานที่ 4 และมาตรฐานที่ 6

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

ตาราง 18 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษากับคุณภาพผู้เรียนตามมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน ด้านที่ 4 การคำนึงถึงความเป็นปัจเจกบุคคล

คุณภาพผู้เรียนตามมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน	สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์	ระดับความสัมพันธ์
มาตรฐานที่ 1	0.76**	สูง
มาตรฐานที่ 2	0.75**	สูง
มาตรฐานที่ 3	0.62**	ปานกลาง
มาตรฐานที่ 4	0.89**	สูง
มาตรฐานที่ 5	0.82**	สูง
มาตรฐานที่ 6	0.64**	ปานกลาง
โดยรวม	0.75**	สูง

จากตาราง 18 แสดงว่า ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษากับคุณภาพผู้เรียนตามมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน ด้านที่ 4 การคำนึงถึงความเป็นปัจเจกบุคคล มีความสัมพันธ์โดยรวมทางบวกในระดับสูง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยมาตรฐานที่มีความสัมพันธ์ทางบวกในระดับสูงมี 4 มาตรฐาน คือ มาตรฐานที่ 1 มาตรฐานที่ 2 มาตรฐานที่ 4 และมาตรฐานที่ 5 มาตรฐานที่มีความสัมพันธ์ทางบวกในระดับปานกลางมี 2 มาตรฐาน คือ มาตรฐานที่ 3 และมาตรฐานที่ 6

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

ตอนที่ 4 ผลการวิเคราะห์สมการณ์พยากรณ์ตัวแปรเกณฑ์กับตัวแปรพยากรณ์

ตาราง 19 ผลการวิเคราะห์การถดถอยอย่างง่ายเพื่อพยากรณ์ระหว่างภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษากับคุณภาพผู้เรียนตามมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน

ANOVA[b]

Model		Sum of Squares	df	Mean Square	F	Sig.
1	Regression	.053	1	.053	251.096	.004[a]
	Residual	.000	2	.000		
	Total	.053	3			

a. Predictors: (Constant), X

b. Dependent Variable: Y

Coefficients[a]

Model		Unstandardized Coefficients		Standardized Coefficients	t	Sig.
		B	Std. Error	Beta		
1	(Constant)	.163	.272		.601	.609
	X	.968	.061	.996	15.846	.004

a. Dependent Variable: Y

∴ สมการถดถอย คือ $Y = b_0 + b_1 X$

$Y = 0.163 + 0.968 X$

จากตาราง 19 แสดงว่า ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษาสามารถพยากรณ์คุณภาพผู้เรียนตามมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน เป็นไปตามสมการพยากรณ์ $Y = 0.163 + 0.968 X$ เมื่อ X คือ ค่าคะแนนของภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษา Y คือ คุณภาพผู้เรียนตามมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

บทที่ 5
สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การศึกษาภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อคุณภาพผู้เรียนตามมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน ผู้วิจัยได้นำเสนอสรุปผลการวิจัยดังรายละเอียด ดังนี้

1. วัตถุประสงค์ของการวิจัย
2. วิธีดำเนินการวิจัย
3. สรุปผลการวิจัย
4. อภิปรายผล
5. ข้อเสนอแนะ

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษาและคุณภาพผู้เรียนตามมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน
2. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษากับคุณภาพผู้เรียนตามมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน
3. เพื่อสร้างสมการพยากรณ์แสดงภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อคุณภาพผู้เรียนตามมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน

วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. การกำหนดประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 17 ปีการศึกษา 2556 จำนวน 92 คน

2. การเลือกกลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้คือ ผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 17 ประจำปีการศึกษา 2556 จำนวน 39 โรงเรียน กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตารางของเครจซี่และมอร์แกน (Krejcie and Morgan) ได้กลุ่มตัวอย่าง 74 คน แล้วสุ่มอย่างง่ายจากผู้บริหารสถานศึกษาทั้ง 39 โรงเรียน ตามสัดส่วนของผู้บริหารแต่ละโรงเรียน ได้กลุ่มตัวอย่างรวมทั้งหมด 74 คน (พวงรัตน์ ทวีรัตน์. 2540 : 303)

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลครั้งนี้ เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับการศึกษาภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อคุณภาพผู้เรียนตามมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน

แบบประเมินตนเองเกี่ยวกับภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษา มีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับของลิเคอร์ท (Likert. 1993 : 247) ดังนี้

5 หมายถึง ผู้บริหารสถานศึกษามีภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงในระดับสูงมาก

4 หมายถึง ผู้บริหารสถานศึกษามีภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงในระดับสูง

3 หมายถึง ผู้บริหารสถานศึกษามีภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงในระดับปานกลาง

2 หมายถึง ผู้บริหารสถานศึกษามีภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงในระดับต่ำ

1 หมายถึง ผู้บริหารสถานศึกษามีภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงในระดับต่ำมาก

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการรวบรวมข้อมูลตามลำดับขั้นตอน ดังนี้

1. ผู้วิจัยขอหนังสือจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณีถึงผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 17 เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูลคุณภาพผู้เรียนตามมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐานของโรงเรียนในกลุ่มตัวอย่าง โดยขอคัดลอกจากแบบประเมินคุณภาพภายในสถานศึกษา

2. ผู้วิจัยนำแบบสอบถามเกี่ยวกับภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษา พร้อมหนังสือขอความร่วมมือในการทำวิจัยส่งสถานศึกษา เพื่อขอความร่วมมือจากกลุ่มตัวอย่างในการตอบแบบสอบถาม

3. กำหนดวันในการเก็บรวบรวมแบบสอบถาม และผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมแบบสอบถามกลับคืนด้วยตนเอง ซึ่งจำนวนแบบสอบถามที่ส่งไป จำนวน 74 ฉบับ ได้รับกลับคืนมา 74 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

1. ตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบประเมินแต่ละฉบับ

2. วิเคราะห์ข้อมูลภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษา โดยพิจารณาจากค่าเฉลี่ย ($\overline{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)

3. วิเคราะห์ข้อมูลคุณภาพผู้เรียนตามมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยพิจารณาจากตารางเทียบเกณฑ์การประเมินระดับคุณภาพ

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

4. วิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษาและคุณภาพผู้เรียนตามมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยใช้สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน (Pearson's Product Moment Correlation) และใช้เกณฑ์การแปลความหมายระดับของความสัมพันธ์

5. วิเคราะห์การถดถอยอย่างง่าย (Simple Regression) เพื่อสร้างสมการพยากรณ์

สรุปผลการวิจัย

จากการวิเคราะห์ข้อมูลการวิจัยเรื่องภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อคุณภาพผู้เรียนตามมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน สรุปผลการวิจัยได้ดังนี้

1. ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 17 โดยรวมอยู่ในระดับสูง เรียงลำดับจากมากไปน้อย คือ การสร้างแรงบันดาลใจ การสร้างบารมีอย่างมีอุดมการณ์ การคำนึงถึงความเป็นปัจเจกบุคคล และการกระตุ้นการใช้ปัญญา

2. คุณภาพผู้เรียนตามมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยรวมอยู่ในระดับดีมาก เรียงลำดับจากมากไปน้อย คือ มาตรฐานที่ 2 ผู้เรียนมีคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยมที่พึงประสงค์ มาตรฐานที่ 1 ผู้เรียนมีสุขภาวะที่ดีและมีสุนทรียภาพ มาตรฐานที่ 6 ผู้เรียนมีทักษะในการทำงาน รักการทำงาน สามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นได้ และมีเจตคติที่ดีต่ออาชีพสุจริต มาตรฐานที่ 4 ผู้เรียนมีความสามารถในการคิดอย่างเป็นระบบ คิดสร้างสรรค์ ตัดสินใจ แก้ปัญหาได้อย่างมีสติ สมเหตุผล มาตรฐานที่ 3 ผู้เรียนมีทักษะในการแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง รักเรียนรู้ และพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง และมาตรฐานที่ 5 ผู้เรียนมีความรู้และทักษะที่จำเป็นตามหลักสูตร ตามลำดับ

3. ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษากับคุณภาพผู้เรียนตามมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน พบว่า โดยรวมมีความสัมพันธ์ทางบวกในระดับสูงมากอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ทุกด้านอยู่ในระดับสูงอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

4. การวิเคราะห์การถดถอยอย่างง่าย เพื่อพยากรณ์ระหว่างภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษากับคุณภาพผู้เรียนตามมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน เป็นไปตามสมการพยากรณ์ $Y = 0.163 + 0.968\ X$ เมื่อ X คือ ค่าคะแนนของภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษา Y คือ คุณภาพผู้เรียนตามมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

อภิปรายผล

จากผลการศึกษาภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อคุณภาพผู้เรียนตามมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน มีประเด็นสำคัญที่สมควรนำมาอภิปราย ดังนี้

1. ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 17 โดยรวมอยู่ในระดับสูง ทั้งนี้คงเป็นเพราะผู้บริหารสถานศึกษาได้ให้ความสำคัญกับภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลง ประกอบด้วย การสร้างบารมีอย่างมีอุดมการณ์ การสร้างแรงบันดาลใจ การกระตุ้นการใช้ปัญญา และการคำนึงถึงความเป็นปัจเจกบุคคล เป็นปัจจัยที่ผู้บริหารนำไปปฏิบัติกับองค์กร ซึ่งมีความสำคัญในการพัฒนากระบวนการเรียนการสอน บุคลากร และโรงเรียน เพื่อให้เกิดคุณภาพและมีการเปลี่ยนแปลงไปในทางที่ดีขึ้น ซึ่งวันชัย ธงชัย (2547 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเรื่อง ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงและวัฒนธรรมโรงเรียนที่ส่งผลต่อการบริหารงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงานในโรงเรียนมัธยมศึกษา พบว่า ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงด้านการมีอิทธิพลอย่างมีอุดมการณ์ส่งผลต่อการบริหารงานงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงานในภาพรวม และเมื่อพิจารณาเรื่องภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงเป็นรายด้าน พบว่า ด้านการสร้างแรงบันดาลใจมีค่าเฉลี่ยมากที่สุด รองลงมาคือ ด้านการกระตุ้นทางปัญญา ด้านการคำนึงถึงปัจเจกบุคคล ด้านการมีอิทธิพลอย่างมีอุดมการณ์ ตามลำดับ ซึ่งสอดคล้องกับสมพร เมืองแป้น (2548 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเรื่อง ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงกับการบริหารเชิงกลยุทธ์ในสถานศึกษา พบว่า ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษาและการบริหารเชิงกลยุทธ์อยู่ในระดับมาก ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ กรมสามัญศึกษา และสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชนไม่แตกต่างกัน ยกเว้นการวางแผนกลยุทธ์ที่แตกต่างกันของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ และกรมสามัญศึกษา ซึ่งสอดคล้องกับกนกวรรณ วิเชียรเขต (2551 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเรื่อง ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงกับพฤติกรรมการตัดสินใจของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากาญจนบุรี เขต 3 พบว่า ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากาญจนบุรี เขต 3 โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก เรียงตามค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย คือ การสร้างบารมี การคำนึงถึงปัจเจกบุคคล การกระตุ้นเชาว์ปัญญา และการสร้างแรงบันดาลใจ พฤติกรรมการตัดสินใจของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากาญจนบุรี เขต 3 โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก เรียงตามค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย คือ การคัดทางเลือก การศึกษาหาทางเลือก การนิยามปัญหา และการประเมินผลและปรับปรุงแก้ไขข้อบกพร่อง

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยราชภัฏกาญจนบุรี

2. คุณภาพผู้เรียนตามมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยรวมอยู่ในระดับดีมาก ทั้งนี้เพราะคุณภาพผู้เรียนมีความสำคัญมากที่จะนำให้องค์กรมีประสิทธิภาพ ดังนั้นผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้สอน นักเรียน และผู้ที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาต้องร่วมมือกันเพื่อให้คุณภาพผู้เรียนมีประสิทธิภาพที่ดีขึ้นไป ซึ่งดินแฮม และสตีเฟน (Dinham and Stephen. 2005 : 338) ได้ทำการวิจัยเกี่ยวกับภาวะความเป็นผู้นำที่มีต่อผลผลิตทางการศึกษา พบว่า ความเป็นผู้นำเป็นปัจจัยในการสร้างความสำเร็จของผลผลิตทางการศึกษาเกิดจากผู้อำนวยการที่ได้รับการฝึกฝนภาวะผู้นำที่ผ่านมาจากการเป็นครูใหญ่ รองครูใหญ่ หัวหน้ากลุ่มสาระวิชา และครูผู้สอน และเกิดจากการฝึกฝนความเป็นมืออาชีพ ซึ่งสอดคล้องกับปราณี อธิคมานนท์ (2550 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเรื่อง ภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการดำเนินงานปฏิรูปการศึกษาของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ในเขตภูมิภาคตะวันตก พบว่า ภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาโดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก เรียงตามค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย คือ ความสามารถส่วนตัว การมุ่งความสัมพันธ์เป็นรายคน การดลใจ และการกระตุ้นการใช้ปัญญา การดำเนินงานปฏิรูปการศึกษาสถานศึกษาโดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก เรียงตามลำดับจากมากไปหาน้อย คือ ด้านครูและบุคลากรทางการศึกษา ด้านหลักสูตร ด้านระบบบริหารและการจัดการ ด้านกระบวนการเรียนการสอน ภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการดำเนินงานปฏิรูปการศึกษาสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ในเขตภูมิภาคตะวันตกโดยภาพรวม

3. ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษากับคุณภาพผู้เรียนตามมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน พบว่า โดยรวมมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์อยู่ในระดับสูง ทั้งนี้เพราะภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษาจะช่วยให้เกิดการเปลี่ยนแปลงของสถานศึกษาในด้านต่าง ๆ อาทิเช่น จะทำให้ครูมีความตื่นตัว ทันสมัยอยู่เสมอในการจัดกิจกรรม [illegible] เรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารโรงเรียนกับประสิทธิภาพการสอนของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1 พบว่า ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารมีความสัมพันธ์กับประสิทธิภาพการสอน ดังนั้นผู้บริหารและครูผู้สอนจึงควรตระหนักถึงความสำคัญและส่งเสริมคุณลักษณะผู้นำการเปลี่ยนแปลงในแต่ละด้านให้มีความเหมาะสม เพื่อให้การจัดการศึกษาของสถานศึกษามีประสิทธิภาพต่อไป และไชยา กรมแสง (2553 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษากับการประกันคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสระแก้ว เขต 2 พบว่า ความสัมพันธ์ระหว่าง ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษากับการประกันคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยหอการค้าไทย

สระแก้ว เขต 2 เป็นไปในทางบวก อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และกนกวรรณ วิเชียรเขต (2551 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษา ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงกับพฤติกรรมการตัดสินใจของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากาญจนบุรี เขต 3 มีความสัมพันธ์กันทางบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ทั้งโดยรวมและจำแนกเป็นรายด้านในระดับมากทุกด้าน ค่าความสัมพันธ์ที่มีมาก คือ ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงโดยรวมกับพฤติกรรมการตัดสินใจของผู้บริหารสถานศึกษาโดยรวมและภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงด้านการสร้างแรงบันดาลใจกับพฤติกรรมการตัดสินใจของผู้บริหารสถานศึกษาโดยรวม รองลงมาคือ ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงด้านการสร้างแรงบันดาลใจกับพฤติกรรมการตัดสินใจของผู้บริหารสถานศึกษาโดยรวม ส่วนภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงด้านการสร้างบารมีกับพฤติกรรมการตัดสินใจของผู้บริหารสถานศึกษาโดยรวม มีค่าความสัมพันธ์น้อยที่สุด

4. การวิเคราะห์การถดถอยอย่างง่าย เพื่อพยากรณ์ระหว่างภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษากับคุณภาพผู้เรียนตามมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน พบว่า การพยากรณ์ระหว่างภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษากับคุณภาพผู้เรียนตามมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน มีความถดถอยไปในทิศทางเดียวกัน ซึ่งสอดคล้องกับปฐมา อาแว และคณะ (2553 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ผลการสอบคัดเลือกเข้ามหาวิทยาลัย และผลการเรียนระดับมหาวิทยาลัย กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของบัณฑิตมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์วิทยาเขตปัตตานี ปีการศึกษา 2546 - 2550 พบว่า การวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สมการถดถอยที่สามารถพยากรณ์ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษา พบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระดับมัธยมศึกษา (GPA) คะแนนสอบเข้ามหาวิทยาลัย ผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษาระดับมหาวิทยาลัย (GPAX) และปัจจัยส่วนตัว/ปัจจัยด้านสิ่งแวดล้อม ประกอบด้วย เพศ ศาสนา ภูมิลำเนา ปีการศึกษา และสาขาระดับมัธยมศึกษา มีความสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ยกเว้นคณะที่นักศึกษาสังกัด ไม่พบว่ามีความสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

ข้อเสนอแนะ

ในการศึกษาภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อคุณภาพผู้เรียนตามมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน มีข้อเสนอแนะดังนี้

ข้อเสนอแนะทั่วไป

1. สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ควรให้ความสำคัญด้านภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงโดยส่งเสริม สนับสนุนให้ผู้บริหารสถานศึกษาได้เข้ารับการอบรมเกี่ยวกับภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงที่ทันสมัยในการนำไปปฏิบัติและพัฒนาองค์กร

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

2. ผู้บริหารสถานศึกษา ควรมีการกระตุ้นให้ครูผู้สอนพัฒนาตัวเองในด้านการจัดการเรียนการสอน โดยส่งเสริม สนับสนุนให้ครูได้เข้ารับการอบรมเกี่ยวกับการจัดการสอนด้วยวิธีการที่ทันสมัยในการนำไปปฏิบัติและพัฒนาผู้เรียน

ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรศึกษาถึงปัจจัยที่ส่งผลต่อภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษาในการปรับปรุงคุณภาพการศึกษาให้สอดคล้องกับสภาพปัจจุบัน

2. ควรศึกษาถึงปัจจัยที่ส่งผลต่อคุณภาพผู้เรียนตามมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐานที่นอกเหนือจากภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงในการปรับปรุงการจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษา

3. ควรศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษากับพฤติกรรมองค์กรของสถานศึกษาในการปรับปรุงและพัฒนาการบริหารงานในสถานศึกษาให้เกิดประสิทธิภาพ

4. ควรศึกษาภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อคุณภาพผู้เรียน โดยศึกษาจากผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษา

RAMBHAI BARNI RAJABHAT UNIVERSITY
ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

บรรณานุกรม

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

บรรณานุกรม

กนกวรรณ วิเชียรเขต. (2551). **ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงกับพฤติกรรมการตัดสินใจของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่กาญจนบุรี เขต 3**. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. (การบริหารการศึกษา). นครปฐม : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร.

กระทรวงศึกษาธิการ. (2550). **หลักสูตรพัฒนาผู้นำการเปลี่ยนแปลง เพื่อรองรับการกระจายอำนาจสำหรับผู้บริหารการศึกษาและผู้บริหารสถานศึกษา**. นครปฐม : สถาบันพัฒนาครูคณาจารย์ และบุคลากรทางการศึกษา.

กอบศักดิ์ มูลมัย. (2554). **ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารโรงเรียนกับประสิทธิภาพการสอนของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1**. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. (เทคโนโลยีบริหารการศึกษา). ปทุมธานี : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี.

ขนิษฐา อุ่นวิเศษ. (2550). **ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารที่ส่งผลต่อองค์การแห่งการเรียนรู้ของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา เขต 3**. วิทยานิพนธ์ ค.ม. (การบริหารการศึกษา). สกลนคร : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.

ชนะ พงศ์สุวรรณ. (2548). **ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นาการเปลี่ยนแปลงและการกระจายอำนาจ การบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน อำเภอปากท่อ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาราชบุรีเขต1**. สารนิพนธ์ กศ.ม. (การบริหารการศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

ชูศรี วงศ์รัตนะ. (2550). **เทคนิคการใช้สถิติเพื่อการวิจัย**. พิมพ์ครั้งที่ 10. นนทบุรี : ไทยเนรมิตกิจอินเตอร์ โปรเกรสซิฟ.

ไชยา กรมแสง. (2553). **ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษากับการประกันคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสระแก้ว เขต 2**. วิทยานิพนธ์ ค.ม. (การบริหารการศึกษา). ฉะเชิงเทรา : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏราชนครินทร์.

บุญชม ศรีสะอาด. (2545). **การวิจัยเบื้องต้น**. กรุงเทพฯ : สุวีริยาสาส์น.

ปฐมา อาแว, มนสิการ เปรมปราชญ์ และพิศมัย เพียรเจริญ. (2553). **การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ผลการสอบคัดเลือกเข้ามหาวิทยาลัย และผลการเรียนระดับมหาวิทยาลัยกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของบัณฑิตมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์วิทยาเขตปัตตานี ปีการศึกษา 2546 - 2550**. ปัตตานี : มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์.

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

ประกายรัตน์ สุวรรณ. (2555). **การวิจัยและวิเคราะห์ข้อมูลด้วยโปรแกรม SPSS เวอร์ชัน 20**. กรุงเทพฯ : ซีเอ็ดยูเคชั่น.

ปราณี อธิคมานนท์. (2550). **ภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการดำเนินงานปฏิรูปการศึกษาสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ในเขตภูมิภาคตะวันตก**. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. (การบริหารการศึกษา). นครปฐม : บัณฑิตวิทยาลัยมหาวิทยาลัยศิลปากร.

ปรีชา ทัศน์ละไม. (2549). **ความสัมพันธ์ระหว่างแบบภาวะผู้นาของผู้บริหารโรงเรียนและประสิทธิผลของโรงเรียน สังกัดสานักงานเขตพื้นที่การศึกษาชัยภูมิ เขต 1 - 3**. วิทยานิพนธ์ ค.ม. (การบริหารการศึกษา). เลย : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏเลย.

พวงรัตน์ ทวีรัตน์. (2540). **วิธีการวิจัยทางพฤติกรรมศาสตร์และสังคมศาสตร์**. กรุงเทพฯ : สำนักทดสอบทางการศึกษาจิตวิทยา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร.

มนัสนันท์ บุญรักษ์. (2549). **ภาวะผู้นำของผู้บริหารที่ส่งผลต่อความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครูในสถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากาญจนบุรี เขต 2**. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. (การบริหารการศึกษา). นครปฐม : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร.

รัตติกรณ์ จงวิศาล. (มกราคม - มิถุนายน 2545). "ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลง (Transformational Leadership)," **วารสารสังคมศาสตร์และมนุษย์ศาสตร์**. 28 (1) : 31 - 48.

_____. (2550). **ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงในยุคแห่งการเปลี่ยนแปลง**. กรุงเทพฯ : สยามการพิมพ์.

"รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550," (24 สิงหาคม 2550). **ราชกิจจานุเบกษา**. เล่ม 124 ตอนที่ 47 ก. หน้า 23.

วันชัย ธงชัย. (2547). **ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงและวัฒนธรรมโรงเรียนที่ส่งผลต่อการบริหารงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงานในโรงเรียนมัธยมศึกษา**. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. (การบริหารการศึกษา). นครปฐม : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร.

วัลลภ สุขประเสริฐ. (2550). **การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารงานวิชาการกับผลการประเมินคุณภาพภายนอกมาตรฐานด้านผู้เรียนของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 และเขต 2**. วิทยานิพนธ์ ค.ม. (การบริหารการศึกษา). พระนครศรีอยุธยา : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา.

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

ศุภกิจ สานุสัตย์. (2547). **ความสัมพันธ์ระหว่างผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารโรงเรียนกับความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครูผู้สอนในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดขอนแก่น**. วิทยานิพนธ์ ค.ม. (การบริหารการศึกษา). เลย : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏเลย.

สมพร เมืองแป้น. (2548). **ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงกับการบริหารเชิงกลยุทธ์ในสถานศึกษา**. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. (การบริหารการศึกษา). นครปฐม : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร.

สัมฤทธิ์ กางเพ็ง และประยุทธ ชูสอน. (2557). **ภาวะผู้นำแบบโลกาภิวัตน์ : แนวคิดและการวิจัย/ สัมฤทธิ์ กางเพ็ง และประยุทธ ชูสอน**. ขอนแก่น : มหาวิทยาลัยขอนแก่น.

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2554). **แนวทางการประเมินคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน เพื่อการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา**. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ.

Achua, Christopher F. and Lussier, Robert N. (2010). **Effective Leadership**. South-Western, OH : Cengage Learing.

Bass, B. M. (1985). **Improving Perspective on Charismatic Leadership in Charismatic Leadership**. San Francisco : Jossey-Bass.

_____. (1989). **Leadership and Performance Beyond Expectation**. New York : The Free Press.

_____. (1994). **Improving Organization Effectiveness Through Transformational Leadership**. Thousand Oaks : Sage.

_____. (1997). **Does the Transactional-transformational Leadership Paradigm Transcend Organizational and National Boundaries**. Washington, D.C. : American Psychologist.

_____. (1999). **Two Decades of Research and Development in Transformational Leadership**. Europe : European Journal of Work and Organizational Psychology.

Bass, B. M. and Avolio, B. J. (1990). **Transformational Leadership Development**. Pola Alto, Antonia : Consulting Psychologists Press.

_____. (1994). **Improving Organizational Effectiveness Through Transformational Leadership**. Thousand Oaks : Sage.

Burns, J. M. (1987). **Leadership**. New York : Harper & Row.

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

Cronbach, L. J. (1990). **Essentials of Psychological Testing**. 5th ed. New York : Harper Collins.

Daft, R. L. (2008). **New Era of Management**. 2nd ed. Mason, OH : Thompson South-Western.

Dubrin, A. J. (2010 a). **Principles of Leadership**. South-Western : South-Western Cengage Learning.

_____. (2010 b). **The Principles of Leadership**. 6th ed. Toronto : Houghton Mifflin Company.

Gibson, J. L., Ivancevich, J. M. and Donnelly, J. H. (1997). **Organizations, Behavior Structure Processes**. International Edition. United States of America : Irwin/McGraw-Hill.

Gittents E, B.. (2009). **Perceptions of the Applicability of Transformational Leadership Behavior to the Leader role of Academic Department Chair : A Study of Selected Universities in Verginia**. Ed.D. dissertation. Washington DC : The George Washington University.

Harris, P.R. (1989). **High Performance Leadership : Strategies for Maximum Career Productivity**. Glenview Illinois : Scott Foresman and Company.

Hults, L. V. (2008). **Transformational Leadership and Developing a Professional Learning**. Maxico : Pajarito Elementary School.

Likert, R. (1993). **A Technique for the Measurement of Attitude**. Chicago : Rand Mc Nally.

Lunenburg, F.C. and Ornstein, A. C. (2004). **Educational Administration Concepts and Practices**. New York : Thomson Learning.

Lussier, R. N. and Achua, C.F. (2001). **Leadership**. Ohio : South - Western College.

Mott, P.F. (1972). **The Characteristics of Efficient Organization**. New York : Harper and Row.

Pantaleo, M. (2008). **An Evaluation of the Preferred Model of Leadership for the Role of School District Supervisor as Determined by Community Partners**. Ph.D. dissertations. Maryland : Walden University.

Stephen D. (2005). "Principal Leadership for Outstanding Educational Outcomes," **Journal of Educational Administration**. 43 (4) : 338 - 356.

Tichy, N. N. and Devanna. (1986). **The Transformational Leader**. New York : John Wiley & Sons.

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

Yukl, G.A. (1989). **Leadership in Organization**. New Jersey : Prentice Hall.

_____. (2000). **Leadership in Organization**. New Jersey : Prentice - Hall.

_____. (2006). **Leadership in Organizations**. 6th ed. New York : Prentice-Hall .

_____. (2010). **Leadership in Organization**. 7th ed. New Jersey : Prentice - Hall.

Yukl, G.A. and Van D.F. (1992). **Theory and Research on Leadership in Organization**. California : Consulting Psychologists.

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

ภาคผนวก

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

ภาคผนวก ก

รายนามผู้ทรงคุณวุฒิ

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

รายนามผู้ทรงคุณวุฒิ

1. นายมงคล เฉลิมพงษ์	ผู้อำนวยการ โรงเรียนเบญจมานุสรณ์ จังหวัดจันทบุรี
2. นางสุริศา ริมคีรี	ศึกษานิเทศก์ กลุ่มนิเทศ ติดตาม และประเมินผลฯ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 17 จังหวัดจันทบุรี
3. นางวิชุดา ช้างแก้วมณี	ครูชำนาญการพิเศษ โรงเรียนศรียานุสรณ์ จังหวัดจันทบุรี
4. นางกชกร มิ่มกระโทก	ครูชำนาญการพิเศษ โรงเรียนศรียานุสรณ์ จังหวัดจันทบุรี
5. นางณัฏฐวรรณ ศรีวิจารณ์	ครูชำนาญการพิเศษ โรงเรียนเบญจมานุสรณ์ จังหวัดจันทบุรี

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

ภาคผนวก ข

หนังสือขอความร่วมมือในการทำวิจัย

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

ที่ ศธ ๐๕๕๒.๑๓/ว ๐๓๘

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี
อ.เมือง จ.จันทบุรี ๒๒๐๐๐

๘ เมษายน ๒๕๕๗

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้ทรงคุณวุฒิ

เรียน นายมงคล เฉลิมพงษ์

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถามเพื่อการวิจัยและเค้าโครงวิจัยโดยย่อ จำนวน ๑ ชุด

เนื่องด้วย นางสาวยุวดี แก้วสอน นักศึกษาปริญญาโท หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา ได้รับอนุมัติให้ทำวิทยานิพนธ์เรื่อง "การศึกษาภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อคุณภาพผู้เรียนตามมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน" โดยมีผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วีระวัฒน์ พัฒนกุลชัย เป็นประธานที่ปรึกษา และผู้ช่วยศาสตราจารย์ธีรศักดิ์ อินทรมาตย์ เป็นกรรมการที่ปรึกษา ในการนี้บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณีเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความเชี่ยวชาญในเรื่องดังกล่าวเป็นอย่างดี จึงขอเรียนเชิญท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบความเที่ยงตรงของเครื่องมือที่นักศึกษาสร้างขึ้นเพื่อใช้ในการวิจัย

จึงเรียนมาเพื่อขอให้ความอนุเคราะห์ด้วย จักขอบคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

(อาจารย์ชูวงศ์ อุบาลี)
รองคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย ปฏิบัติราชการแทน
รักษาการคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

บัณฑิตวิทยาลัย
โทร. ๐-๓๙๓๑ ๕๑๑๑ ต่อ ๑๑๓๘
โทรสาร ๐-๓๙๔๗-๑๐๖๑

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

ที่ ศธ ๐๕๕๒.๑๓/ว ๐๓๙

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี
อ.เมือง จ.จันทบุรี ๒๒๐๐๐

๘ เมษายน ๒๕๕๗

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้ทรงคุณวุฒิ

เรียน นางสุริศา ริมคีรี

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถามเพื่อการวิจัยและเค้าโครงวิจัยโดยย่อ จำนวน ๑ ชุด

เนื่องด้วย นางสาวยุวดี แก้วสอน นักศึกษาปริญญาโท หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา ได้รับอนุมัติให้ทำวิทยานิพนธ์เรื่อง "การศึกษาภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อคุณภาพผู้เรียนตามมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน" โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วีระวัฒน์ พัฒนกุลชัย เป็นประธานที่ปรึกษา และผู้ช่วยศาสตราจารย์ธีรศักดิ์ อินทรมาตย์ เป็นกรรมการที่ปรึกษา ในการนี้บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณีเห็นว่า ท่านเป็นผู้มีความเชี่ยวชาญในเรื่องดังกล่าวเป็นอย่างดี จึงขอเรียนเชิญท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิ ตรวจสอบความเที่ยงตรงของเครื่องมือที่นักศึกษาสร้างขึ้นเพื่อใช้ในการวิจัย

จึงเรียนมาเพื่อขอให้ความอนุเคราะห์ด้วย จักขอบคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

(อาจารย์ชูวงศ์ อุบาลี)
รองคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย ปฏิบัติราชการแทน
รักษาการคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

บัณฑิตวิทยาลัย
โทร.๐-๓๙๓๑ ๕๑๑๑ ต่อ ๑๑๓๘
โทรสาร ๐-๓๙๔๗-๑๐๖๑

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

ที่ ศธ ๐๕๕๒.๑๓/ว ๐๓๙

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี
อ.เมือง จ.จันทบุรี ๒๒๐๐๐

๘ เมษายน ๒๕๕๗

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้ทรงคุณวุฒิ

เรียน นางวิชุดา ช้างแก้วมณี

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถามเพื่อการวิจัยและเค้าโครงวิจัยโดยย่อ จำนวน ๑ ชุด

เนื่องด้วย นางสาวยุวดี แก้วสอน นักศึกษาปริญญาโท หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา ได้รับอนุมัติให้ทำวิทยานิพนธ์เรื่อง "การศึกษาภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อคุณภาพผู้เรียนตามมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน" โดยมีผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วีระวัฒน์ พัฒนกุลชัย เป็นประธานที่ปรึกษา และผู้ช่วยศาสตราจารย์ธีรศักดิ์ อินทรมาตย์ เป็นกรรมการที่ปรึกษา ในการนี้บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณีเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความเชี่ยวชาญในเรื่องดังกล่าวเป็นอย่างดี จึงขอเรียนเชิญท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบความเที่ยงตรงของเครื่องมือที่นักศึกษาสร้างขึ้นเพื่อใช้ในการวิจัย

จึงเรียนมาเพื่อขอให้ความอนุเคราะห์ด้วย จักขอบคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

(อาจารย์ชูวงศ์ อุบาลี)
รองคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย ปฏิบัติราชการแทน
รักษาการคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

บัณฑิตวิทยาลัย
โทร. ๐-๓๙๓๑ ๕๑๑๑ ต่อ ๑๑๓๘
โทรสาร ๐-๓๙๔๗-๑๐๖๑

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

ที่ ศธ ๐๕๕๒.๑๓/ว ๐๓๕

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี
อ.เมือง จ.จันทบุรี ๒๒๐๐๐

๘ เมษายน ๒๕๕๗

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้ทรงคุณวุฒิ

เรียน นางกชกร มิ่มกระโทก

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถามเพื่อการวิจัยและเค้าโครงวิจัยโดยย่อ จำนวน ๑ ชุด

เนื่องด้วย นางสาวยุวดี แก้วสอน นักศึกษาปริญญาโท หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา ได้รับอนุมัติให้ทำวิทยานิพนธ์เรื่อง "การศึกษาภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อคุณภาพผู้เรียนตามมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน" โดยมีผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วีระวัฒน์ พัฒนกุลชัย เป็นประธานที่ปรึกษา และผู้ช่วยศาสตราจารย์ธีรศักดิ์ อินทรมาตย์ เป็นกรรมการที่ปรึกษา ในการนี้บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณีเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความเชี่ยวชาญในเรื่องดังกล่าวเป็นอย่างดี จึงขอเรียนเชิญท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบความเที่ยงตรงของเครื่องมือที่นักศึกษาสร้างขึ้นเพื่อใช้ในการวิจัย

จึงเรียนมาเพื่อขอให้ความอนุเคราะห์ด้วย จักขอบคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

(อาจารย์ชูวงศ์ อุบาลี)
รองคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย ปฏิบัติราชการแทน
รักษาการคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

บัณฑิตวิทยาลัย
โทร.๐-๓๙๓๑ ๕๑๑๑ ต่อ ๑๑๓๘
โทรสาร ๐-๓๙๔๗-๑๐๖๑

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

ที่ ศธ ๐๕๕๒.๑๓/ว ๐๓๘

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี
อ.เมือง จ.จันทบุรี ๒๒๐๐๐

๘ เมษายน ๒๕๕๗

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้ทรงคุณวุฒิ

เรียน นางณัฏฐวรรณ ศรีวิจารณ์

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถามเพื่อการวิจัยและเค้าโครงวิจัยโดยย่อ จำนวน ๑ ชุด

เนื่องด้วย นางสาวยุวดี แก้วสอน นักศึกษาปริญญาโท หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา ได้รับอนุมัติให้ทำวิทยานิพนธ์เรื่อง "การศึกษาภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อคุณภาพผู้เรียนตามมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน" โดยมีผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วีระวัฒน์ พัฒนกุลชัย เป็นประธานที่ปรึกษา และผู้ช่วยศาสตราจารย์ธีรศักดิ์ อินทรมาตย์ เป็นกรรมการที่ปรึกษา ในการนี้บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณีเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความเชี่ยวชาญในเรื่องดังกล่าวเป็นอย่างดี จึงขอเรียนเชิญท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบความเที่ยงตรงของเครื่องมือที่นักศึกษาสร้างขึ้นเพื่อใช้ในการวิจัย

จึงเรียนมาเพื่อขอให้ความอนุเคราะห์ด้วย จักขอบคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

(อาจารย์ชูวงศ์ อุบาลี)
รองคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย ปฏิบัติราชการแทน
รักษาการคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

บัณฑิตวิทยาลัย
โทร. ๐-๓๙๓๑ ๙๑๑๑ ต่อ ๑๑๓๘
โทรสาร ๐-๓๙๔๗-๑๐๖๑

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

ที่ ศธ ๐๕๕๒.๑๓/ว ๐๔๐

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี
อ.เมือง จ.จันทบุรี ๒๒๐๐๐

๘ เมษายน ๒๕๕๗

เรื่อง ขอความร่วมมือในการทำวิจัย

เรียน

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถามเพื่อการวิจัย จำนวน ชุด

เนื่องด้วย นางสาวยุวดี แก้วสอน นักศึกษาปริญญาโท หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา ได้รับอนุมัติให้ทำวิทยานิพนธ์เรื่อง "การศึกษาภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อคุณภาพผู้เรียนตามมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน" โดยมีผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วีระวัฒน์ พัฒนกุลชัย เป็นประธานที่ปรึกษา และผู้ช่วยศาสตราจารย์ธีรศักดิ์ อินทรมาตย์ เป็นกรรมการที่ปรึกษา ในการนี้นักศึกษาขอนำแบบสอบถามไปทดลองใช้ (Try Out) กับผู้บริหารสถานศึกษาของท่าน เพื่อตรวจสอบเครื่องมือที่นักศึกษาสร้างขึ้น

จึงเรียนมาเพื่อขอให้ความอนุเคราะห์ด้วย จักขอบคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

(อาจารย์ชูวงศ์ อุบาลี)
รองคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย ปฏิบัติราชการแทน
รักษาการคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

บัณฑิตวิทยาลัย
โทร. ๐-๓๙๓๑ ๙๑๑๑ ต่อ ๑๑๓๘
โทรสาร ๐-๓๙๔๗-๑๐๖๑

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

ที่ ศธ ๐๕๕๒.๑๓/ว ๐๔๑

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี
อ.เมือง จ.จันทบุรี ๒๒๐๐๐

๘ เมษายน ๒๕๕๗

เรื่อง ขอความร่วมมือในการทำวิจัย

เรียน

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถามเพื่อการวิจัย จำนวน ชุด

เนื่องด้วย นางสาวยุวดี แก้วสอน นักศึกษาปริญญาโท หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา ได้รับอนุมัติให้ทำวิทยานิพนธ์เรื่อง "การศึกษาภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อคุณภาพผู้เรียนตามมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน" โดยมีผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วีระวัฒน์ พัฒนกุลชัย เป็นประธานที่ปรึกษา และผู้ช่วยศาสตราจารย์ธีรศักดิ์ อินทรมาตย์ เป็นกรรมการที่ปรึกษา ในการนี้จำเป็นต้องนำเครื่องมือในการวิจัยมาเก็บรวบรวมข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่างซึ่งเป็นผู้บริหารสถานศึกษาของท่าน

จึงเรียนมาเพื่อขอพิจารณาให้ความอนุเคราะห์ด้วย จักขอบคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

(อาจารย์ชูวงศ์ อุบาลี)
รองคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย ปฏิบัติราชการแทน
รักษาการคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

บัณฑิตวิทยาลัย
โทร. ๐-๓๙๓๑ ๙๑๑๑ ต่อ ๑๑๓๘
โทรสาร ๐-๓๙๔๗-๑๐๖๑

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

ภาคผนวก ค

แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

เรื่อง การศึกษาภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษา

ที่ส่งผลต่อคุณภาพผู้เรียนตามมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน

.....

คำชี้แจง

1. แบบสอบถามชุดนี้ใช้เก็บเฉพาะข้อมูลทางการศึกษา สำหรับนักศึกษาระดับปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี วัตถุประสงค์เพื่อต้องการทราบภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อคุณภาพผู้เรียนตามมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน

2. แบบสอบถามเป็นแบบสอบถามเป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 17

3. กรุณาตอบให้ครบทุกข้อและตรงกับความเป็นจริงหรือตามความคิดเห็นของผู้ตอบมากที่สุด

4. ข้อมูลที่ได้รับจากแบบสอบถามนี้ ผู้วิจัยใช้สำหรับการวิจัยเท่านั้น

ขอขอบคุณที่ให้ความร่วมมือในการตอบแบบสอบถามครั้งนี้

นางสาวยุวดี แก้วสอน

นักศึกษาปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารการศึกษา

มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี จันทบุรี

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

แบบสอบถามเกี่ยวกับภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษา
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 17

คำชี้แจง แบบสอบถามนี้เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับการศึกษาภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อคุณภาพผู้เรียนตามมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 17 โปรดอ่านรายละเอียดเกี่ยวกับข้อความต่อไปนี้แล้วพิจารณาว่าระดับการปฏิบัติของท่านอยู่ในระดับใด โดยทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องทางขวามือให้ตรงกับระดับของความต้องการตามคะแนน ซึ่งมีความหมาย ดังนี้

5 หมายถึง ผู้บริหารสถานศึกษามีภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงในระดับสูงมาก
4 หมายถึง ผู้บริหารสถานศึกษามีภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงในระดับสูง
3 หมายถึง ผู้บริหารสถานศึกษามีภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงในระดับปานกลาง
2 หมายถึง ผู้บริหารสถานศึกษามีภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงในระดับต่ำ
1 หมายถึง ผู้บริหารสถานศึกษามีภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงในระดับต่ำมาก

ตัวอย่าง

ข้อ	ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษา	ระดับการปฏิบัติ				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
		5	4	3	2	1
0	มีวิสัยทัศน์สามารถถ่ายทอดไปยังครูและบุคลากรทางการศึกษาในสังกัด		✓			

จากตัวอย่างข้อ 0 แสดงว่า ผู้บริหารมีวิสัยทัศน์สามารถถ่ายทอดไปยังครูและบุคลากรทางการศึกษาในสังกัดอยู่ในระดับมาก

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

ข้อที่	ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษา	ระดับการปฏิบัติ					หมายเหตุ
		5	4	3	2	1	
การสร้างบารมีอย่างมีอุดมการณ์							
1.	มีวิสัยทัศน์สามารถถ่ายทอดไปยังครูและบุคลากรทางการศึกษาในสังกัด						
2.	ประพฤติปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดีจนเป็นที่ยอมรับของครูและบุคลากรในสังกัด						
3.	มีความมุ่งมั่น อุทิศตน เป็นที่น่ายกย่องเคารพศรัทธา และที่เป็นไว้ใจ						
4.	มีศีลธรรมจริยธรรมจนเป็นที่ยอมรับของครูและบุคลากรในสังกัด						
5.	คำนึงประโยชน์ส่วนรวมมากกว่าประโยชน์ส่วนตน						
6.	แสดงให้ผู้ร่วมงานเห็นถึงความแน่วแน่ในการปฏิบัติงาน						
7.	มีความเฉลียวฉลาดและเป็นที่ยอมรับของครูและบุคลากรในสังกัด						
8.	ให้ความสำคัญกับค่านิยมที่ดีในการปฏิบัติงาน						
9.	มีความเชื่อมั่นในตนเอง						
10.	มีความมั่นใจในการสร้างความรู้สึกให้ครูและบุคลากรในสังกัดเป็นหนึ่งเดียว						
การสร้างแรงบันดาลใจ							
11.	ให้ขวัญกำลังใจแก่ครูและบุคลากรในสังกัดอย่างต่อเนื่องและสม่ำเสมอ						
12.	อุทิศตนในการทำงานเพื่อเป็นแบบอย่างที่ดีแก่ครูและบุคลากรในสังกัด						
13.	กระตุ้นให้ผู้ร่วมงานทำงานเป็นทีมอย่างมีประสิทธิภาพ						

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

ข้อที่	ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษา	ระดับการปฏิบัติ					หมายเหตุ
		5	4	3	2	1	
14.	รับฟังความคิดเห็นของครูและบุคลากรในสังกัด						
15.	แสดงออกถึงความกระตือรือร้นโดยการสร้างเจตคติที่ดีในการทำงานด้านบวก						
16.	มีความมุ่งมั่นที่จะปฏิบัติงานให้บรรลุเป้าหมาย						
17.	กระตุ้นให้ครูและบุคลากรในสังกัดสามารถจัดการกับปัญหาที่ตนเองเผชิญอย่างฉลาด						
18.	ตั้งมาตรฐานการทำงานไว้ให้สูง เพื่อกระตุ้นความสามารถของครูและบุคลากรในสังกัด						
19.	ให้กำลังใจแก่ครูและบุคลากรในสังกัดที่สามารถปฏิบัติงานได้สำเร็จและบรรลุเป้าหมาย						
20.	ร่วมแก้ไขปัญหาและอุปสรรคที่ครูและบุคลากรในสังกัดพบขณะปฏิบัติงาน						
การกระตุ้นการใช้ปัญญา							
21.	กระตุ้นให้ครูและบุคลากรในสังกัดตระหนักถึงปัญหาต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นในสถานศึกษา						
22.	เสนอความต้องการที่จะแสวงหาแนวทางใหม่ๆ มาแก้ปัญหาให้กับสถานศึกษา						
23.	มีวิธีการแก้ปัญหาอย่างเป็นระบบ						
24.	สนับสนุนให้ครูและบุคลากรในสังกัดแสวงหาวิธีการแก้ไขปัญหาใหม่ ๆ						
25.	สนับสนุนให้ครูและบุคลากรในสังกัดร่วมกันระบุปัญหาโดยใช้ข้อมูลสารสนเทศอย่างสมเหตุสมผล						
26.	ใช้วิธีการตั้งคำถาม เพื่อให้ครูและบุคลากรในสังกัดการมีส่วนร่วมเสนอความคิดเห็น						

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

ข้อที่	ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษา	ระดับการปฏิบัติ					หมายเหตุ
		5	4	3	2	1	
27.	ใช้วิธีเผชิญกับปัญหาเก่า ๆ ด้วยวิธีแบบใหม่						
28.	เอาชนะอุปสรรคทุกอย่างด้วยความร่วมมือร่วมใจในการแก้ปัญหาของครูและบุคลากรในสังกัด						
29.	เปิดโอกาสให้ครูและบุคลากรในสังกัดมีส่วนร่วมในการตัดสินแก้ปัญหาต่าง ๆ						
30.	สนับสนุนความคิดริเริ่มใหม่ ๆ โดยการพิจารณาจากปัญหา						
การคำนึงถึงความเป็นปัจเจกบุคคล							
31.	ให้การสนับสนุนวิธีการทำงานกับครูและบุคลากรในสังกัดเป็นรายบุคคล						
32.	ส่งเสริมให้ครูและบุคลากรในสังกัด วางแผนการพัฒนาตนเองให้มีคุณภาพสูงขึ้น						
33.	ส่งเสริมสนับสนุนให้ครูและบุคลากรในสังกัดมีโอกาสได้พัฒนาตนเองในเรื่องใหม่ ๆ อย่างต่อเนื่อง						
34.	ส่งเสริมสนับสนุนให้ครูและบุคลากรในสังกัดที่มีความสามารถพิเศษเจริญก้าวหน้าในหน้าที่ที่รับผิดชอบ						
35.	ปฏิบัติงานกับครูและบุคลากรในสังกัดโดยคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล						
36.	รับฟังความคิดเห็นของครูและบุคลากรในสังกัดด้วยความใส่ใจ						
37.	เปิดโอกาสให้ครูและบุคลากรในสังกัดได้แสดงความสามารถพิเศษของตนอย่างเต็มที่						

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

ข้อที่	ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษา	ระดับการปฏิบัติ					หมายเหตุ
		5	4	3	2	1	
38.	มอบหมายงานโดยคำนึงถึงความรู้ความสามารถของแต่ละบุคคล						
39.	มีปฏิสัมพันธ์กับครูและบุคลากรในสังกัดเป็นการส่วนตัว ใส่ใจในความกังวล						
40.	ปฏิบัติหน้าที่ต่อครูและบุคลากรในสังกัดทุกคน ด้วยความเสมอภาคเท่าเทียมกัน ด้วยความจริงใจและยุติธรรม						

RAMBHAI BARNI RAJABHAT UNIVERSITY
ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

ภาคผนวก ง

ค่าดัชนีความสอดคล้องของแบบสอบถาม

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

ตาราง 20 แสดงค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ของแบบสอบถามเกี่ยวกับภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษา

รายการข้อคำถาม	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ					รวม	ค่า IOC	แปลผล
	1	2	3	4	5			
การสร้างบารมีอย่างมีอุดมการณ์								
1. มีวิสัยทัศน์สามารถถ่ายทอดไปยังครูและบุคลากรทางการศึกษาในสังกัด	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
2. ประพฤติปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดี จนเป็นที่ยอมรับของครูและบุคลากรในสังกัด	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
3. มีความมุ่งมั่น อุทิศตน เป็นที่น่ายกย่องเคารพ ศรัทธา และที่เป็นไว้ใจ	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
4. มีศีลธรรมจริยธรรมจนเป็นที่ยอมรับของครูและบุคลากรในสังกัด	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
5. คำนึงประโยชน์ส่วนรวมมากกว่าประโยชน์ส่วนตน	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
6. แสดงให้ผู้ร่วมงานเห็นถึงความแน่วแน่ในการปฏิบัติงาน	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
7. มีความเฉลียวฉลาดและเป็นที่ยอมรับของครูและบุคลากรในสังกัด	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
8. ให้ความสำคัญกับค่านิยมที่ดีในการปฏิบัติงาน	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
9. มีความเชื่อมั่นในตนเอง	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

ตาราง 20 (ต่อ)

รายการข้อคำถาม	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ					รวม	ค่า IOC	แปลผล
	1	2	3	4	5			
10. มีความมั่นใจในการสร้างความรู้สึกให้ครูและบุคลากรในสังกัดเป็นหนึ่งเดียว	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
การสร้างแรงบันดาลใจ								
11. ให้ขวัญกำลังใจแก่ครูและบุคลากรในสังกัดอย่างต่อเนื่องและสม่ำเสมอ	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
12. อุทิศตนในการทำงานเพื่อเป็นแบบอย่างที่ดีแก่ครูและบุคลากรในสังกัด	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
13. กระตุ้นให้ผู้ร่วมงานทำงานเป็นทีมอย่างมีประสิทธิภาพ	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
14. รับฟังความคิดเห็นของครูและบุคลากรในสังกัด	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
15. แสดงออกถึงความกระตือรือร้นโดยการสร้างเจตคติที่ดีในการทำงานด้านบวก	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
16. มีความมุ่งมั่นที่จะปฏิบัติงานให้บรรลุเป้าหมาย	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
17. กระตุ้นให้ครูและบุคลากรในสังกัดสามารถจัดการกับปัญหาที่ตนเองเผชิญอย่างฉลาด	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
18. ตั้งมาตรฐานการทำงานไว้ให้สูงเพื่อกระตุ้นความสามารถของครูและบุคลากรในสังกัด	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

ตาราง 20 (ต่อ)

รายการข้อคำถาม	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ					รวม	ค่า IOC	แปลผล
	1	2	3	4	5			
19. ให้กำลังใจแก่ครูและบุคลากรในสังกัดที่สามารถปฏิบัติงานได้สำเร็จและบรรลุเป้าหมาย	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
20. ร่วมแก้ไขปัญหาและอุปสรรคที่ครูและบุคลากรในสังกัดพบขณะปฏิบัติงาน	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
การกระตุ้นการใช้ปัญญา								
21. กระตุ้นให้ครูและบุคลากรในสังกัดตระหนักถึงปัญหาต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นในสถานศึกษา	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
22. เสนอความต้องการที่จะแสวงหาแนวทางใหม่ ๆ มาแก้ปัญหาให้กับสถานศึกษา	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
23. มีวิธีการแก้ปัญหาอย่างเป็นระบบ	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
24. สนับสนุนให้ครูและบุคลากรในสังกัดแสวงหาวิธีการแก้ไขปัญหาใหม่ ๆ	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
25. สนับสนุนให้ครูและบุคลากรในสังกัดร่วมกันระบุปัญหาโดยใช้ข้อมูลสารสนเทศอย่างสมเหตุสมผล	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
26. ใช้วิธีการตั้งคำถาม เพื่อให้ครูและบุคลากรในสังกัดการมีส่วนร่วมเสนอความคิดเห็น	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
27. ใช้วิธีเผชิญกับปัญหาเก่า ๆ ด้วยวิธีแบบใหม่	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

ตาราง 20 (ต่อ)

รายการข้อคำถาม	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ					รวม	ค่า IOC	แปลผล
	1	2	3	4	5			
28. เอาชนะอุปสรรคทุกอย่างด้วยความร่วมมือ ร่วมใจในการแก้ปัญหาของครูและบุคลากรในสังกัด	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
29. เปิดโอกาสให้ครูและบุคลากรในสังกัดมีส่วนร่วมในการตัดสินแก้ปัญหาต่าง ๆ	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
30. สนับสนุนความคิดริเริ่มใหม่ ๆ โดยการพิจารณาจากปัญหา	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
การคำนึงถึงความเป็นปัจเจกบุคคล								
31. ให้การสนับสนุนวิธีการทำงานกับครูและบุคลากรในสังกัดเป็นรายบุคคล	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
32. ส่งเสริมให้ครูและบุคลากรในสังกัด วางแผนการพัฒนาตนเองให้มีคุณภาพสูงขึ้น	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
33. ส่งเสริมสนับสนุนให้ครูและบุคลากรในสังกัดมีโอกาสได้พัฒนาตนเองในเรื่องใหม่ ๆ อย่างต่อเนื่อง	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
34. ส่งเสริมสนับสนุนให้ครูและบุคลากรในสังกัดที่มีความสามารถพิเศษ เจริญก้าวหน้าในหน้าที่ที่รับผิดชอบ	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

ตาราง 20 (ต่อ)

รายการข้อคำถาม	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ					รวม	ค่า IOC	แปลผล
	1	2	3	4	5			
35. ปฏิบัติงานกับครูและบุคลากรในสังกัด โดยคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
36. รับฟังความคิดเห็นของครูและบุคลากรในสังกัดด้วยความใส่ใจ	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
37. เปิดโอกาสให้ครูและบุคลากรในสังกัดได้แสดงความสามารถพิเศษของตนอย่างเต็มที่	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
38. มอบหมายงานโดยคำนึงถึงความรู้ความสามารถของแต่ละบุคคล	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
39. มีปฏิสัมพันธ์กับครูและบุคลากรในสังกัดเป็นการส่วนตัว ใส่ใจในความกังวล	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
40. ปฏิบัติหน้าที่ต่อครูและบุคลากรในสังกัดทุกคน ด้วยความเสมอภาคเท่าเทียมกันด้วยความจริงใจและยุติธรรม	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

ภาคผนวก จ

ค่าความเชื่อมั่นและค่าอำนาจจำแนกของแบบสอบถาม

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

ตาราง 21 ค่าความเชื่อมั่นและค่าอำนาจจำแนกของแบบสอบถามภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 17

ข้อ	ค่าอำนาจจำแนก	ข้อ	ค่าอำนาจจำแนก
การมีอิทธิพลอย่างมีอุดมการณ์		**การกระตุ้นการใช้ปัญญา**	
1.	0.66	21.	0.87
2.	0.66	22.	0.92
3.	0.71	23.	0.71
4.	0.66	24.	0.64
5.	0.92	25.	0.71
6.	0.92	26.	0.47
7.	0.71	27.	0.92
8.	0.56	28.	0.47
9.	0.49	29.	0.55
10.	0.52	30.	0.56
การสร้างแรงบันดาลใจ		**การคำนึงถึงความเป็นปัจเจกบุคคล**	
11.	0.43	31.	0.52
12.	0.87	32.	0.56
13.	0.71	33.	0.92
14.	0.72	34.	0.47
15.	0.45	35.	0.45
16.	0.86	36.	0.87
17.	0.47	37.	0.87
18.	0.72	38.	0.64
19.	0.71	39.	0.56
20.	0.72	40	0.72

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม เรื่องภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 17 เท่ากับ 0.97

ค่าอำนาจจำแนกรายข้อของแบบสอบถาม เรื่องภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 17 อยู่ระหว่าง 0.43 - 0.92

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

ประวัติย่อผู้วิจัย

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

ประวัติย่อผู้วิจัย

ชื่อ - ชื่อสกุล	นางสาวยุวดี แก้วสอน
วัน เดือน ปีเกิด	29 พฤศจิกายน 2527
สถานที่เกิด	อำเภอกระสัง จังหวัดบุรีรัมย์
สถานที่อยู่ปัจจุบัน	99 หมู่ 5 ตำบลแสลง อำเภอเมือง จังหวัดจันทบุรี
ตำแหน่งหน้าที่การงานปัจจุบัน	ครู ค.ศ.1
สถานที่ทำงานปัจจุบัน	โรงเรียนเบญจมานุสรณ์ จังหวัดจันทบุรี

ประวัติการศึกษา

พ.ศ. 2540	มัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนสูงเนินพิทยาคม จังหวัดบุรีรัมย์
พ.ศ. 2543	มัธยมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนสูงเนินพิทยาคม จังหวัดบุรีรัมย์
พ.ศ. 2550	ครุศาสตรบัณฑิต ค.บ. (ภาษาอังกฤษ) มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี จังหวัดจันทบุรี
พ.ศ. 2558	ครุศาสตรมหาบัณฑิต ค.ม. (การบริหารการศึกษา) มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี จังหวัดจันทบุรี

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี